

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

4-szorosított petit sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 16 fillér.

Rövidített petit sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 352.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvénytársaság.
József főherczeg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1912.

FŐSZERKESZTŐ
STAUBER JÓZSEF

Vasárnap, április 21.

Mai számunk főbb közleményei:

Kötél és revolver.
Lakatos Ottó dr. ünneplése.
Arad tanácsa a kereskedőkért.
A kormányának hálás román egyház.
A halálhajú menekültjei.
Lukács László kabinetje.
Apponyi inzultálása.
Bank-alapítás nehézségekkel.
Öngyilkos aradi mozdonyvezető.
A hegyaljai szőlősgazdák mozgalmá.
Az aradi honvédek új parancsnoka.
A reménytelen cigánysztrájk.
Megtörtént a kivégzés.
A párisi asszony Aradon.
Tarkaságok.

A hóhér kötele.

Arad, április 20.

Talán jogi kérdés is lesz belőle, hogy kinek volt igaza: a temesvári királyi ügyésznek, aki nem engedte, hogy Bali Mihály a kivégzéshez használt kötelet darabokra vágva, szerencsehozónak árusítgassa, vagy pedig a hóhérnak, aki a dermesztő aktus után hangosan reklamálta ehhez az üzlethez való jogcímét. A jó ízlés és a tiszta emberi érzés azonban föltétlenül helyesnek fogja elismerni a királyi ügyésznek ezt az intézkedését.

A halálbüntetésnek vannak ellenzői, — s úgy látszik, az akasztások szaporodásával rohamosan nő ezek száma — s vannak, akiknek az a meggyőződése, hogy az igazságszolgáltatás, ma még és nálunk, nem lehet meg e nélkül a borzalmas elrettentő eszköz nélkül. De a halálbüntetés hívei is,

mind megegyeznek abban a véleményben, hogy a kivégzés a megtorló igazságszolgáltatásnak igen szomorú, kivételes aktusa, s ha már az igazságszolgáltatás egy emberi élet kioltására kényszerül, a külsőségekben ügyelnie kell arra, hogy ez a kivételes, komoly aktus színjátékká, utcai látványossággá, alacsony jelenetek alkalmává ne váljék.

Az újabb, egymást egyre szaporábban követő akasztások híjával voltak ennek a köteles vigyázatnak. Sőt: mintha ujja akarták volna teremteni az akasztófa romantikáját, amely a szegénylegények korszakában annyira virult. A halálra ítélt valóságos primadonna-szerepre jutott a maga kétségbeesett sorsában; autogrammokot adott, olykor verseket írogatott és igyekezett minél érdekesebb pózba kerülni a nyilvánosság érdeklődése előtt. A hóhér ur, Bali Mihály szinte a népnépek humorát vitte a kivégzések mellé. A hol megjelent, az utcákon bámultatta magát; a halálraítélte az utolsó pillanatok alatt komázgatott, hogy „ne félj öcsém, olyan finoman végzek veled, hogy meg se érezed”, és végül, mikor az akasztásnak vége volt, apróra metszve, drága pénzen árulhatta a „szerencsehozó” kötelet. Öt-hat koronáért, vagy még többért, „nekem is többre van”, — mondhatta, azoknak, akik sokallották az árát. És a babona-vásár alatt a kötéleért dulakodók kacagása zavarta meg a borzalmat, a melyet a bitófán csüngő ember halálvivődésének látása keltett.

Az igazságszolgáltatásnak egy komoly embere, aki ugylátszik, a maga, paragrafus-

szabta kötelességén túl is gondot tart az igazságszolgáltatás komolyságára, tekintélyére, joggal állhatta útját az ilyen jelenetnek. Az államhatalom megtorló tiszte kikerülhetetlen bakói hivatása semmiesetre se való arra, hogy hülye babonáknak alkalmat és anyagot szolgáltatson; és Bali Mihály állami hóhér, abban az órában, amikor véres zsebkezdőt szorító keze az államhatalom nevében csavarja ki egy bűnös ember életét, viselkedjék legalább egy kevéssé úgy, mint az államhatalom képviselője és ne csináljon üzletet, kuruzslók spekulációját ebből a mesterségből. Ha e nélkül a hóhéri javadalom nem elég arra, hogy Faddon Bali Mihály földjei szaporodjanak; fizesse meg az állam jobban a hóhérszámlát, de ne adjon szabadalmat az ilyenre.

A kivégzések színei ezzel veszíteni fognak, de már legfőbb ideje volt, hogy ezekből a színekből töröljenek valamit. Miskolcon a nagy publikum bevonásával rendezték az akasztást, amelynél drámai jelenetek, izgató események kitörésére adtak alkalmat. S a miskolci eset után helyesen cselekedett a temesvári királyi ügyész, amikor a halálos ítélet végrehajtásának kerekéből kizárt mindent, ami nem oda való, ami annak szomorúságát sérti és eltöltötte a kötéle-vásárt is. A hóhér kuncsaftjai kétfélek; vagy komolyan hiszik, hogy az akasztott ember kötele szerencsét hoz s ezeket a kultura érdekében is meg kellett fosztani ettől; vagy pedig s ez alighanem a többség, akik mulatságból, érdekes szórakozásból kapkodják a köteldarabkákat és az ilyenek miatt meg különösen el kellett tiltani,

ASSZONY.

Írta: Sz. Szigethy Vilma.

Az utcán, száz meg száz ember között, azt mondta Noszlopyné a Lebánovics fiúnak. — Valami baja van velünk, hogy sosem jön már hozzánk!

A fiatalember mosolyogni próbált.

— Bocsásson meg, az ember nem élhet önmagának, akármilyen szívesen is tenné.

A szép asszony keserű kedvében volt, ma szét tudott volna valakit szedni.

— A régi jó ismerősök számára szánhatna azért néhány pillanatot. Már találkoztunk színházban is, még csak felénk sem nézett. Azaz hogy felém, hiszen magam ülök a páholyban. Tudja.

— Én? — riadt föl Lebánovics. — Honnan tudnám?

A korzó végére jutottak, de nem fordultak vissza. Az asszony irányította a lépéseket, most ki akart kerülni ebből a tömegből, ahol folytonosan bele kell ütni valakibe s ahol kíváncsi fülek tapadnak oda minden szóhoz, amihez semmi közük sincs.

— Egyedül vagyok mindig, maga is tudja azt. Azelőtt föl járt hozzánk, de jó ideje került. Pedig én nem vetettem semmit.

Lebánovics még mindig zavarban volt s pirult, mint a kis leány. Szeretett volna másról beszélni, ez a kérdés kirozta, ha nem is volt épen kellemetlen, de semmi sem jutott

az eszébe azon az egyen kívül, amivel hónapok óta foglalkozott.

— A szonyom, higgye el, hogy így van ez jól. Én nem merek arról beszélni, amit maga kitűnően lát. Bolondos gondolatok kergetőznek bennem, Troubadur-mesék és megváltási tervek, talán őzzen még a magam megváltását is előtérbe merem hozni. Nem magyarázom ezt ki, mert kínos beszélnem róla, hiszen önmagam előtt is szent titok. Az asszonyi szem többet lát.

— Tudok mindent, barátom. Elfogom mindig a tekintetét, ha nem is nézek maga felé. De ismerem a lelkét, tudom, hogy az tiszta s azért merem bitorítani, hogy keressen föl néha. Nagyon, nagyon egyedül vagyok. Nem tartozom azok közé az asszonyok közé, akik oktanul panaszkodnak. Mekkora szenvedéseken kell valakinek átesnie, hogy ennyit is mondjon, el tudja képzelni?

A fiatal ember arca lángolt, valami értelmetlen merészség lepte meg.

— Nagyon nagy baj lesz, ha még jobban beleszeretek. Azért jó így, ahogy van, mert el tudom magammal hitetni mindazt valóság gyanánt, ami csak álom.

Noszlopyné nevetett.

— Furesák maguk, férfiak. Szeretlem nélkül nem is tudnak közelébe az asszonyhoz?

— Tudunk közelébe. De a magamfajta ember elkerüli azt, akit szeret, különben boldoktat csinál.

— Bennem nem is bizik? Hiszen itt vagyok még én is, aki mindig visszavezetem a helyes országútra, ha dülkőkre tévedt volna.

Szemébe nézett a fiatalembernek, hogy az megremegeve hunyta le a tekintetét.

— Nem bizik bennem? Bennem bízzék, ha önmagában kételkedik.

Később azt mondta:

— Feljön eszébe a páholyomba? Ne is feleljen, akarom, hogy feljöjjön. Most pedig haza értünk, szabadjára bocsájtom.

Egész sor üres szoba várta fenn az asszonyt. Egyik ridegabb, mint a másik, akármilyen illatosak és puhák. A szobaleány is előkerült.

— A nagyságos ur azt üzeni, hogy csak nagyon későn jöhet haza. Esetleg éjjel is lesz belőle.

Az asszony tudta már, hogy ez az éjjel a virradatot is tuléli. Hogy mi címe van a kifogásnak olyan mindég az is. Ülés, mindig csak ülés, dörbészolásokban való fellobbanás a sokat élt férfinak, aki így tartja ében az idegrendszerét, különben talán végleg elaludnék az. A szobák homályában pedig semmi biztató, mikor egy kis nyugtalanságra okot adó gyermekármia olyan boldogság volna! Va ami, ami foglalkoztat, indulatba hoz, hogy aztán lecsendesítsen. Semmi.

A másik héten azt mondta az asszony a színházban.

mert a kivégzés hangulatából mulatságot csavarni, olyan cinizmus, aminőre nem szabad módot adni és aminőnél legkevésbé szabad közreműködni az állami hóhérnak.

A temesvári királyi ügyész erélyes intézkedése egy lépés — a halálbüntetés ellen való akcióban. Mert a mikor az egymást követő halálos ítéletek nem csökkennek a büntettek számát, ha nem alkalmat adnak a lelki elvadulások, a hóhér-romantika fejlődésére, akkor meggondolandó, hogy megtorlásnak mégis erősebb az örökös rab-ság, amelyet nem kísér az emberi élet utolsó pillanatáig élő hiúság tápláléka, a híresség, amelynél az igazságszolgáltatás csöndben, a bémészködés kizárásával végzi a maga büntető tisztét és a melyen az elítélt sorsából cinikus üzletet, babonavásárt nem csinálhatnak.

Lakatos Ottó dr. ünneplése.

— A vaskorona-rend átadása. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, április 20.

A király Lakatos Ottó dr.-t, a minorita-rend főnökét, a hitélet terén kifejtett buzgóságaért, a vallásosság terjesztése körül szerzett érdemeiért a III-ad osztályú vaskorona-renddel tüntette ki.

Nemesak Arad katolikus társadalmát érinti közelről lelki vezére érdemeinek királyi elismerése, hanem Arad város törvényhatósága is részt kért az ünneplésből, melyben ma részesült a rendfőnök. A város, mint kegyur, az aradi katolikus egyházzal szemben mindig messzemenően teljesítette kötelességét és ezáltal az egyház képviselőjének örömeiből őszintén és a maga méltóságának megfelelően vette ki a részét.

A tanács tisztelgése.

A királyi kitüntetés jelét, a vaskorona-rendet a rendfőnök keblére feltűzendő, megjelent Lakatos dr. lakásán a tanács, Kádas Kálmán főjegyző vezetésével. Ott voltak Reichel Károly főügyész, Vannay Gyula és Kovács Vince tanácsnokok, Green Nándor főkapitány és Kulényi János főszámvevő. A rendnek Aradon lakó tagjaitól körülvéve fogadta a város küldötteit a rendfőnök,

akihez Kádas Kálmán főjegyző a következőkép szolt:

Nagyságos és Főtisztelendő Rendfőnök ur! Ő Császári és apostoli királyi Felsége Főtisztelendőség részére a vallásosság terjesztése körül szerzett érdemeinek elismerésül a III-ad oszt. vaskorona-rendet adományozni kegyeskedett. A királyi kitüntetés ezáltal oly kiváló érdemes férfit ért, aki a kitüntetésre mindenképen rászolgált. Amióta rendfőnök ur körünkbe érkezett, nagy tudása mellett szerénysége s fáradtságot nem ismerő kitartással önzetlenül működik azon, hogy bennünket hitéletünkben megerősítsen; vezérünk, tanítómesterünk a jó és nemes cselekedetekben, melyekkel méltán kiérdemelte őszinte tiszteletünk, nagyrabecsülésünk és szeretetünket. De nemesak a katolikus hívők, hanem valláskülönbőség nélkül bírja a város közönségének osztatlan tiszteletét, mert habár rendületlen híve és szolgálja a katolikus vallás és egyháznak, mindenkor tiszteletben tartja a más hitfelekezetiúeknek vallási meggyőződését is.

Amidőn tehát a királyi kitüntetés jelvényét ezennel ünnepélyesen átadom, tiszta szívből kívánom, hogy rendfőnök ur még soká, igen soká legyen a mi vezérünk a hit, remény és szeretet világában s a hitélet és nemes erkölcsök terjesztésére irányuló áldásos működését a jövőben is a legteljesebb siker koronázza.

Miután feltűzte a fekete-sárga szalagon lógó rendjelet a főjegyző Lakatos dr. reverendájára, a rendfőnök megköszönte a város képviselőinek megjelenését a következő figyelemre érdemes és érdekes beszéd kíséretében:

Mélyen tisztelt helyettes polgármester ur! Tekintetes városi tanács! Mélységes hálával és őcs. és kir. apostoli felsége iránt való alattvalói hódolattal veszem át a mélyen tisztelt helyettes polgármester ur kezéből ezt a rendjelet, mellyel felséges urunk az egyház és a közügyek terén kifejtett szerény munkásságomat fejedelmi módon megjutalmazni s amellyel csekélységemet, valamint a vezetésem alatt álló intézményeket legkegyelmesebben kitüntetni méltóztatott. Ha e pillanatban végigtekintek lefolyt életpályámon s keresem azokat az érdemeket, amelyet a legfelsőbb kitüntetésnek alapjául szolgálhatnának — a legszigorúbb vizsgálat mellett sem talállok mást, mint pusztá kötelességteljesítést, jobban mondva forró vágyat, hogy kötelességeimen csekély erőmtől telhetőleg mindig és minden állásban lehetőleg pontosan teljesítem. És ha a legfelsőbb kézirat mégis érde-

mekről szól, úgy ez nem annyira a tetteknek, mint inkább annak a nagy jóakarátának köszönhető, amellyel igénytelen működésemet illetékos tényezők elbírálni és Felséges Urunknak legmagasabb figyelmébe ajánlani kegyesek voltak. Azt hiszem, hogy ezt a reám nézve annyira megtisztelő minősítést úgy hálálhatom meg legjobban, ha ezen ünnepélyes percben ünnepélyes ígéretet teszek, hogy amint a multban igyekeztem, úgy a jövőben is legjobb erőmmel igyekezni fogok hivatásomat akként betölteni, hogy általa egyháznak, szeretett házának és polgártársainak, felekezeti különbség nélkül, minél többet használhassak. És most méltóztassanak megengedni, hogy legbensőbb hálámat nyilvánítsam azért a megtiszteltetésért is, hogy a tekintetes tanács legfelsőbb kitüntetés e jelvényének, érdemrendemnek átadására, hozzám táradni s ezzel ennek az én mai ünnepnapomnak fényét és az átadás tényének jelentőségét emelni kegyeskedett. Megpersérelését látom ebben annak a meleg érdeklődésnek és jóindulatú támogatásnak, amellyel Arad város tekintetes tanácsa úgy is, mint a róm. kat. egyháznak kegyura, a hitélet fejlesztésére s a vallásosság ápolására irányuló szerény törekvésemet a multban részesítette, egy-szersmid pedig bizonyítékát látom benne annak, hogy ezt a meleg érdeklődést és jóakaró támogatást nem fogja megvonni tőlem és gondjaimra bízott intézményektől a jövőben sem! Ebben a reményben, mely egyúttal alázatos kérésem is — ajánlom magamat hálás köszönetem ismétlése mellett — a tekintetes tanács és a nemes város egész közönségének további kegyeibe és támogatásába.

A katolikus társadalom ünnepe.

A hivatalos aktus ezzel befejeződött és Arad katolikus társadalmának és intézményeinek különböző képviselői járultak tisztelgő küldöttségekkel a kitüntetett lelkipásztor elé.

Az aradi Katolikus Kör deputációját Szathmáry Gyula kir. tanácsos, világi elnök vezette és ezzel a beszéddel jutatta kifejezésre a kör nagyrabecsülését az egyházi vezér iránt:

Nagyságos és Főtisztelendő Rendfőnök ur! Az Aradi Autonóm Katolikus-kör részéről jelen-tünk meg Nagyságod előtt, hogy az ő Felsége által legkegyelmesebben adományozott III-ad osztályú vaskorona-rend jelvényének a mai napon történt ünnepélyes átvételére által szívélyesen üdvözljük. Ama jeles érdemrend, amelynek tagjává Nagyságod felavattatott, a haza és a királyi ház körül szerzett kiváló érdemek elismerése és jutalmazására van szánva, s ő Felsége, Apostoli Királyunknak, az adományozás iránti legfelsőbb elhatározása annak kifejezésére szolgál, hogy Nagyságod személyében, ez a magas kitüntetés a köz-

— Roppant unalmas ma itt minden. Sokkal okosabb dolog jutott az eszembe.

S hogy Lebánovics érthetetlenül bámult rá, folytatta:

— Az uram megint nincs itthen, állítólag Brüsszelbe ment, tíz nap előtt nem is jön haza. Ez a Brüsszel a szezonban Monte Carlot jelenti, a belga pénzcsoport valami táncosnő lesz. Szenvedélye a tánc, örök kár, hogy sosem jártam bába.

Idegesen, halkan kacagott hozzá:

— Igaz is ni, maga a tervemet szeretné tudni. Menjünk el valami kis csapszékbe vacsorálni. Sosem láttam még azokat a külvárosi kocsmákat, ahol a vendéglősné maga főz és jobban, mint a híres szakácsnék.

Lebánovics akart valamit mondani, de az asszony nem engedte szóhoz jutni.

— Így akarom. Maga most heza kísér, valami egyszerű ruhát veszek magamra, aztán én várom meg a kocsiiban, hogy nyárspolgári gunyát öltönn a smoking helyett.

Már föl is állt s a páholy hátulj részébe vonult, kiterjesztve a karját, hogy Lebánovics ráborítsa a köpönyegét. Egy csöppet mintha hátradőltné volna, hozzásimult a fiatalemberhez, de pár másodperc volt csak az egész. Azután az ajakába harapott.

— Maga megvár itt lennt — mondta a házuk előtt. — Ne türelmetlenkedjék, egy kissé lassan öltözzöm.

Tíz percre sem telt, már jött vissza. Lebánovics szólanul bámulta, még a szája is megnyílt.

— Tán nem tetszem így? — kacagott az asszony.

A frizurája is más volt, egyszerű és sima. Illett az nagyon a szelid tekintetéhez. A ruháját meg alighanem a szobaleányának adja már másnap, annyira egyszerű.

— Tetszem! — negéskedett.

— Soha ilyen szép nem volt — lángett a férfi.

— Maga is egyszerű uti ruhát vegyen föl, — oktatta Noszpólné a fiut. — Semmi feltűnés. Tekintsek bennünket — mondjuk — egy rézöntő párnak. Maga a rézöntő, én a felesége.

Mikor Lebánovics lakásához értek, az asszony mást gondolt.

— Majd feljövök, megnézem, milyen a szállása?

— Nem jobb volna, ha itt várna meg? — aggodalmaskodott a fiu.

— Nem! — pattogott kurtán az asszony. — Így akarom.

Mint a kíváncsi gyerek, úgy nézett sorba mindent. Még a szekrényeket is kinyitotta s bámult a tapasztalt renden.

— Ugyancsak gondját viseli valaki!

— A takarítónőm — felelte csöndesen a fiu.

— Szép? Fiatal?

— Ugy hatvan körül jár.

— Szerencsése!

Nagyon komolyan akarta mondani, de maga is nevetett a fenyegető hangon.

— Szép házigazda — tette hamar utána — helyel sem kínál meg.

Lebánovics egy karosszéket gördített feléje. Arra aztán más kívánni valója volt megint az asszonynak.

— Nem félt, hogy átmelegszen? Istenkém, istenkém, képes volna kitenni egy tüdőgyulladás veszedelmének is!

S ahogy leszedette magáról a kabátot, most már csakugyan beledőlt Lebánovics karjaiba. Ugy nézett föl reá lángoló tekintettel, megnyílt ajakkal. Az átölelte és a száját kereste.

— Nem engedem — mondta Noszpólné. — Eresszen el.

Leült a karosszékre, a fiatalember felébe kuporodott és halkan beszélni kezdett.

— Maga nagyon kegyetlen, így meg fog ölni.

Az asszony a vállára tette a kezét, mintha fehér galamb szállt volna a háztetőre, néha megsimogatta a haját, az arcát is érintette szórakozottan. Közben az ajkát harapdálta, majd a rángatózó ujjait nézte.

— Maga meg fog így ölni, hiszen érzem, hogy szeret, miért tagadja meg mégis azt, ami olyan boldoggá tenné? Én tudtam előre, hogy minden így lesz, én nem hiába féltam ettől.

Noszpólné a fiu szájára tette a tenyerét.

— Maga csacsi és sosem érti meg az asszonyokat. A mi kettőnk dolgában mindig az fog történni, amit én akarok, magának nem lehet akarata.

életben kimagaslott s érdemeinek királyi elismerésre méltó egyént ér. A minorita rendtartomány kormányzása, az egyház szolgálása s a kat. hitélet ápolása, és fejlesztése a közélet azon mezőjében, melyeken Nagyságod fényes tehetségét és az egyházi rend erényeivel megáldott egyéniségében maga elé tűzött célját és hivatását fáradhatlan munkássággal s buzgó és sikeres tevékenységgel a közjónak szenteli s érdemei által úgy magának, mint egyházi állásának dicsőségére szolgál. Mi, kik a Nagyságod egyik alkotását képező Katolikus-körben, a hitélet együtt művelésére tömörültünk össze s szellemi vezérünket Nagyságodban tisztuljuk; s mi, kik közvetlen tapasztalásból ismerjük azt a tiszta szándékot, és állhatatos kitartást, mely céltudatos eljárásában, az eddigi sikerekre vezette: hódolattal és tisztelettel hajlunk meg Nagyságod érdemei és azok királyi elismerése előtt. Engedje meg azért, hogy mint igaz hívei és hű követői, a legfelsőbb kitüntetéshez meglehetősen szívesen és szeretettel s azon kívánságokkal köszöntsük, hogy az Eg. ura minden jóval, ernyedetlen tetterével s boldog és meglegedett hosszú élettel áldja meg, hogy Hazánk és Egyházunk javára még sokáig és áldásosan működhessek. A jó Isten éltesse!

A rendfőnök így válaszolt: Nagyságos elnök ur! Mélyen tisztelt uraim! Öszinte, szíves és a legbensőbb hálával köszönöm azt a megtisztelő figyelmet, amellyel engem legfelsőbb kitüntetésem alkalmából a Katolikus-kör immár másodízben szereztesztetett. Azt hiszem nem árulok el titkot, hogyha kijelentem és a nyilvánosságra hozom azt, hogy abban, miszerint Öfelségének legmagasabb figyelme szerény működésekre és személyekre irányult, ebben nem csekély része van a helybeli Autonóm Katolikus-körnek és vezetőségének. És épen ezért a fejedelmi kegynek ezen megnyilvánulását, ezen legmagasabb kitüntetést úgy tekintem, mint a szeretetnek a szimbólumát, amely engem a kat. körrel elválaszthatatlanul összeköt. úgy tekintem, mint zálogát azon lelki kapcsolatra, amely létrejött a Katolikus-kör és közötttem akkor, amikor Arad város közönsége megértette az én intenciómat és a kat. kör létrejött. Mélyen tisztelt uraim! Minden egyes kapcsolból köteleességek származnak. A kat. kör mélyen tisztelt tagjai a tagsággal járó köteleességeket mindig a legnagyobb lelkiismeretességgel teljesítették és teljesítik. Most csak az én köteleességemről akarok szólni. Én is elismerem azt a köteleességet, amely rám hárul a kat. kör nemes céljaival szemben, de másrészt azt a köteleességet is, amely rám hárul azon megtisztelő figyelmükért, amellyel kitüntetni kegykedtek minden alkalommal. Szívesen megígérem, hogy csekély erőmtől telhetőleg mindig igyekeznem fogok ezt a bensőséges szeretetet ápolni, amely kell, hogy meglegyen a kör és

vezetősége között, de mert erre az én erőm egy magában gyenge, kérem azt a jóindulatu támogatást, amelyben a kör engem eddig is oly lekötelező módon részesíteni kegyes volt. Ezzel a kéréssel ajánlom magamat Nagyságodnak és minden egyes tagtársamnak jóindulatu támogatásába, testvéri szeretetbe és barátságába.

Ezután a kongregánisták, majd a nőegyletek járultak eléje. A Polgári jótékony nőegylet nevében *Purgly* Lajosné, a katolikus Háziaszszonyok nevében *Löcs Rezsóné* üdvözölte őt. *Lakatos dr.* hálás elismeréssel adózott a nők vallásos működésének és megköszönve a megjelenésüket, őket továbbra is összetartásra buzdította.

Ünnepség a Liceumban.

Délután 5 órakor az aradi nők *Mária* kongregációja ünnepelte a kitüntetett egyházi férfit, akinek nagy érdemei voltak a kongregáció létesítésében. A Lyceum dísztermében jöttek össze ez alkalommal a város katolikus asszonyai és leányai, hogy kivégyék részüket az ünnepsében.

A kongregánisták énekharangjának bevezető folhasza után *Láng Jánosné* az urnók kongregációjának titkára üdvözölte *Lakatos Ottót* kitüntetés alkalmából s az egyesület háláját, szeretetét és ragaszkodását tolmácsolta. *Komlóssy Lenke*, *Ecker Erzsike* és *Komlóssy Boriska* művészi triója után *Urbányi Ilonka* adta elő az ezüst fátol legendáját. A közönség lelkesen megtapsolta az előadót és a tapsokból kijutott *Kohányi Zelmának* is, akinek diszkrét zongora kísérete nagyban hozzájárult a sikerhez.

Szabóczy Jánosné tartott érdekes felolvasást a vaskoronáról, elmagyarázva annak eredetét és jelentőségét, végül *Horváth Gizi* két sikerült zongoraszáma fejezte be a programot.

Az ünnepély végén *Lakatos Ottó dr.*, a kongregáció védnöke, emelkedett szólásra és megköszönve az egyesület figyelmét, lelkes szavakban mutatott arra az útra, amelyen a társadalomban a vallásos lelki nőnek haladnia kell, hogy célját elérje.

A bankett.

Este száz teretű bankett volt a Katolikus-kör helyiségeiben a rendfőnök tiszteletére. Az első felköszöntőt *Szathmáry Gyula* kir. tanácsos mondotta a királynak, majd pedig *Lakatos dr.* köszöntötte fel. Az ünnepelt megköszönte a ragaszkodást, melyet vele szemben tanúsítanak. *Monay Ferenc dr.* *Szathmáryra*, az pedig a minorita-rendre ültetett poharat. *Vass István dr.* indítványára táviratilag üdvözölték *Zichy János* gróf kultuszminisztert.

mind egyikhez egy verset s egész nap feküdt. Néha felugrott és az ablakhoz rohant.

— Ha most el mer ide jönni, ki lobatom! — gondolta magában és megremegett, amikor este lett s az csakugyan nem jött.

— A gyáva, a nyomorult! — sziszegte. És hozzátette azt is:

— Meg tudnék érte halni, mert úgy szeret. Két napot kibírt valahogyan. A sárga rózsák csak visszatértek, de *Lebánovics* nem mutatkozott. Nem volt a korzón, a színházban, egyszerűen valami ürügyön táplálkozva, anélkül, hogy kidolgozhatta volna magában, telefonált utána a kaszinóba, de azt felelték, hogy ott sem fordult meg három napja. A harmadik délutánon sürgönyözött neki, hogy jelenjen meg azonnal, fontos érdekek parancsolják.

— Hol volt? — kiáltott rá indulattal.

— Nem tudom — mondta a fiú. Sápadt volt, a haja a szemébe lógott, az ajaka kicserespedett.

— Miért nem jött?

Az rángatta a vállát, mint a durcás gyerek.

— Mert nem akarom többet látni.

Az asszony akkor odalépett egészen elébe, kezét a vállára tette, a leheltével parzselta az arcát.

— És azt hiszed, hogy el tudsz felejteni? *Lebánovics* behunyta a szemét, hogy ne szenvedjen annyit.

— Meg fogom próbálni.

— Nem akarom, hogy elfeledj, hogy tudj

Arad tanácsa a kereskedőkért.

— Védelem a zaklatás ellen. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, április 20.

Az egész kereskedelmi világot rendkívül közlelő érdekes ügyben kell döntenie a város tanácsának. Az ipartörvény revíziójára nézve is fontos lesz a tanács állásfoglalása, mert mint értesülünk, olyan tendencia jut majd benne kifejezésre, amely a jövő kereskedelmének kialakulását a központosításban látja és ebből a szempontból felesleges zaklatásnak deklarálja, ha akár az állam, akár a helyi hatóságok a kereskedőket egyes árucikkek tartása miatt külön iparendelőlyváltására szorítanák.

Arad egyik legelőkelőbb droguéria üzletének tulajdonosát, *Hanzu Nesztort*, valószínűleg valamelyik konkurrensé figyelmeztetésére, egyik kerületi biztos hivatalosan feljelentette a rendőrségen amiatt, hogy droguériájában fényképezési cikkeket is árul. A rendőrség, mint első fokú iparhatóság arra kötelezte *Hanzut*, hogy külön iparigazolványt váltson, különben megtiltják az említett tárgyak árusítását. A droguista ez ellen a tanácshoz, mint másodfokú iparhatósághoz felebbezett és azt kérte, hogy oldják fel az elsőfokú határozatot, mert az nem indokolt és a törvényben nem gyökeredző. Neki — ugymond — droguériára van engedélye és minthogy a fényképezéshez szükséges vegyi szereket *Aradban* szabad, természetes, hogy olyan eszközöket is tarthat raktáron és árusít, amelyek a vegyi szerek felhasználását lehetővé teszik egyrészt, másrészt pedig szükségessé teszik.

A tanács, minthogy itt egy igen széles kört érdeklő fontos ipari ügyről van szó, mielőtt határozott volna, a dologban kikéri az ipari és kereskedelmi kamara véleményét. Alkalmunk volt az ügy referensével, *Kádas Kálmán* főjegyzővel beszélni, aki a következőképen nyilatkozott:

— Nem tartom helyesnek az elsőfokú iparhatóság határozatát, mert annak igen messzemenő következményei lennének, ha minden egyes esetben, ami ezután tudomásunkra jutna, alkalmazni akarnók. Igen jól tudjuk azt, hogy a fűszeres például husneműeket, a fogport árusító droguista fogkefét és más pipere cikkeket is tart raktáron,

— És ha nem vagyok hajlandó engedelmeskedni?

Bátortalanul, érthetetlen merészséggel azért, de elröpillt ez a szó. Az asszony felállt, nagyon magas lett egyszerre. *Lebánovics* úgy látta, hogy szinte a végtelenségbe emelkedik és onnan tekint gőgösen alá.

— Nekem nem szoktak parancsolni. Más asszony sóvárogja a brutális erőszakot, de engem örökre elszakítana ezzel magától. Ezt csak figyelmeztetésül mondtam.

S látva, hogy a fiu arca egészen elborul, mintha a boszankodásból is kerülne arra valami, a régi puha galambturbékolással tette hozzá:

— Csókoljon szépen kezét, tisztelt rézöntő ur. És most, ezek után itt maradok. Itt fogok ülni és maga engedelmeskedni fog nekem. Majd én megmutatom!

A fiu érthetetlen grimaszt vágott, ami sehogyan sem illett arcához.

— Asszonyom, azt hi zem, mást tervezett ma estére.

— Mi köze hozzá? Tán terhére vagyok?

Főlkelt, magára vette a köpenyét, még segítséget sem fogadott el.

— A kapuig lekísérhet, haza találko gyedül is.

— Nem bocsáthatom őnt el.

— Magam megyek — mondta az asszony. — Jó éjszakát.

Másnap nem ment színházba, ki sem mozgult hazulról. *Lebánovics* egy csomó rózsát küldött, azokat szálszálanként megcsókolta, sirt

elfeledni — lihegte az asszony és odanyújtotta a száját.

A flu, gyámoltalan, szegény szerelmes jószág, csak sírni tudott ezen.

— Azt akarom, hogy mindig az eszedben legyek. Csak az történik, amit én akarok. Megkövetelem az engedelmességet, de tudok jutalmazni is. Most menj, mert babonás vagyok, ezt a csókot sem lett volna szabad itt elcsókolni. Várj otthon. Ezy, két, esetleg három nap múlva, de eljövök. Ha szeretsz, föl sem veszed az időt, aztán átruházom rád az akaratomat. Menj... menj.

Réggel megérkezett *Noszlopy*. Váratlanul jött, kellemetlenségei voltak, valami megbánás felét érzett s a lelkében sok kisebb nagyobb komizság olvadozott. A feleséghez túlságosan gyöngéd volt, alig győzte előszedegetni az ajándékait.

— Ilyen csipkére rég vágyakoztál, szaladt utánam a pénz, rád gondoltam első sorban.

Az asszony még az ágyban feküdt, elein tén boszankodott, később csodálkozásba ment át az érzése.

— Ez Brüsszelből való! — mondta.

— Onnan.

— Hát nem Monte-Carlóban voltál?

— Ugyan, hiszen irtam is!

Az asszony végigsimította a homlokát.

— Igaz. Szórakozott vagyok.

— Strapa nekem már az ilyen ut, ezennem adom rá olyan könnyen a fejemet — jegyezte meg a férfi.

de azt is tudjuk, hogy a papirkereskedő nemcsak tintát és ceruzát, hanem szintén árusít fényképező cikkeket is. És ez nagyon természetes és megengedhető is. A kereskedelem fejlődésének irányzata az, hogy *nagy áruházak létesüljenek*, amelyek a szükségletnek minden ágát felölelik és sohasem jutott még eszébe senkinek, hogy Németországban például a *Wertheimer* áruházat, vagy Bécsben a *Gerngross*-céget arra kényszerítse, hogy cikkei részére külön-külön iparigazolványt kérjen. Ez megbontaná a kereskedők tevékenységét és jogtalanul és indokolatlanul korlátozná és szűkre szabná a kereseti körüket.

Az aradi honvédek uj parancsnokai.

— Tallián Andor dandárnok. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 21.

A szegedi II. honvédkerület, melyhez az aradi honvéd helyőrség, tehát az új ezred is tartozik, új parancsnokot kapott. Kiss Zsigmond altábornagyot a budapesti I. honvédkerület parancsnokává nevezte ki a király, aki *Daempff* Henrik vezérőrnagyot, a pécsi 82. honvéd gyalogdandár parancsnokát bízta meg a szegedi kerület parancsnokságával.

Klobucsar Győző tábornagynak, a honvéd főtörvényszék elnökének nyugalomba vonulásával Balázs György, a budapesti I. honvédkerület parancsnoka, mint rangban legidősebb honvédséghez beosztott altábornagy lett a főtörvényszék elnöke. Balázs után sorban bognai *Boroeric* Szvetozár zágrábi honvédkerületi parancsnok következett, akit épen a napokban neveztek ki kassai hadtestparancsnoknak. A sorban következő *Liskay* Gábor székesfehérvári kerületi parancsnokot nyugdíjazták és így Kiss Zsigmond került a budapesti honvédkerület élére. Viszont a vezérőrnagyok közül *Daempff* Henrik következett sorban a kerületi parancsnoki állások betöltésénél.

Kiss Zsigmond mintegy négy évig volt a szegedi honvédkerület parancsnoka. Mint vezérőrnagy került oda, 1910. májusban lett altábornagy. Nagytehetségű katoná, akinek karrierje az 1909. évi nagygyakorlaton való kitűnő sikere óta biztosított. Szegeden mindenkor szerették, mint előzékeny és figyelmes katonát. A kerület tisztika

kara nagyrabecsülte a tisztikarhoz való jóindulatát.

Daempff Henrik vezérőrnagy, az új kerületi parancsnok, most Pécsen állomásozik. Kitűnő katonai hírében áll. Volt honvédezredparancsnok és pár év óta a pécsi dandár parancsnoka. Szegedi méltóságát május első napjaiban foglalja el. 1910. május 1-je óta vezérőrnagy.

Egyéb változások is történtek a szegedi katonai főparancsnokságoknál. A király *Plank* Ede vezérőrnagynak, a szegedi I. honvéd lovasdandár parancsnokának, a budapesti I. honvédkerületi parancsnoksághoz való beosztását elrendelte. *Plank* vezérőrnagy a nyugalomba vonuló Nagy Géza helyére megy s ő lesz Kiss Zsigmond helyettese. *Plank* vezérőrnagy kiváló vezérkari tiszt, ő volt a hadiiskola parancsnoka is. Utóda a dandárparancsnokságban vízei *Tallián* Andor ezredes, a pápai 7. honvédhuszárezred parancsnoka lett, aki évekig volt a szegedi 3. honvédhuszárezred tisztje, majd az *aradi osztály parancsnoka*. *Tallián* dandárparancsnok május elsején vezérőrnagy lesz.

SPORT.

+ Az AAK. tisztelgése volt elnökénél. *Szathmáry* János Acsev. főfelügyelőnek igazgatói címmel kitüntetéséről örömmel vettek tudomást az aradi sportkörök is, elsősorban az Aradi Atlétikai Klub. Az atlétikai klub, amelynek *Szathmáry* János éveken át ügyvezető elnöke volt, vasárnap délelőtt küldöttséggel tiszteleg az új címzetes Acsev. igazgatónál. A klub szerencsekívánságait *Szokolczay* Lajos ügyvezető elnök tolmácsolja.

+ Pünkösdi kirándulás Konstantinápolyba. Az Aradi Testgyakorlók Köre turista szakosztálya f. évi május hó 25-től, június hó 4-ig 11 napra terjedő társas kirándulást rendez. Sinaia, Bukarest, Constanza, Feketetenger, Bosporus, Konstantinápoly, Skutari (Ázsia), Márványtenger és Prinkipó szigetekre, a kirándulás összes költsége 235 korona személyenként, mely összegben foglaltatnak az összes vasuti és hajó költségek, a szállodai elszállásolás és ellátás költségei, valamint a borraivalók. Belépődíjak a látványosságokhoz, a helyi hajók, bérkocsis és alagut vasut díjai. Vendégek szívesen látatnak. Részletes programmal és felvilágosítással készséggel szolgál az ATK. turista szakosztálya (Arad főposta) továbbá Juhász I. és Társa könyvkereskedés Arad, Andrássy-tér 16., Décsi Géza papirkereskedés Arad, Forray-utca, Nádasdy palota.

+ Elmaradt football-mérkőzés. Az Aradi Atlétikai Klub mára hirdetett mérkőzése közbejött akadályok miatt elmaradt.

— Mit bámulsz? — kérdezte később, valamivel enyhébb hangon az asszony.

— Semmit — dadogta Noszlópy, de annyira nézte a takarón a felesége gömbölyű fehér karját, hogy szinte belezavarodott a beszédbe. Az asszony hamarosan el is dugta a paplan alá.

— Sipircz — mondta duzzogva — nem neked való.

— Hohó, angyalom! Hát kinek?

— Senkinek — bigyesztette el az ajkát, már megint keserűségbe csapva. — Eddig észre sem vetted.

Boszankodott, hogy annyit beszél s olyasmiket, amiket nem szokott. Maga sem tudta, mi ez, de mikor az ura elkapta a kezét és csökolni kezdte fel, a válláig, a csiklandós érzéstől kacagni kezdett.

— Menj te bolond, mi jut az eszedbe! Még bejön a szobaleány.

— Ide nem szokott bejönni csöngetés nélkül!

— Akkor majd csöngetek.

Noszlópy mintha megrettent volna, hogy az asszony be is váltja az ígértét, hirtelen elkapta a felesége derekát. Az ingvállról akkor lepatant egy gomb s az ember felhőrdült. A homloka verejtékezni kezdett, egyszerre lecsapott szájával a márvány nyakra.

— Ne, ne... engedj, — nyögdecsele az asszony. — Utállak, kiállhatatlan vagy.

— Gonosz vagyok, tudom. De ezután másképpen lesz. Add ide a szádat.

— Gyűlöllek — sugta az asszony — megretted az egész életemet.

És olyan sirást kezdett, hogy görcsösen vonaglott belé a teste. Nem is igen tudta, hogy miért sir, de annyit érzett, hogy valamit el kell siratnia. Talán nagy megváltások előhírnike ilyenkor a köny, álomból való fölébredés, mikor már meredek szirteken cipelt az álomisten, zsongó halleluják az ébrenlétben, azért visszakívánása mégis a tulsó világ rettegéseinek.

— No, ne sirj, — vigasztalta Noszlópy.

Egyszerre eszébe jutott valami, úgy tudott neki örülni, mint a kis diák.

— Mondok egyet. Osomagtass, estére induljunk egy kicsit Olaszországba. Ott már nyílik a rózsá, hófehér violák várnak.

— Gyűlöllek! — mondta még mindig az asszony, ahogy láthatóvá váltak újból azok a vakítóan fehér karjai, az ölelő márványok.

Valahol Velece táján eszébe jutott Lebánovics is, aki azóta a negyedik napfölkeltét lesi, hogy mikor érkezik már el az ő szelid akaratlanságának a jutalma s nem is sejti, hogy a sárga rózsái elhervadnak, soha csók nem éri már többé őket.

— Sajnálom szegényt, — gondolta akkor futólag magában Noszlópy — de miért volt annyira engedelmes!

Öngyilkos aradi mozdonyvezető.

— Akinek legtöbb karambolja volt. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 20.

Érdekes ember tragikus végéről adott ma hírt az a távirat, amely azt tudatta, hogy *Rónai* Dávid nyugalmazott államvasuti mozdonyvezető Gyorokon öngyilkos lett.

Rónai tegnap délelőtt azzal utazott el Aradról, hogy Gyorokon lakó sógorát akarja meglátogatni. Csakugyan ki is ment a motoron Gyorokra, de sógorát már nem kereste föl, hanem a faluhatárában sétálgatott. Délután a *Tójték*-féle villa környékén revolverdurranást hallottak és az oda-siető emberek a villa mellett elvonuló árokban egy erős, egészséges férfi testere találtak. A pozsgás arcú, vastag szőkebajuszú ember már nem élt. Sötét ruháját átáztatta a melléből patakzó vér. A földön mellette hevert a revolver, amelyvel szíven lötte magát. Az öngyilkos *Rónai* Dávid volt. Miután tettére semmiféle magyarázatot nem lehet találni és az öngyilkos írást, levelet sem hagyott hátra, legvalószínűbb, hogy *Rónai* pillanatnyi elmezavarásban követte el tettét.

Az egykor kiváló mozdonyvezető elméje ugyanis az utóbbi időkben elhomályosodott és a nagy, veszélyes munka, amelyet éveken át folytatott, most utólag jelentkező zavarokat okozott a különben teljesen egészséges ember gondolkodásában. *Rónai* Dávid, amíg szolgálatban állt, egyike volt a Máv. legképzettebb mozdonyvezetőinek. Aránylag fiatal korában első osztályú mozdonyvezető lett és ebben a minőségében igen sok nehéz és felelősséggel teljes utat végzett. *Rónai* Dávid vezette éveken át a magas méltóságokat vivő különvonatokat; így nem egyszer vezette a király vonatát, amikor az uralkodó még gyakrabban járt Gödöllőre az ottani királyi kastélyba nyáron. Sokszor vitte József főherceget is Kisjenőre és amikor a dunántúli nagygyakorlatokon Vilmos német császár is megjelent, a német császár vonatát Budapesttől Bécsig *Rónai* Dávid vezetésére bízta a máv. igazgatósága.

Hosszu mozdonyvezetői pályáján nem egy veszélyes helyzetet élt meg és nagy lélekjelenléte és szerencséje segítségével — saját állítása szerint — husz-huszonhat vasuti szerencsétlenségen, összeütközésen, kisiklásan esett túl szerencsésen. A nagy izgalomnak és megfeszült idegrázkódtatások azonban lelkibeteggé tették a robusztus erős embert, akit erre való tekintettel a Máv. nyugdíjba is küldött.

Rónai Dávid sokat és zavarosan emlegette vasuti katasztrófáit és nem egyszer hangoztatta éjszakai kávéházi társaságokban, hogy ő mentette meg a király életét egy gödöllői ut alkalával. A szerencsésen elhárított katasztrófák történeteinek kívül *Rónai* lelkibetegsége pörlekedési hajlamban nyilvánkozott meg. Ahány ügyvéd Aradon van, valamennyit fölkereste az esztendő során *Rónai* és erővel azzal akarta megbizni őket, hogy indítsanak pert az államvasutak ellen, amiért őt ok nélkül nyugdíjazták. A nyugdíjazás keserítette a beteg *Rónai* élete végéig és fokozta melancoliáját a halálra szánásig.

AZ ARADI KÖZLÖNY telefonszámai:

Szerkesztőség (éjjel-nappal)	— 357.
Szerkesztőség (csak éjjel használható mellékállomás)	— — — — — 151
Kiadóhivatal és hirdetési osztály	— — — — — 151
Nyomda	— — — — — 151

Megtörtént a kivégzés.

— Balázs Istvánt felakasztották. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Temesvár, április 20.

Ma, szombaton reggel, pont hét órakor megtörtént a kivégzés: Balázs Istvánt felakasztották. Teljes rendben, csendben, minden izgalom és zavará incidens nélkül ment végbe a gyászos, szomorú aktus. A közönség a fogház előtt fegyelmezetten viselkedett, azok pedig, kik a kivégzést végignézték, nyugodtan, a komor hangulathoz méltón viselkedtek. A kivégzés maga sem megindító, sem borzalmas nem volt. Maga a delikvens, a megtört bűnös benyomását tette. Ártatlan ember így nem viselkedik. A kivégzés gyorsan ment végbe, a halálküzdelem rövid volt. Szomorú volt ez a kivégzés, de nem volt különösen izgalmas. Balázs István hulláját ma délelőtt eltemették és ezzel a dráma befejeződött.

(A fogház előtt.)

Csunya, borongós, esős reggelre ébredt ma Temesvár. Finoman szitáló eső mosta a kövezetet s mintha az idő is lehagolt és szomorú volna, mintha gyászolna szürke, sötét fénytelen-ségével azt a bűnös embert, akinek utoljára jött fel ma a nap. Csunya, esős nap volt a mai, Temesvár tizezrei nem igen érdeklődtek Balázs István rablói szomorú sorsa iránt, nem kíváncsiskodtak a temesvári fogház körül s ez ismét mutatta azt a józan gondolkodást, amely a temesvári polgárságot jellemzi. Reggeli hét órára volt kitűzve Balázs István kivégzése s fél órával az akasztás előtt, több rendőr, mint érdeklődő állta körül a temesvári fogház melletti utakat. A Balázs-tér körül — melyre a fogház kapuja nyílik — rendőrkordon volt vonva s nyolcvan revolverrel felfegyverkezett rendőr vonult ki. Beavatkozásra nem került sor. A közönség tudta, hogy sem a térre, sem a fogházba be nem léphet s tisztes távolban foglalt állást. A rendfentartására az összes rendőrtisztek megjelentek. Beé Ferenc rendőrfőkapitány vezetése alatt. A fogház előtt az intézkedési jog Papik Gyula rendőrfőkapitányt illette, benn az udvaron Mikos Gábor dr. bűnügyi kapitány gondoskodott a rendről.

Fél hét óra után gyülekeztek a belépőjeggyel rendelkezők a királyi ügyészségi épület kapujában, amelyet vasrácsos kapu zár el az udvartól, a kivégzés helyétől. A gyülekezők között, akik az akasztásra jegyet kaptak, ott láttuk többek között a következőket: Gerdánovics Sándor táblabíró, Klobucsny alezredes, Prokisch Ferenc bankfőnök, Sárga József törvényszéki bíró, Lászlár József, Vaniss Dezső és Jörg Endre királyi ügyészek, Ottyk százados, térparancsnokhelyettes, Deák Gyula csendőrszázados, Guggenberger Gyula járásbíró, Muth Gáspár dr., Braun Zsigmond dr. ügyvédek, Rudnancs Román dr. járásbíró, Manheim Jakab dr. vármegyei orvos, Tanczer Ernő dr., Káldy Gyula dr. kórházi orvosok, Wimmer József dr. szolgabíró, Bán Lajos főügyészségi irodaigazgató, Kovács-Buna József csendőrmester, több bírósági hivatalnok, egynehány kereskedő és iparos és a sajtó képviselői.

A kivégzés.

A fogház udvarán háromnegyed hét órakor engedték be a hatvan főből álló közönséget. Amikor meghúzták a fogház csengőjét, az emberek kiléptek a kapubejárat alól az udvarba. Az udvar végén, szemközt a kijáratallal történt a juszitifikáció. Három évszázados, terebélyes tölgyfa áll az udvar végén — baloldalon. Az utolsó fal mellett állt a bitó. Különbözőbb látványt nem nyújt. Négyzetes, talán harminc centiméter vastag, két méternél valamivel magasabb, földbe vert, gyalult facölöp. Előtte egy kétlépcsős zsámoly, hátul egy létra van az akasztófához támasztva. Ugyanaz a régi akasztófa, amelybe épen Balázs évek előtt belebotlott a padláson menekülés közben. A közönség csak a rendőrök sora alá mögött állhat. A kordon előtt állanak Mikos Gábor dr. bűnügyi rendőrkapitány, Neuhut Károly tolnok és két rendőr dobbal. Ha a halálraítelt megtalálna szólalni s olyanokat beszélni, ami nincs megengedve, a dobosok dobolni kezdenek. A bitófa előtt tíz fegyveres fogházőr áll. Öt perccel háromnegyed hét után a rabfolyosó felől kilép az

udvarra a kivégzéssel megbízott hatóság. Elöl jön Szász János dr. törvényszéki bíró, aki az ítélet végrehajtásával van megbízva. Vele jön Beé Ferenc rendőrkapitány, aztán Boross Dezső dr. királyi ügyész, Faragó László fogházfelügyelő, Urbanetz Ede dr. királyi törvényszéki, Weisz Teodor dr. városi tiszti orvos, Probst János dr. törvényszéki jegyző és végül Wolf fogházőrmester. Még szitál az eső, amikor a bitófa felé szemközt, körülbelül tíz lépésnyi távolságban egy asztalt és egy széket helyeznek el, a jegyzőkönyvvezető részére. Öt perccel hét előtt megérkezik Bali Mihály, a hóhér és két pribéke, Gold és Hermann. Köszönnek illedelmesen s odaállnak a bitófa mellé.

(Várnak a szomorú munkára...)

Hét óra. Boross Dezső dr. királyi ügyész előlép s erős hangon szól:

— A hivatalos aktus megkezdődik.

A következő pillanatban megszólal Szász János dr.

— Megállapíthatom, hogy jelen vannak a törvényesen megidézett személyek. Vezessék elő az elíteltet!

Izgalmas várakozás ül az arcokon. Halotti csönd van a nagy udvarban. Az eső ellállt. Egyszerre belefagy az emberekbe a vér. A kíváncsiabbak előrébb furakodnak s pillantásuk elmered egy kis ajtó felé, amelyen kilép Faragó László fogházfelügyelő. Utána két szuronyos ór. Rech Géza, ez az impozáns megjelenésű pap karján vezeti be a boldogtalan embert utolsó útjára. Nagyon rövid út. Alig tíz lépés. Megállnak a bírósággal szemközt s tíz fegyveres fogházőr Nagy őrmesterrel az élén félkört képeznek a halálraítelt körül. Rech Károly Géza karkaplan teljes papi díszben, fedetlen fővel áll Balázs mellett. Fekete ruha, fűzős cipő fedi Balázs testét. Jobb kezében a pap kicsi feszületet tartja, amely pápai áldásban részesült. Arca époló halvány és fakó, mint amikor utoljára láttuk a főtárgyalás alkalmával. Senkit se lát, szemei a föld felé merednek. Nyugodtan, szilárdan áll.

(A legsúlyosabb percek.)

Szász János dr. emberies felfogása nagy meglepetést keltett. Nem fokozta hosszú felolvasással a halálraítelt torturáját. Gyorsan olvasta az ítélet kivonatát, a rendelkező rész és az indoklás elhagyásával. Alig egy percig tartott a felolvasás. Az elítelt szó nélkül vette tudomásul ezeket.

— Most pedig átadom az elíteltet a királyi ügyésznek, — fejezte be Szász bíró.

Mire megszólalt Boross királyi ügyész:

— Átadom az elíteltet a hóhérnak. Hóhér, teljesítse kötelességét!

Izgalmas pillanatok következtek.

Balázs István visszaadta a kezében szorongatott feszületet a lelkésznek. Mielőtt átadta, kétszer megcsókolta.

Ekkor Bali, a hóhér, Gold és Hermann pribékek csendesen karonfogták Balászt s a bitófa-hoz vezették. Szilárd léptekkel haladt Balázs az akasztófa felé.

Az emberek azt várták, hogy most „beszélni fog”, — ahogy mindig fenyegetőzött. Balázs szó nélkül maga hajtotta le a fejét, hogy a hóhér átvesse azon a kötelet. Bámulatos nyugalmat tanúsított. Férfiassan fellépett a zsámoly lépcsőire.

Az utolsó szavak.

Miközben a pribékek, Gold és Hermann alul megkötötték a lábát, a halálraítelt ég felé pillantott s megszólalt:

— Jézusom, irgalmazz!

A pribékek el akarták huzni a zsámolyt, pedig Bali még nem erősítette meg a csigát s leszólt a létráról:

— No! Mi az?

Erre Balázs, aki az egész aktus alatt nem nézett senkire, a pap felé tekintett s remegő hangon bucsuzott:

— Isten vele, föltisztelendő ur!

— Isten veled fiam — szólt könnyezve Rech karkaplan.

Balázs ezután az ég felé pillantva, mondotta:

— Jézusom, irgalmaz, boldogságos szűz légy velem!

A hóhér már elkészült s Balázs kérte:

— Csak enyhén kérem!

— Ne félj semmit. Pista fiam, — válaszolt Bali, — csak mond: Jézus, irgalmaz...

A hóhér megfeszítette a kötelet, amely lefelé folytatódott és a közepén Balázs kezét fűzte össze egymáshoz. Most elhúzták a zsámolyt, a következő pillanatban odaszoritották Balázs összekötött lábait az akasztófa felé s erősen lefelé húzták a kötelet. Egy szempillantás alatt Balázs arca elvörösödött. Teste kissé megnyúlt. A hóhér hozzá sem nyúlt a nyakához. Tehát nem a hóhér fordítja ki nyakát, ahogy eddig mondták és hitték. Az arc eltorzul, de ezt már nem lehet látni. Bali ügyesen a tenyereivel eltakarja az elítelt arcvonásait.

(A halál.)

Ez az egész jelenet nem volt olyan borzalmas és vérfigyasztó, amint sokan hitték. Hiába, Balinak gyakorlata van. Egy perc alatt végezte el az akasztást. Hét óra öt perccor Balázs már mozdulatlanul lóg. Csak a feje fölött a fehér kendő lebben meg néha. A reflexsz mozgások...

Hét óra hat perccor Bali leveszi a kalapját s az ügyész elé lép:

— Elvégeztem a kötelességemet!

Nagyon megindító jelenet. A pap sirva fakad s imádkozik csöndesen.

Két perc múlva Urbanetz Ede dr. és Weisz Teodor dr. hatósági orvosok odalépnek az akasztófa felé. Előbb Urbanetz dr. hallgatóval vizsgálja a szív működését. Majd Weisz dr. figyelmeztet. Még él.

Hét óra 11 perccor ismét megvizsgálják. Még mindig van élet benne.

Hét óra 15 perccor a harmadik vizsgálat következik. A szív még dobog. Az orvos felvágja az inget s úgy vizsgálja Balázs testét. Még él. Az orvos kissé felhajtja a kendőt s az arcát nézi. Fehér volt már ekkor a kivégzett ember arca. Borzalmas volt ezt a viasszerű embert látni. A kezei is elváltoztak. A pergamenszerű bőr kékes-vörös lett...

Hét óra 18 perccor az orvosok ismét megvizsgálják s megállapítják a bekövetkezett halált.

Boross Dezső dr. királyi ügyész megszólal:

— A hivatalos aktus véget ért. A törvénynek elég lett tevé.

A pap összekulcsolja a kezét:

— Imádkozunk a megboldogult lelkiüdvéért!

Mindenki leveszi a kalapját, a fogházőrök a fegyvert lábukhoz eresztik, a sapkát kezükben tartják s a pappal együtt rebegik a Miatyánkot. A rendőrök szalutálnak, Bali is imádkozik.

— Uram, adj a szegény megboldogultnak nyugalmat! — fejezi be Rech tisztelendő az imát.

A rendőrség ezután felhívja a közönséget, hogy hagyja el a fogház udvarát, aminek mindenki eleget tesz. Az utcán ekkor már több száz ember zárta körül a Balázs-teret s várt. Pedig semmit se láttak a kíváncsiak.

(A hóhér kötele.)

Háromnegyed nyolcig lógott Balázs István. Ekkor levették az akasztófaról s egy barna korporsóba fektették. Kinos incidens játszódott le ezután a fogház udvarán. Bali Mihály nem akarta odaadni a kötelet, amelylyel Balázs fel volt kötve.

— Adja ide azt a kötelet, szólt rá Boross királyi ügyész. — Ez el lesz kobozva.

— Nem adom, mert ez az enyém, — vág vissza Bali.

— Parancsolom, hogy adja ide!

— Én vettem s az enyém. Csak az erőszaknak engedek, — felel Bali rendületlenül.

Boross ügyész erre Beé főkapitányhoz fordul:

— Kérem, főkapitány ur, vétesse el tőle erőszakkal a kötelet.

Bali most már átadja a rendőrségnek a kötelet, amelyet a királyi ügyész zár alá tett s csak az esetben adja ki neki, ha Bali felettes hatósága, Sélley pesti főügyész-helyettes úgy határoz. A kivégzés után sikerült néhány percre bejutni

a síralomházba,

melyben Balázs utolsó óráit töltötte. A lelkész jelenlétében Balázs csendesen viselkedett, a távollétében mégis másképp volt. Este hét órakor, amikor a pap egy percre kiment, Balázs mint az örült rohant fel és alá a cellájában. Tépte a haját, viaszorgatta a fogát... Átlátta a rettenetes helyzetet, gondolt a holnapra és megborzadt. De aztán, hogy jött a pap s megvigasztalta, bátorította, megbékült a sorsával, megtört s vezekelt... A síralomház a rabfolyosóra vezető szűk ajtótól

jobbra van. A falon, a cellaajtó mellett egy tábla függött:

364. btkv. 911.

Balázs István

rablás büntette semmisségi
panasz

1911. XI/24.

A siralomház ajtaja felett a 23-ik szám. Az asztalon egy sürgöny Baloghné, hat gyertya, két cigarettaskatulya. Az egyikben hat darab hölgy-cigaretta volt még. A többi elszívta. Balázs. A fehér kendővel letakart asztalon még két vallásos folyóirat feküdt. Az ágy mellett heretek a rabló-gyilkos ruhái. Ebben a kis cellában töltötte életének utolsó részét. Délelőtt tíz órakor volt.

Balázs temetése.

A legszomorubb aktus, szivettépő jelenetekkel bővítve. A fogház udvarán megjelentek Jörg Endre és Vaniss Dezső királyi ügyészek, Mikes Gábor dr. rendőrkapitány és Faragó László fogházfelügyelő. A barna koporsó ott állott a közepén. A beszentelést Rech Károly tiszta székes-egyházi karkaplán végezte. Balázs hozzátartozói részéről csak az anyja jött el. Két detektív támogatta a szomorú, összetört, esztévesztett, szerencsétlen asszonyt. Félig eszméletlenül hallgatta a pap imáját, amelybe olyan szomorúan, olyan megindítóan hangzott bele az anyának keserves zokogása. Szegény egészen oda volt a Vaniss királyi ügyész kénytelen volt folyton bátorítani a legszerencsétlenebb anyát. A beszentelés véget ért, Balásné odaesett a barna koporsóra, görcsösen fogta azt át és zokogva panaszkolt:

— En édes gyermekem, miért hagytál el, miért hagytál itt engem, a te szerencsétlen anyádat...

Annyira odaadta magát fájdalomnak, hogy elájulva szedtek föl a koporsó mellől. A gyászszertartás véget ért. A koporsót egy gyászfurgonra tették s kivitték a temetőbe. A holttestet még a délelőtti folyamán

felboncolták.

a belvárosi temető halottas kamrájában. A boncolásra lejött a budapesti bonctani intézet részéről Nagy László dr. adjunktus, Péterfy Tibor dr. tanársegéd és Lukács Ernő dr. A hatóság részéről Urbanetz Ede törvényszéki és Weisz Feodor dr. tisztiorvosok, továbbá Jörg Endre királyi ügyész volt jelen. A boncolás után Faragó fogházigazgató jelenlétében megtörtént a temetés.

Két epizód.

Reggel félhétkor egy asszony jelentkezett a fogház előtt és elmondta, hogy ő Baloghné. Horák Máriának, Balázs menyasszonyának a nővére. Beszélni akar Balázsszal. Persze nem engedték be. Ekkor elszaladt Baloghné a józselvárosi állomásra és onnan táviratozott Balázsnak a fogházba, hogy „üdvözlő és beszélni szeretne vele.” Ez az óhaj azonban már nem teljesülhetett. A másik epizód az, hogy egy névtelen levél érkezett ma reggel, amelynek írója ártatlannak mondja Balázst és azt mondja, hogy ő, a levél írója ölte meg Löwingert. Egyébként egy Browning-pisztoly is ott van még a zálogházban.

(A ravasz hóhér.)

Bali Mihály az ügyész helyes intézkedését ki akarta játszani, de kevés sikerrel. A ravasz hóhér ugyanis azt hangoztatta az akasztás után, hogy ő nem azt a kötelet adta oda, amelyiken Balázs István lógott, hanem egy másikat. Ő tudta, hogy az ügyész el fogja kérni a kötelet és ügyesen kicserélte azt a másikkal. Így a kötel mégis megmaradt és az állomáson el is fogom azt adni. A valóság azonban az, hogy Bali tényleg az akasztott ember kötelét adta át az ügyésznek és a másik kötelről csak híresztelte, hogy az a szerencséhez. A buta babona megvette tőle azt a másikat is.

Érdekes és Bali Mihály reklámérzékére jellemző, hogy a hóhér egy külön beszélgetést is be akar állítani, mint megtörtént, melyről pedig a szemtanúk mitsem hallottak. A hóhér előadása szerint Balázs — amikor nyakán volt már a kötel — odafordult Balihoz:

— Kérem, ha lehet enyhén — szölt volna Balázs.

Bali pedig válaszolt: Légy nyugodt Pista, nem fogsz szenvedni semmit.

A hóhér számlája kitétt 246 koronát.

Ez volt az utolsó tétel, melylyel Balázs István az igazságszolgáltatás költségvetésében szerepelt.

Lukács László kabinetje.

— Kormányzás a nemzeti munkapárttal. —

(Saját tudósítónk telefonjelentése.)

Budapest, ap. 21. 10.

Abból a sok és különböző kombinációból, ami Lukács László kabinetalakítási fáradozásait kíséri, határozott tényként megállapítható az, hogy az új kormányzás a nemzeti munkapártnak, a mai többségnek támogatására fog felépülni. Az új kormányelnök átveszi a nemzeti munkapárt vezérletét, mert hiszen a harmec éves gyakorlat szerint a miniszterelnök mindenkor egyuttal vezére is annak a pártnak, amely a parlamentben többségben van. Az egész munkapárt egységesen követi az új kormányelnököt, a hatvanhetes szabadelvű politikának ezt a régi oszlopos képviselőjét. Lukács László a választói jognak demokratikus és széles alapon való megoldása iránt igen hatályos garanciákat fog nyújtani és ebből meríthető az alapos remény arra, hogy a Justh-párt a véderőjavaslatok elintézése elé akadályokat gördíteni nem fog. Ma, amikor Lukács a pártok vezetőivel még nem tanácskozott, hitelesen semmi bővebb részlet az ő terveiről meg nem állapítható.

A mai nap eseményeiről következőket jelenti tudósítónk:

Lukács hazatérése.

Bécsben járt tudósítónk, a ki Lukács Lászlóval együtt érkezett Budapestre, ezt jelenti nekünk:

Lukács László miniszterelnök a ma reggeli vonattal jött el Bécsből. A vonaton az egész uton dolgozott. A politikai pártokkal csak a jövő héten tárgyal s így valószínűleg csak az azután következő hétfőn, április 29-én mutatkozik be a képviselőházban. A tárgyalás így valószínűleg egy hétfőig tart. A kabinet valamennyi tagja megtartja tárcáját, Lukács László miniszterelnök a belügyi tárcát veszi át, s a pénzügyi tárcát átadja Teleszky János államtitkárnak. A delegáció április 30-án rövid ülést tart, hogy ex-lex ne következzen be.

Az új miniszterelnök a választójogról.

Lukács László miniszterelnök, mint a Távirati Iroda jelenti, ma reggel 9 órakor visszautazott Budapestre. Az újonnan kinevezett miniszterelnök még ma megkezdte tárgyalásait a kabinet összeállítására vonatkozólag. Mielőtt ezzel elkészül, Bécsbe utazik és jelentést tesz öfelségének, azután összehívja a képviselőházat. A kormány bemutatkozása és a delegáció rövid ülésezése után a képviselőház megkezdte normális működését, amelyet az új miniszterelnök a választói reform megalkotásával fog biztosítani. A miniszterelnök e kérdés elintézését aktuálisnak és szükségesnek tartja és feltétlenül ettől várja a rendes tanácskozás akadályainak elhárítását. Lukács miniszterelnök tegnapi tárgyalásai során az illetékes tényezőkkel megállapodott abban, hogy a delegáció e hónap 30-án fognak összeülni és a közös kormány ez alkalommal hat hónapos indennitást fog kérni.

Bécsi értesülés.

A bécsi lapok ugyanesak élénken magyarázgatják ma Lukács vállalkozását.

A Neue Freie Presse jelentése szerint Lukács László miniszterelnök föl fogja venni programjába az általános, egyenlő és községként való választói jogot és meg fogja ígérni bizonyos korlátozásokkal a tükös szavazást is. E mellett azonban biztosítani a választójog a magyarság uralmát is. A belügyminiszteri tárcát Lukács László miniszterelnök egyelőre ideiglenesen magának fogja főtartani, hogy azután később átadja olyan férfinak, aki az egész parlament bizalmát élvezzi. A parlamenti béke létrejötte után az ellenzéknek is biztosítékot fognak nyújtani arra nézve, hogy a jövőben az ügyek vezetésében neki is juttatnak szerepet. E

célból szaporítani fogják a képviselőházban az ellenzék állásait, amely új állásokat az ellenzéknek engednek majd át. Lukács László miniszterelnök szavalósságot vállalt aziránt, hogy a véderőjavaslatokat rövid időn belül keresztülviszi. A katonai tényezők támogatni fogják akciójában.

Lukács Lászlónak miniszterelnökké történt kinevezéséből azt következteti a bécsi lap, hogy a Justh-párt részéről fenyegető nehézségek nem olyan természetűek, hogy Lukács László misszióját lehetetlenné tennék. Ellenkezően, sokkal valószínűbb, hogy a Lukács László és a Justh-párt közötti megegyezés már oly messzire haladt, hogy a véderőjavaslatokkal szemben való obstrukciónak megszüntetése a Justh-párt részéről bizonyossá lehet.

Tisza támogatja Lukácsot.

A munkapárt hangulatáról egy előkelő munkapárti politikus a következőket mondotta:

— A helyzet még mindig elég bonyolult, nem ugyan a minálunk történtek miatt, hanem a bécsi akció, a horvát kérdés, Auffenberg és Stürgkh miatt, mert ami ott történik, az rendszeres akciónak látszik. Stürgkh kirohanása megnyilvánulása annak az aknamunkának, amelyet korábban a királyi biztos kinevezésekor kezdett és amióta Cuvajt kineveztek, azóta Stürgkh folyton jár-ke és titokban intrikál. A békés munka ideje elkövetkezett, a munkapárton senkinek sincs kifogása Lukács László ellen és támogatására a párt minden egyes tagja készen áll.

— Ami a választói reformot illeti, konstátálom, hogy Tisza István gróf támogatására Lukács László ebben a kérdésben számíthat, addig a mértékig, amíg a reform a nemzeti érdekeket nem veszélyezteti. Ennek veszélyeztetését Lukács László pedig nem akarja, sőt a Justh-párt tagjai sem akarhatják. Tisza István gróf a demokratikus jogok kiterjesztésében Lukács Lászlónak nem fog akadályokat támasztani, hanem amint megjegyeztem, a megjelölt határokig segítségére lesz. Hogy Tisza István Lukács Lászlót őszintén támogatja, azt maga Tisza István mondotta és az ő szavaiban bizhatunk.

— Lukács László visszaérkezése után sorra a többi pártokkal fog tárgyalni s most már, mint miniszterelnök, természetesen egészen más alapon. Lukács reméli, hogy a többségen kívül álló hatvanhetes pártok nem fogják meggátolni a rendes parlamenti viszonyok helyreállítását és az elintézendő ügyek területén sem fogják megnehezíteni munkáját, legalább is a választói reform elintézéséig nem, mert hiszen a maguk álláspontját így inkább érvényesíthetik a választói reformnál. Arról nincs szó, hogy a kabinetben valamelyik Justh-párti helyet kapjon, nem is reflektálnak rá, amikor a kibontakozás tisztán hatvanhetes alapon történik és a személyi kilátások egyáltalában nem jönnek számításba, amikor a Justh-pártiakkal beszélnek.

— Ha a remények nem válnak valóra, a megegyezés nem sikerül és Lukács kormánya is az obstrukcióval találkozik, akkor Lukács vár 3—4 héttig és ha bebizonyosodik, hogy nem mozoghat előre, feloszlatja a Házat és elrendeli az új választásokat. A házszabályok erőszakos kezelése nincs a kombinációk között.

Kész a kabinet névsora.

Budapestről jelenti: Lukács László ma már a kora esti órákban megjelent a pártkörben és nemsokára elterjedt a híre annak, hogy kabinetjét ugyszólván teljesen megalakította. A kabinet összes tagjai, akikkel Lukács László a mai nap folyamán tárgyalt, kijelentették, hogy hajlandók tárcájukat továbbra is megtartani, csupán Zichy János, aki jelenleg Bécsben tartózkodik, nem döntött még, de több mint valószínű, hogy megmarad tárcája élén. A belügyi és pénzügyi tárcákban változások történnek, amennyiben Lukács László a belügyi, Teleszky János pénzügyi államtitkár pedig a pénzügyi tárcát vezetését veszi át. Anúnt értesülünk, Jakabffy Imre belügyi államtitkár szintén visszalép állásától; utódjára nézve még

nem történt döntés. A kabinet tagjai a jövő hét elején Bécsbe mennek eskütelre. A parlamenti bemutatkozás napja nincs még meghatározva, de valószínűleg a jövő hét végén fog ez az aktus megtörténni.

Tárgyalás az ellenzékkel.

Budapestről jelentik: Lukács László holnap érintkezésbe fog lépni az ellenzéki pártok vezérével. Az első látogatása holnap délután Kossuth Ferencnek szól és amennyiben ideje megengedi, még holnap Jusch Gyulát is felkeresi. Megállapítandó, amint egyszer már jelentettünk, hogy a miniszterelnöknek nincsen szándékában formális tárgyalásokat folytatni, még kevésbé hajlandó a tárgyalásokat olyan tekintetben vezetni, hogyha azok tényleges eredményre nem vezetnek, kénytelen lenne megbízatását a királynak visszaadni. Ez nem fog bekövetkezni. A miniszterelnök teljesen függetlenül, a legmesszebbmenő jóindulattal fog az ellenzéki pártokkal tárgyalni, beavatja az ellenzéki pártok vezérére terveibe és az ő belátására bízta, hogy terveit támogassák, amennyiben ez a parlament normális tárgyalásaira vonatkoznék.

A halálhajó menekültjei.

(Drámai jelenetek a süllyedő Titanicon.)

Távirati tudósítás.

New-York, április 21.

A Carpathia éjszakai megérkezése és a menekültek és súlyos betegek partraszállításának lelelköző jelenetei után a város felszabadult a legidegfejtőbb várakozás nyomása alól. Most végképen arra irányul minden törekvés, hogy a Titanic borzalmas megsemmisülésének hiteles történetét állapítsák meg, s kinyomozzák azt a fontos dolgot, történetek-e mulasztások és kiket terhel értük a felelősség. A megmenekült utasok közül sokan beszámoltak már a rémes éjszaka eseményeiről. Nagyjából megegyezők azok az előadások, amelyekkel egy *Beasly* nevű utas, továbbá *Bardon* szemtanú, *Darvit*, *Stachlin* svájci igazgató, mr. *Daniel* s mások a laptudósítók és a bizottság tagjai előtt a katasztrófa rémes jeleneteit vázolták, de sok természetszerűen az ellentmondás is. A Titanic olyan óriási terület volt, hogy a rajta lejátszódott drámai eseményeket egy-egy ember át nem tekinthette. A részletekből mindenesetre megkonstruálták a tragédia hiteles lefolyását.

Hivatalos jelentés az áldozatokról.

A *White Star Line* hivatalos kommunikát adott ki, amelyben közli, hogy a Titanic *hétsszázöt* utasát megmentették, *ezerhatszázharmincöt* pedig *életüket veszítették*. A megmentettek között nyolcvanötön olyan súlyosan betegedtek meg, hogy a Carpathiáról az itteni kórházakba kellett őket vinni. Azok közül, kik a borzalmakat túlélték, huszan beleőrültek gyötrelmeikbe. Astorné, akit a Carpathiáról betegenvittek lakására, a Titanicon szenvedett izgalmak következtében meghalt. Astorné áldott állapotban volt.

A Titanic egyik tisztje a katasztrófáról.

A Titaniconak egy életben maradt tisztje a hajó pusztulásáról ezt mondta el:

Este tíz órakor fölváltották *Smith* kapitányt. Az első és a harmadik tiszt átvették a felügyeletet a parancsnoki hidon. *Smith* a kártyázó terembe ment, ahol a hajó éjjeli járatát állapította meg, azután lefeküdt. A hajó egyik ablakánál matrózok ültek éjjeli mészselátókkal és megfigyelték a tengert. Tizenegy óra harmincöt perckor egyszerre megjelent egy óriási jéghegy. Az egyik matróz harsány hangon kiáltotta:

— Jég van előttünk!

A következő másodpercben már hallottuk a recsegést, amelyet a Titaniconak a jéggel való összeütközése okozott. Az első tiszt azonnal megnyomta a villamos billentyűt, amely a vízálló rekeszeket automatikus módon elzárta. Ezt az elzárást alig egy perc alatt végezte el. *Smith* kapitány ekkor már megint a parancsnoki hidon volt és átvette a vezényletet. A hajó fara már egy-két lábbal visszahajlott. A kapitány lerohant a gépterembe s azt látta, hogy a hajó elül vizet vett be. *Smith* leküldte az ácsokat, hogy vizsgálják meg a bajt. Az ácsok nem tértek vissza a gépteremből.

Éjfél fogva a hajó öt percenként egy lábbal süllyedt. Csak tizenkét óra huszonöt perckor parancsolta meg *Smith* kapitány, hogy a hajó valamennyi emberét és utasát a fedélzetre hívják. Parancsát negyedóra alatt teljesítették. Tizenkét óra ötven perckor az első tiszt elrendelte, hogy a mentőcsónakokat készen tartásák s hogy elsősorban az asszonyokat és gyermekeket bocsássák be-léjük. Az emberek csak most kezdtek izgatottak lenni. Látták, hogy a tisztek revolvért tartanak a kezükben és hogy a legnagyobb energiát fejtik ki, hogy a rendet föntharthassák. Az asszonyok sokáig haboztak s az első asszonyt a matrózok a szó teljes értelmében beledobták a csónakba. Több fedélközi férfiutas erővel igyekezett egy csónakba bejutni; az első tiszt kettőt közülök lelőtt. Csak éjjel egy órakor volt az első csónak vizen: tizenhatan ültek benne egy hajó-orvossal, a csónak fölborult és valamennyien elpusztultak.

Menekültek elbeszélései.

A Titanic menekültjei még mindig újabb részleteket mondanak el a történetekről.

Igy *Lady Duff-Gordon*, aki a Titanic hajót az utolsó mentőcsónakok egyikén hagyta el, elmondotta, hogy amidőn csónakját leeresztették, számos hajón maradt utast pánik fogott el. Mindnyájan a csónakba akarták magukat vetni, amiben *Smith kapitány* revolvérrel akadályozta meg őket. Többjüket lelőtte, mielőtt a rend helyre lett volna állítható. Amidőn a mentőcsónak éppen el akart indulni, egy ember beleugrott, akit azonban még ugrás közben revolvérgolyó ért és holtan bukkolt a csónakban lévőkhöz. Senki sem tett kísérletet a holttest eltávolítására és ott maradt a csónakban addig, amíg a Carpathia föl nem vette őket.

Rendkívül érdekes részleteket mondott el egy *Daniel* nevű philadelphiai bankár:

— Kabinomban voltam, amikor a lökést éreztem, amely azonban nem volt nagyon erős. Föl-siettem a fedélzetre és láttam, hogy egy százötven láb magas jéghegy előttünk uszott, de már a következő pillanatban hallottam, amint a hajó oldalai recsegték és ropogtak. A hajó a hegynék nem középebe, hanem oldalába ment bele, de nem tudtuk, hogy a hajó víz alatt lévő falai és bordái elpusztultak. *Senki sem sejtette a veszedelmet s valamennyien éjjeli ruhába siettek föl a fedélzetre, de rémületet senkinél sem lehetett látni. A tisztek körüljártak a hajón és mindenkit arról biztosítottak, hogy a Titanic nem süllyedhet el. Azt mondták, hogy a Titanic éppen olyan kevésbé merülhet el, mint egy vasuti állomás. A jéghegyek eltűntek, mintha csak ködpára lettek volna. Körülbelül egy mértőldre mentünk tovább, mielőtt a hajó megállott. Én azalatt visszamentem kabinomba és lefeküdtem. Fél óra múlva láрма és kiáltás ébresztett föl. Újra fölrohantam és éppen ekkor kiáltották a tisztek, hogy mindenki lássa el magát mentő-övvel. Még mindig nem akartuk elhinni, hogy a hajó el fog süllyedni. Csak az utolsó öt perc alatt értettük meg, hogy el vagyunk veszve. Úgy látszott, mintha a víz színe emelkednék és rohamosan tünt le a hajó egyik emelete a másik után a mélységbe. A Titanic tehát elsüllyedt és sok száz ember tehetetlenül és segítség nélkül maradt a fedélzeten.*

Young kisasszony, aki azelőtt éveken át volt Roosevelt elnök gyermekeinek zongoratanitónője érdekes és meghatározó jelenetet beszélt el, amely a Titanic elsüllyedésének percében történt:

— Én voltam az utolsó — mondotta miss *Young* — akitől *Butt* őrnagy, Taft elnök szárnysegéde elbucszott. Az őrnagy teljesen nyugodt volt és a fedélzet korlátjánál állva besegített engem a mentőcsónakba. Amikor a csónakot leeresztették, utánam kiáltott: „Adja át üdvözlétemet családomnak!” Azután mosolyogva bucsuzott: „Good bye.” Mikor a mentőcsónak már eltávozott a Titanic mellől, *Butt* őrnagy kalapját lengetve intett bucsút.

A legborzalmasabb *Róbert Daniel* fedélközi utas elbeszélése, aki így mondta el tapasztalatait:

— A fedélközben öt perccel azután, hogy a katasztrófáról tudomást szereztek, rettenetes dolgok történtek. *Férfiak és nők egymást harapva, karmolva* vad verekedéssel igyekeztek a fedélzetre, hogy meneküljenek a hajóról. Engem valaki ököllel szembeütött, hogy eltántorodtam az ajtó felé. Később egy rémülettel felőrült nő rohant nekem és kör-mével összemarcangolta az arcomat. Végre a

fedélzetre jutottam. A mentőcsónakokat már mind leengedték és én a mentő-övvel derekamra kötözve a süllyedő hajóról a tengerbe ugrottam. Örökkévalóságnak tetszett, amíg a vízbe értem. Azután egy uszó jégdarabra kapaszkodva vergődtem, amíg az egyik mentőcsónak fölvetett. Az éhségtől és hidegtől rettentően szenvedtem, amíg a Carpathia felvette.

Ismay vezérigazgató vallomása.

Ismay, a *White Star Line* igazgatója a szenátus vizsgálóbizottsága előtt elismerte, hogy a *Titanic* a jéghegygel való összeütközés előtt huszonegy csomó sebességgel haladt. Moody kormányossegéd közölte, hogy *Wilde* első hajótiszt a parancsnoki hidon agyonlőtte magát.

A Titanic Marconi állomásán.

Drámai és izgató *Harold Bride*-nek, a *Titanic* életben maradt második marconi távirásának előadása.

— Éppen fölváltottam a szolgálatban *Philips*t, az első távirászt, amikor *Smith* kapitány a távirószobába lépett és így szólt: „Jéghegygel ütköztünk össze, tegyenek előkészületeket a segélykérésre, de ne jelezzenek addig semmit, amíg én nem szólok!” Tíz perccel utóbb a kapitány visszatért a Marconi-állomásra és elrendelte, hogy adjuk meg a nemzetközi vészjelzést. Fogalmunk sem volt a helyzet komolyságáról és mialatt a segélyjelzéshez hozzáfogott, *Philips* tréfás megjegyzéseket tett, amelyek *Smith* kapitányt is kacajra fakasztották.

Az első hajó, amely jelzésünket felvette és arra jelentkezett, a „*Frankfurt*” volt. Marconistája otthagyta készülékét és a hajó kapitányának jelentést tett segélykérelmünkről. Mire a *Frankfurt* szikratávirásza újra jelentkezett, már azt kellett tudtára adni, hogy a *Titanic* orra süllyed. Közben érintkezésbe léptünk a Carpathiával is, amely jelezte, hogy segítségünkre indul. Fölmentem, hogy erről *Smith* kapitánynak jelentést tegyek. A fedélzeten nagy tömeg volt, de *nyugalom, pániknak semmi nyoma*. Azalatt míg a kapitánynál voltam, *Philips* részletesen informálta helyzetünkről a Carpathiát. Ezentúl állandóan közvetítettem az üzeneteket *Philips* és *Smith* kapitány között és ide-odajárva láttam, hogy a mentőcsónakokat leeresztik és hajónk egyre jobban süllyed. A Marconi készülékünk is gyengülni kezdett, mert a víz behatolt a gépterembe és az áramot szolgáltató dinamó működését zavarta. Ezt is tudattuk a Carpathiával. *Philips* nyugodtan, rendületlenül ült a készüléknél és szüntelenül ismételte a vészjelzést.

Ezalatt én mentőövet kötöttem reá és magamra is. Jelzéseinkre megszólalt az *Olympic*, amelyhez utolsó híradásunk az volt, hogy a víz már a fedélzetig ér. Éppen ezeket tudatta a *Philips* az *Olympic*-kel, míg én a mentőövet és vízhatlan eszimat reáadtam. *Philips* mosolyogva mondotta:

— Nézd meg, van-e még mentőcsónak, vagy valami, amin menekülhetünk?

Éppen akkor eresztették le az utolsó csónakot: egy összerakható kis bárkát. Segítettem a csónakkal bajlódó embereknek a vízreszállásban, azután bementem a Marconi-állomás szobájába és így szóltam:

— *Philips* az utolsó csónak is vízreszállt!

Ekkor megszólalt odakünn *Smith* kapitány hangja:

— Emberek, megtették a kötelességeket, ti már nem tehettek többet! Elhagyhatjátok helyeteket: most minden ember gondoskodik önmagáról. Mindenkit feloldok kötelességei alól! Kiki mentse meg önmagát!

Én kitekintettem a fedélzeten átcsapó hullámokra. *Philips* még mindig a készüléknél ült és ismételte a vészjeleket. Egy fűtő nekiment és le akarta tépni róla a mentőövet. Ezt az embert agyonlőttem. Azzal beszaladtam kabinomba és magamhoz vettem a pénzem. A víz teljesen elöntötte a Marconi állomás szobáját. A fedélzetre mentünk és a hullámokba vetettem magamat. Én nagynehezen egy felig telt csónakba jutottam, *Philips*et azonban már csak holtan láttam vizszont a Carpathia fedélzeten. Holttestét kifogták a tengerből.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A színházi műsor:

Vasárnap: Délután: *Leányvásár*, operette. Este: *Frankfurtiak*, vígjáték. (B. bérlet.)

Hétfő: *Luxemburg grófja*, operette. M. Löwy Rózsi urnő vendégfellépte. (C. bérletszünet.)

Kedd: *Luxemburg grófja*, operette. M. Löwy Rózsi urnő vendégfellépte. (C. bérlet.)

Szerda: *Frankfurtiak*, vígjáték. (A bérlet.)

Csütörtök: *Sulamith*, operette. Mikes Margit, a miskolci színház énekesnője vendégfellépte. (B. bérlet.)

Péntek: *A papa*, vígjáték. Göthné-Kertész Ella és Göth Sándor vendégfelléptével. (A. bérletszünet.)

Szombat: *A kém*, színmű. Göthné-Kertész Ella és Göth Sándor vendégfelléptével. (B. bérletszünet.)

* **Vasárnapi előadások.** Elvitázhatatlan, hogy az idei színházi szezon legnagyobb sikere, Martos-Bródy-Jacobi kitűnő operettjének, a *Leányvásárnak* előadásához fűződik. Több mint huszszor került eddig színre a bájos operett s még mindenkor zsúfolt ház gyönyörködött a melodikus zenében, a bájos szövegben, a szereplők kitűnő játékában. A színház igazgatósága csak a közönség sürgető kívánságának tesz eleget, amikor a *Leányvásárt* vasárnap délutánra is kitűzi. — Este Rössler nagy sikert aratott vígjátéka, a *Frankfurtiak* meg harmadszor.

* **M. Löwy Rózsi fellépte.** A színház hétfő és kedd esti előadása iránt páratlanul nagy érdeklődés nyilvánul meg. Két estén ugyanis egy a hangverseny-pódiumról előnyösen ismert uriaszony, *M. Löwy Rózsi* debütál a színpadon Luxemburg grófjának Angéla szerepében. M. Löwy Rózsi nem kell külön ismertetni az aradi közönség előtt, mert akinek módjában volt hallani Löwy Rózsi énekét, az mind csodálattal emlékezett meg annak csengő tisztaságáról s arról a nagy kvalitású énektudásáról, amelyvel Löwy Rózsi rendelkezik. Természetes dolog ezek után, hogy igen nagy érdeklődéssel várja a publikum a hétfő esti előadást, amely C. bérletszünetben megy s amelyre jegyek máris válthatók a színház pénztáránál. A Luxemburg grófja többi főszereplői pedig Diósy Nusi, Benkőné, Polgár, Vass és Huszár, aki először játsza a címszerepet.

* **A Göth-pár Aradon.** Ez a hét a vendéjárások hete lesz. A hét utolsó két napján, pénteken és szombaton ugyanis az aradi közönség által annyira kedvelt és szeretett *Göth-pár* jön Aradra vendégszerepelni, Göthné-Kertész Ella és Göth Sándor két darabban lépnek fel: a *Papában* és a *Kém*ben. Ez az utóbbi darab eddig még nem került bemutatásra az aradi színházban s így a premiér mindenesetre még csak növeli az amúgy is értékes vendégszereplés érdekességét.

* **Solymosi-féle képkiallítás.** A Kerpel-könyvkereskedésben levő Solymosi-féle képkiallítás ma újabb Szerényi Géza banktisztviselő, Fenyves Károly építész és Kenderessy Ferenc vásároltak kiváló magyar művészek által készített eredeti festményeket. A kiállítás a nagy érdeklődésre való tekintettel ma vasárnapon is egész napon át nyitva marad.

* **Dobay Ferenc újabb képei** vannak kiállítva a Reinhart-cég kirakataiban. A tehetséges és rokonszenves aradi piktornak előbbi kollekcióját, mert intim és olesó, de művészi munkák, elkapkodta a közönség; most erőteljesebb, nagyobb koncepciójú vásznakat állított ki Dobay, aki tehetségének újabb bizonyítékát adja ezekkel a képekkel. Münchenbe és Párisba készül a művész, honnan tanulmányainak bővítése után visszatér Aradra s itt folytatja majd kedvenc foglalkozását, a rajzolást és festést. Anulyen rokonszenves és igénytelen a festőjük, épen olyanok a képei is az árak tekintetében s mert ezenfelül művészi munkák is, megérdemlik, hogy a művészetszerető aradi közönség megvásárolja őket.

* **A Sulamith vendéggel.** Még egy vendége lesz a hétnek. Szerdán ugyanis *Mikes Margit*, a miskolci színház énekesnője fog fellépni a *Sulamith* címszerepében.

* **Athenaeum ktr. V. kötete** Dickens, *Két város* már kapható 1 kor. 90 fillér *Juhász és Társaság*

* **Anna-papíron** írjon, mert ez a legszebb, legjobb, legolcsóbb levélpapír. *Juhász és Társaság* specialitása.

* **Két dráma.** (Izgalmas bemutatók az Urániumban.) Most, mikor gyilkos ágyuk zajától terhes a levegő mindenkit érdekel egy háború látványa. Az Uránia-színház első az aktualitások bemutatásában, most is szerencsés kézzel ragadott ki a világkinematográf természetéből egy olyan nagyszabású képet, mely a háború borzalmait mutatja be, reális eredetiségben. Az Unió csillagos lobogója alatt küzdenek a csapatok, a konföderált ellenség ellen. Változó a szerencse, de a túlerő már-már diadalmaskodik és ekkor hősök lesznek a gyávák-ból és ezer veszélyt, mely ott játszódik le szemünk előtt, minden veszélyt, lebirva, győzelmet szerez a lankadt csapatoknak. Véres realizmus ez a kép, szinte érezzük a puskapor szagát és átéljük a háború minden borzalmát, szenvedését. Ez az Uránia fenomenális műsorának egyik nagystílusú újdonsága. A másik dráma A seríf regénye a prérók szélén élő amerikai seríf tragikus története. A szerencsétlen ember, egy garázdalkodó rablóbandában menyasszonya bátyját is elfogja. Tragikus alternatíva előtt áll a szegény ember. Ha szívére hallgat, futni enged a rablót és megtartja menyasszonyát, a kötelesség szava mást parancsol és akkor megsemmisül élete boldogsága. A tragikus dilemmában a kötelesség győz és a seríf meg boldogsága árán is szabad utat enged az igazságnak. Hatalmas két dráma, melyek mellé még néhány pompás kép csatlakozik, hogy fényes szórakozást nyújtson az Uránia közönségének. 175

* **Dr. Halál.** Vasárnap délelőtt fél 11 órakor munkáselőadáson kerül színre a nagy sikert aratott Uránia-darab, Dr. Halál.

* **Az orvos tragédiája.** (Szenzációs vasárnapi műsor az Apollóban.) Az Apolló-színház vasárnapi közönségének holnap feledhetetlen napja lesz, mert olyan briliáns műsort nézhet végig, amelyhez még csak foghatót sem mutatott be eddig egyetlen vidéki mozgószínház. Két szenzációs sláger is szerepel a műsoron. Az egyik egy feletté izgalmas detektívdramája, a másik pedig egy nagyszabású társadalmi dráma. Ennek a képnek a megkapó cselekménye annyira közvetlenül van feldolgozva, hogy magával ragadja a legcinkusabb nézőt is.

* **A rivalda.** (Rotschild báró drámája az Apollóban.) Az aradi Nemzeti Színház a közelmúltban mutatta be nagy sikerrel Rotschild báró hírneves drámáját: A rivaldát. Ezzel a sikerrel most szembeszáll az Apolló-színház, amely a kiváló drámát meglepően tökéletes moziképben mutatja be. Madelaine szeretője, Claude Bourguet, a színpad fejedelme. Roppant szeretik egymást s boldogan élnek, majd az asszony maga is kedvet kap a színpadra s tanulni kezd. Claude a tanítója. Elérkezik a nagy nap. Madelaine fellép és Claude folyton mellette van s bátorítja. A függöny felgördül, nagy tapsvihar zúdul fel. Óriási a siker s Madelaine győzelmes mosollyal fogadja a feleje röpülő virágerdőt. Claudius összehúzott szemöldökkel nézi a sikert. Szerelme helyét ad egy más szenvedélynek, melynek neve az irigység. Sok veszekedés után szétválnak. Egy alkalommal kéri Madelaine Claudet, hogy bár nem szereti, jöjjön el hozzá, tanácsát akarja kikérni egy szerepére vonatkozólag. A darabban egy elhagyott asszony megmérgezi magát, ezt kell Madelaine-nak eljátszani. El is próbálja Claude előtt, ki elragadtatásban nem győzi eleget dicsérni. Madelaine azonban, bármint szoligatja is a férfit, nem kel fel többé. Tényleg megmérgezte magát. A nagyszerű drámát hétfőtől kezdve mutatja be az Apolló-színház. 177

A párisi asszony Aradon.

Finom, hangulatos szerelmi história... Nem is toll alá való. Ecsettel jobban lehetne leírni, nagyobb hatással: elől egy grupp valami kosztümben. Talán rokokóban, vagy biedermeierben. Násznap, közepén a halvány arcú menyasszonnyal s az elegáns, fehér parókás vőlegénnyel. A háttér az sötét. S ott a félhomályban — annyira banális, hogy mondani sem kell — egy másik asszony. Egy másik asszony, aki temeti az örömeit, temeti a reményét, a hitét.

Hangulatos, romantikus kép, ecset alá kívánczik. Biztosan már meg is festették, talán épen Watteau festette meg.

Régi história és gyakran ismétlődik. Már szinte unalmas olvasni s csak azokat kapja meg, csak azokat fogja el az illatos, parfümös rokokó hangulat, akik látták, akik átszenvedték.

Különös, hogy épen Aradon történt. Itt, ahol nem annyira szeretnek az emberek, mint — legalább így pletykázzák — inkább válnak. Mindenki válik és az, aki ma megesküszik, már megtette első lépését válása felé. Itt ilyesmi szokatlan s épen ezért feltűnő.

... Valahol messze, idegen földön kerültek egymás mellé az asszony és a fiatal ember. Az a kár, hogy nem pasttoureille-en, hanem legjobb esetben garden partyn, sőt valószínűbb, hogy kabaréban, kávéházban. Valahol messze, a csillogó nagyváros forgataga összesodorta őket, a különös véletlen egymás közelébe hozta a férfit, aki Nyugatra ment s az asszonyt, aki Keletnek indult. Az amerikai asszony és a magyar fiú összekerültek a párisi utvesztőben s utjuk egy ideig párhuzamosan haladt.

Aztán a férfi visszajött. Ide jött Aradra s ugy látszik nem kívánczott vissza a pompás Párisba. Néhány hónapja volt itt s egy napon megjelent egy eljegyzési hír a lapokban.

Különös, hogy ez a hír nagy utat tudott megtenni. Eljutott egész Párisig, ahol valakiben biztosan emlékeket idézett elő, szép, fájó emléket, melyeken sírni lehet.

Azóta megint eltelt két-három hónap. Lehet, hogy közben parfümös, balról jobbra dülő női irással teli levélpapírok járták meg a nagy utat. Lehet, hogy nem is indultak el a levelek, csak valaki nem akarta binni, hogy az igaz, hogy ez így is történhetik.

Aztán..., az esküvő előtt egy nappal megérkezett az asszony, hogy amit elhinni nem akart, hogy azt lássa, hogy amit nem hitt, arról meggyőződjék.

Találkozott a férfival. Csak úgy véletlenül, csak úgy az utcán. És a férfi már nem a múltra gondolt, hanem a jövőre. Hogy holnap az esküvő..., hogy az asszony most itt van... Miért jött? Hogy botrányt csináljon, ahogy az a lapokban szokott lenni, a templomban, a háznap előtt, idegenek szeme láttára, talán vitriollal?

És aztán, amint mondani szokták, fényes esküvő folyt le a Minorita-templomban. Ez és ez celebrált fényes segédlettel, utána itt és itt nászlakoma volt, majd a fiatal pár ide és ide utazott nászútra. De azt kevesen tudják, hogy az egyházi szertartást végig nézte, nem, végig szenvedte egy fekete ruhás asszony is. Csöndesen, nyugodtan. Csak akkor zokogott fel, talán kissé hangosabban, mikor a fiatal pár — most már „holtomiglan-holtodiglan egymásé” — kar a karban mellette mentek el, távoztak a templomból. Csak felzokogott, habár kissé hangosabban. Felsírt belőle valami szomorúság és nem tudta, hogy a háta mögött két férfi áll, akik minden mozdulatára figyeltek. Két férfi, két detektív, akit a vőlegény kérelmére, feljelentésére küldtek ki azért, mert a botránytól félt. A két detektív híven ügyelt az asszonyra, de az nem csinált botrányt. Csak felzokogott. Azt pedig nem lehet megfíltani, nem lehet elfojtani.

Bank-alapítás nehézségekkel

— Megtagadta a cégjegyzést az aradi törvényszék. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 20.

A múlt év folyamán Aradon az alapítási kedv meglehetősen nagy volt. Egymásután alakultak meg az új pénzintézetek, melyek a szó teljes értelmében ugyiszlóval már különböző címet sem tudtak találni.

A nagy alapítási kedv idejében keletkezett az Aradi forgalmi bank részvénytársaság is. Az alapítók már a múlt év utolsó negyedében megkezdtek működésüket, de az alapító közgyűlésre csak ez év január végén került a sor. A sok nehézség után még a cégjegyzési kérvény sem ment simán keresztül a törvényszéknél. Először az Aradi Ingatlanforgalmi és Parcellázó Bank R.-T. emelt kifogást a cégjegyzési kérvény ellen azzal, hogy a később alakult pénzintézet címe annyira hasonlít az övére, hogy ez alkalmat ad összetévesztésre és félreértésekre.

Az Ingatlanforgalmi bank kifogásait ugyan a törvényszék elutasította, de a cégjegyzési kérelemnek még sem adott helyet. Ugyanis a törvény szerint a részvénytársaság cégjegyzése csak akkor volt engedélyezhető, ha az alapítók a részvénytőke 30 százaléka kárpénzzel történt befizetését igazolják. A cégjegyzési kérvény aláírói pedig az egymillió alapítóke 30 százaléka kárpénzzel történt befizetését igazolták ugyan, de úgy, hogy a törvény szerinti százalék tetemes részének, 230.000 koronának kárpénzzel történt befizetését a Nagy Magyar Alföldi Takarékpénztár r. t. debreceni cég, az új bank egyik alapítója, bizonyította egy könyvkivonattal.

A cégbíró a 30 százalék befizetésének ezt a módját nem fogadta el, hanem utasította a Forgalmi bank alapítóit, hogy a kétszázharmincezer korona befizetését valamely régebben fenálló nagy aradi pénzintézet könyvkivonatával igazolja, illetve az összeget a Nagy Magyar Alföldi Takarékpénztártól utalja át valamely aradi pénzintézethez.

Ez ellen a végzés ellen az alapítók előterjesztéssel éltek s újból kérték a cégjegyzést. Az előterjesztés elmondotta, hogy a törvényszék kívánságának az alapítók ugyan készséggel eleget tennének, de a cégjegyzési kérvény benyújtása után a pénzpiac helyzete annyira feszült, hogy a kívánság teljesítése igen nagy nehézségekbe ütközik. A 230.000 koronát ugyanis a debreceni takarékpénztár gyümölcsözőleg elhelyezte s a mai viszonyok között a kintlevőség behajtása ha nem is teljesen lehetetlen, de nagy időt vesz igénybe. Ezért az alapítók arra kérik a törvényszéket, hogy hites törvényszéki könyvszakértőkkel vizsgálta meg a Nagy Magyar Alföldi Takarékpénztár könyveit s a könyvszakértők majd konstatálni fogják, hogy a részvényesek a 230.000 koronát ténylegesen befizették.

Az aradi kir. törvényszék, mint cégbíró, ma foglalkozott az előterjesztéssel s annak Heller Mór dr. referens bíró előadása alapján helyt adott. Így a törvényszék megkeresi a debreceni törvényszéket, hogy könyvszakértőkkel vizsgál-

tassa meg a Nagy Magyar Alföldi Takarékpénztár könyveit s pénztárállományát. Ha a könyvszakértők igazolni fogják a 230.000 korona befizetését, a cégjegyzési kérelemnek helyt ad a törvényszék.

A reménytelen cigánysztrájk.

— Nem sikerült kávéházi bojkott. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 21.

Az aradi cigányok körülbelül két hét előtt, nem tulságosan vérmes reményekkel, elhatározták, hogy sztrájkba lépnek. A sztrájkból mindössze az lett, hogy három előkelő aradi vendéglőben és kávéházban elhallgatott egyelőre a muzsika. A kisebb kávéházakba tovább szólt a zene, maguk a „sztrájkolók” is nyolevanan összeállva hangos marsokat játszottak egy vendéglőben. Sőt még azt sem érhették el, hogy a bojkottált helyiségek zene nélkül maradjanak, mert úgy látszik, a zenészek nincsenek még szervezve szakszervezetekbe s így minden egyes bojkottált helyiségre esik negyvenötven „sztrájkoló banda.”

Ellenben könnyen meglehet, hogy magukra a sztrájkolókra jár majd szomorú következményekkel a „bérmozgalom.” Greén Nándor főkapitány ugyanis ma magához hívatta a sztrájk vezetőit s figyelmeztette őket, hogy jó lesz a sztrájkolóknak teljesen csendben maradniuk. A cigányok sztrájkját ugyanis a rendőrhatalóság nem tekintheti ipari bérmozgalomnak s így nem is foglalkozhat vele, de amennyiben a sztrájkolók bármilyen rendzavarást követnének el, vagy molesztálnák a bojkottált helyiségek tulajdonosait, akkor — a főkapitány a sztrájkolók felét eltoloncoltatná Aradról. Ez annál könnyebben megtörténhetik, mert a sztrájkolók több mint fele, nem aradi illetőségű.

Ma délután röpcédulákat osztogattak a kórzon, amelyek arra hívták fel a munkásokat, hogy este nyolc órakor menjenek a Központi-szállóba, ahol „sztrájkoló” zenekar játszik, ott üljenek egész éjszaka egy kapuciner mellett, foglalják el a helyeket, de tányérozásnál a sztrájkolóknak ne adjanak egy krajcárt sem.

Habár előrelátható volt, hogy a felhívásnak nem fog eleget tenni egy munkás sem, óvatosságból Greén Nándor főkapitány magához hívatta a szociáldemokrata párt titkárát és figyelmeztette, hogy a kávéházi botrányt kerüljék el. Elmagyarázta a főkapitány, hogyha esetleg valaki a röpcédula felhívása szerint elmenne a kávéházba, azt a kávé nem tartozik kiszolgálni, távozásra szólíthatja fel s az, amennyiben a felszólításnak nem tesz eleget, magánlaksértést követ el, s karambolmal eltávolítható. Azonkívül pedig a kávé megteheti azt is, hogy például egy kapuciner árát a kelletlen vendégnek 2 koronába számítja s követelheti, hogy előre fizessen.

A főkapitány figyelmeztetésének meg volt a hatása. A Központi kávéház vendégeit nem habóritotta senki, a röpcédula egyetlen egy embert se bírt rá, hogy a passzív rezisztenciának ezt a módját válassza. A cigányok pedig mindinkább fogyó reménnyel, ellenben kilátástalanul egyelőre tovább sztrájkolnak.

A kormánynak hálás román egyház.

— Az aradi zsinat befejezése. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 20.

Az aradi román zsinat öt napi tanácskozás után ma délből befejezte működését. A zsinati tanácskozások utolsó napjának is megvolt az érdekessége, egyrészt az aradi román püspöknek Mangra Vazulról a felszólalásában, másrészt abban a beszédben, amelylyel Mangra Vazul nagyváradi püspöki helynök mutatott rá arra, hogy a román egyház hálás a kormány iránt és panaszokat csak egyesek hangoztatnak.

A mai tanácskozások megnyitása után a zsinat először a nagyváradi szentszék költségvetését tárgyalta. A költségvetés elfogadása után Pap I. János püspök szólalt föl és nagy elismeréssel nyilatkozott azokról a sikeres lépésekről, amelyeket Mangra Vazul püspöki vikárius a kormánynál a román egyház segélyének felemelése tárgyában tett.

— A román egyház — mondotta Papp I. János püspök — hálával tartozik ezért a püspöki helynöknek.

Általános érdeklődés fogadta Mangra Vazul, aki a püspök beszéde után szólásra emelkedett. Mangra nagyszabású beszédben emlékezett meg arról a támogatásról, amelyben az állam a román egyházat részesíti.

— Ha valakit elismerés és köszönet illet meg, — mondotta a püspöki helynök — akkor az a kormány. A román egyháznak és első sorban a most tanácskozó zsinatnak elismeréssel kell lennie a kormány iránt azért, hogy a vallás és közoktatási miniszter a román egyház szűkös anyagi viszonyait jóakarattal méltányolta és erre való tekintettel jóval magasabb összegű államsegéllyel igyekezett könnyíteni az egyház helyzetén, mint amennyit a román egyház a múltban kapott.

Beszéde további részében kiterjeszkedett Mangra a zsinat tanácskozásain fölmerült konkrét esetre, amidőn két román egyházi főtisztviselőnek államsegélyes fizetésekiegészítéséről, illetve azok kiutalásának felfüggesztéséről esett szó. Feszült figyelemmel kísérték a püspöki helynök szavait a zsinat tagjai, amidőn arra utalt, hogy egyes személyek ügyét nem szabad az egyház ügyévé feltölteni és sérelmet keresni ott is, ahol valójában ilyesmi fenn nem forog.

— Akkor, amidőn segélykérésről és annak elnyeréséről van szó — fejezte be felszólalását Mangra Vazul — nem szabad agresszív és gyanakodó fellépéssel elriasztani a jóakaratot, hanem a kellő loyaltással kell viselkedni és ezzel kell megkönnyíteni azoknak a helyzetét, akik az egyház jól felfogott érdekében járnak el.

A püspöki helynök felszólalását több ízben szakította meg a zsinati tagok nagyrészeinek helyeslése és végül zajosan megéljenezték a beszédet.

A zsinat ezután három évi mandátummal újból megválasztotta az aradi és nagyváradi szentszékek ülnökeit. Végül Pap I. János püspök mondott záróbeszédet, amelyben a zsinat tagjainak megköszönte az érdeklődést és azt az elismerést

500 ÉV ÓTA
GYÓGYÍTANAK
KÖSZVÉNYT
CSÚZT STB.

TRENCSEŒTEPLICZ

RÁDIUMOS
KÉNES-HŐVÍZ
36—420 C. ÉS
ISZAPFÜRDŐI

Egész évben nyitva. Milliós új építkezések. Új nagyszálló. Új fürdők. Festői vidék. Nagyszerű olcsó tavaszi kúrák. Házi-kúrák hoz: Iszapszéküldés. Prospektust küld a fürdőigazgatóság.

Nagy Géza

fényképészeti műterme

Arad, Andrassy-tér 22. (Megyeházzal szemben)

május hó 1-én

6626

m e g n y i l i k.

érdemlő nyugodtságot, amely lehetővé tette, hogy a zsinat tárgyalásai zavaró incidens nélkül folytak le. A püspöki áldás kiosztása után Zigre Miklós mondott köszönetet a zsinat vezetéséért.

HIREK.

Nem találják Schwarcz Gizella fejét.

— A kéjgyilkos feleségének letartóztatása. —
(Saját tudósítónk telefonjelentése.)

Budapest, április 20.

A szerencsétlen kis Schwarcz Gizella ügye még mindig nincs befejezve. A fővárosi rendőrség még mindig keresi fejét és lábait, de úgy látszik, ennek az emberfej-razziának már nem lesz eredménye. A tegnapi kutatás során nem akadtak semmi nyomra. Jelentkezett ugyan Krecsányi Kálmán detektívönknél egy munkásasszony, aki elmondotta, hogy a Rákospatak partján talált egy női hajfonatot. Ez azonban nem lehetett Schwarcz Gizelláé, mert a kis áldozat haja barna volt, míg a Rákospatak által kidobott haj fekete. A főváros rendelkezésére bocsátotta a rendőrségnek a csatornatisztító embereit, akik ma délután kimennek Rumpf Jánosnak a Kutvölgyi-ut 67. számú házában levő lakására. Cél az, hogy lemenjenek a ház udvarán levő kutba, hűtha ott találhatják meg a bestiális ember áldozatának hiányos testrészait.

Amíg a rendőrség ezzel volt elfoglalva, a detektívek egy része a kéjgyilkos megszökött feleségét kereste. Ma reggel ráakadtak. A Zugliget mélyében, a Csermely-úton csavargott. Kicsi, gyöngye asszony, aki szinte boldog volt, hogy ráakadtak. Bevitték a főkapitányságra, ahol elmondotta, hogy lakásából kidobták, senki befogadni nem akarja, kénytelen csavarogni. Ura bűnös üzemleiről mit sem tud. Lehet, hogy nem akar tudni.

— Hozzám mindig jó volt, — mondotta Krecsányi Kálmán detektívönknél — soha sem bántott. Sőt én vertem el néhányszor, amikor későn jött haza. Mert ezt meg szokta tenni. Munka után korecsma, vagy mit tudom én, hova járt és éjfélkor jött haza. Nem is sejtettem, hogy ilyen vadálattal élek együtt!

Simkó Katalin egyelőre őrizet alatt marad. Teljesen tisztázni akarják szerepét. Ettől függ, hogy letartóztatják-e, avagy utjára bocsátják.

— Apponyit inzultálták. Kassáról jelentik: A katolikus diákkongresszus résztvevői ma délből érkeztek meg a budapesti gyorsvonaton. A vendégeket, akik közt ott volt Apponyi Albert gróf, óriás számú közönség várta az állomáson. Amikor Apponyi gróf elhagyta a pályaudvart, hogy kocsi szalljon, az összeverődött szocialista tömeg zajos *abcug!* kiáltásokban tört ki, *Dobálózta is.* A rendőrség azonban minden halogatás nélkül kardot rántott és belevágott a tömegbe, amely riadtan menekült. Amint a kocsisor a dóm elé ért, a szocialisták megint támadásba akartak kezdeni s fenyegető állást foglaltak el, de a rendőrség újra kardlappal verte szét őket.

— Adomány. Lészay Endre 10 koronát küldött kiadótársainknak Arad város Vöröskereszt Egyesület tüdőbetegek szanatóriuma számára. Az összeget rendeltetési helyére juttatjuk.

— Tiszti orvosi vizsga. Stanber Andor dr. városi kerületi orvos Budapesten kitűnő sikerrel letette a tiszti orvosi vizsgát.

— Meghalt a tárgyaláson. Megdőbbszentően tragikus eset történt a *kaposvári* törvényszék tárgyaló termében. Kisfaludy Ákos törvényszéki elnök vezetésével sajtópört tárgyaltak, melynek vádlottja Bienenfeld Mór dr. nagyatyadi orvos volt. Bienenfeld ugyanis a helyi újságban azt írta Schwarcz Mihály nagyatyadi körorvosról, hogy pácienseit elesalogatja. A tárgyaláson bizonyításra nem került a sor, mert dr. Schwarcz Mihály, amikor kihallgatására került a sor, megtántorodott s alig hallhatóan nyögte:

— Bocsánatot kérek, nagyon rosszul vagyok...

Ebben a pillanatban már végigvágódott a padlón és a szírszékhűtés nyomban megölte. Holttestét Nagyatyadra szállították, ahol általános részvét a tragikus véget ért körorvos családja iránt.

— Uj jogtudor. Korács Jenő, Kovács Vince kulturtanács fiát, aki nemcsak jogitanulmányait, hanem a német és francia kereskedelmi akadémiákat is kitüntetéssel végezte, tegnap a kolozsvári tudományegyetemen jogtudorrá avatták.

— Olcsóbb lett a villamos áram. Az Aradi Villamossági részvénytársaság közölni teszi, hogy a világítási áram általános egységárát folyó évi április 1-étől kezdődő érvénnyel az eddig alkalmazott hektowattóránkénti 8 filléres egységár helyett 7 fillérre szállította le.

— A vasúti személydijszabás drágulása. Julius hó elsején lép életbe az új személydijszabás, melynek értelmében a személyszállítás az államvasutakon körülbelül 15—20—25—30 százalékkal emelkedni fog. Aradról Budapestre gyorsvonat első osztályú utazás 24 korona helyett 34.30 koronába, második osztály 16 korona helyett 22 koronába fgg kerülni. Személyvonat első osztály 18 korona helyett 24.20, második osztály 12 korona helyett 16.20 és harmadik osztály nyolc korona helyett 10.10 koronába fog kerülni.

— Kötél és golyó. Budapestről jelentik: Ma délből öngyilkosságot követett el Kőbányán Vályi Miklós hatvannégy esztendőes gimnáziumi igazgató. Idegbajos ember volt s ezért szabadságolták, hogy később, ha nem javul az állapota, nyugalomba küldjék. Nemrég válopört indított felesége ellen s a bíróság március 28-án ki is mondta a válást. Alig, hogy ez megtörtént, április 2-án újra megnősült: feleségül vett egy polgári iskolai tanárnőt. Ugy látszik, ebben a házasságában sem találta meg a boldogságát, mert halálra szánta magát. Délelőtt elment Román-utcai lakásáról a hugához a Füzér-utca 9. számú házába. Ott lakott első felesége is, akitől ugylát-szik, elakart bucsuzni. A két nővel alig töltött egy negyed órát, azután bement egy félreeső szobába s ott fölakaszkodta magát, miközben golyót röpített az agyába. Rögtön meghalt.

— Makacs öngyilkos. Tóth József pécskai 46 éves gyengeelméjű ember tegnap egy felliter petrolumot ivott öngyilkos szándékkal. Minthogy ez nem ártott neki, ma egy felliter pálinkával kevert marólugot ivott. Az orvosi segítséget állhatatosan visszautasította és így állapota válságos.

— Felmentés. Gyujtogatással vádol állott ma az aradi törvényszék, mint esküdtbíró előtt Kray Tamásné tótvaradi asszony, akit, mint azt már megírtuk, azzal vádoltak, hogy nemzetiségi izgatók felbujtására felgyújtotta Tomucza Vazul jegyző két szénaboglyáját. Az asszony tagadta a tettét s miután tárgyi bizonyíték ellene nem volt, az esküdtek felmentő ítélet hoztak.

— Halálozás. Andrekovic János asztalosmester ma este 39 éves korában elhunyt hosszas szenvedés után. Temetése hétfőn délután lesz.

— Magánvizsgálatok. Az aradi polgári főiskolánál és a polgári leányiskolánál a tanév végére vonatkozó magánvizsgálati kérvények május hó 10-ig fogadtatnak el.

— Meghívó. Az aradi zenede főnállása 80-dik évében kezdő és haladó növendékeivel alapszabályszerű házi táncestélyt rendez 1912. évi április 27-én, délután fél 5 órakor a Fehér Kereszt termében, melyre a t. c. szülők, a zene és a tanügy barátai tisztelettel meghívotnak. Belépti-díj: számozott ülőhely 2 kor., — állóhely 1 kor. Belépőjegyek ifj. Klein Mór könyvkereskedésében és este a pénztárnál kaphatók. Misor után fél 8 órakor táncmulatság, melyre a belépti-jegy érvényes. 2676.

— Születések, halálozások és házasságok. Az aradi anyakönyvi hivatalban folyó hó 20-án a következő születéseket, halálozásokat és házasságokat jelentettek be: Született: Fischer Jenő magánhivatalnoknak Jenő nevű fia. Sáfian Jenő postaszolgáának Margit nevű leánya. Kotkó Pál kovácsnak Béla nevű fia. Meghalt: Papp Antal 65 éves napszámos. Özv. Kinczig Józsefné 70 éves magánzónó. Szverle Mihály 45 éves napszámos. Avram Mihály 60 éves magánzónó. Özv. Popovics Arszáné 70 éves magánzónó. Özv. Csizmás Elekne 82 éves napszámosnő. Dvinbek Lujza 60 éves nevelőnő. Argyelán Illés 67 éves juhász. Lányi Ede 25 éves droguista segéd. Trol Pál 78 éves magánzónó. Házasságot kötött: Diószegi János mechanikus Bodnár Etelkával, Török Zoltán körjegyző Bora Vilával. Árpád Gyula gyárigazgató Hendl Emmával.

— Cigányzene a „Vadászkürt”-ben. Ma és a következő napokon a Vadászkürt éttermében Farkas Aladár hírneves budapesti cigányprimás teljes zenekarával hangversenyez. Szabad bemenet. 2686

— A gyakori időváltozás oka a különféle lélegzőszervi megbetegedéseknek, mely ellen a Mattoni-féle Giesshübl savanyuvíz, kivált meleg tejjel keverve, mint nyálkaoldószer sikerrel használható.

— Üzlet megnyitás. Van szerencsém becses tudomására hozni, hogy már ezelőtt is fennállott villamos mű- és homorú-köszörűlőmet Aradon, Árpád-tér 5. sz. a. (izr. templom-épület) újtol nyitottam és kérem a jövőben is becses bizalmával megtisztelni. Azon biztosítással, hogy megtisztelő rendeléseit azonnal és legjobban fogom elintézni, maradtam kiváló tisztelettel Turturén Fülöp Arad, Árpád-tér 5. (izr. templom-épület). 2592

SALVATOR

Kiváló bőr- és
Hátfaragó
gyógyász

vese- és hólyagbajoknál, köszörűlő, emelkedésségű, vörösvérű, emelkedésségű és
lélegzési zavarok harutjánál ismert hatás. — Természetes vörösvérű és emelkedésségű

1869 30. JES AGOST

Dobiaschi J. és Dörner Testvérek

robbantó zer és vegyiméter gyárai Arad

Ajánlják, kékkő, calcinált rézkénpor, kristály kénso, arsenmentes
Asbest kénlap, őrölt és sublimált kénpor, dara os és rudkén,

kátrány, színes kátrány, carbolineum, aszfalt és
kátrányfedőmez stb. gyártmányait és cikkeiket.
Postai megbízások azonnal eszközöltet-ek. Viszontelárnsítónak engedmény.

Gyári raktár Aradon:

Aradvármegyei Gazdasági Egyesület,

Berta Testvérek, vasüzlet. Hanzu Nestor, drogueria.

Steinitzer N. festékkereskedés.

2256

— Dr. D. Graur Viktor egyetemes orvostudor,
fogorvosi és műfogászati szakrendelőjét folyó évi
május hó 1-től Deák Ferenc-utca 40a. I. emelet
gör. kat. új bérpalotába a Vass-szállóval szemben
helyezi át.

— Jó izlésű ember kávét, teát, paprikát
Kotányi József főherceg-ut 3. veszi!

— A m. kir. szab. osztálysorsjáték köz-
ismeretes nagy nyerési esélyei, meg a sorsjáték-
ot jellemző mintaszerű és immár tizenöt esz-
tendeje elismert szoliditási ügyvitel eredmé-
nyeként a közönség a sorsjátékot főnállásuk
óta olyannyira megkedvelte, hogy azok rend-
szerint már az első húzási napot megelőzőleg
teljesen elfogynak. A most sorra kerülő XXX.
sorsjáték I. osztályának húzásai folyó évi má-
jus hó 22. és 24. napjain kezdődnek. 2647

— Menyasszonyi kelengyék és alkalmi
ajándékok legolcsóbb beszerzési forrása Fischer
Mór Arad, üveg, porcellán, lámpa és diszmiáru
kereskedése Andrassy-tér 20. Városi és megyei
telefon 568.

— Legelegánsabb ékszerárgyak célszerű
emlék és ajándéknak Igaz Sándor elsőrendű óra
és ékszer üzletében vásárolhatók Arad, Andrassy-
tér. Telefon 321.

— Elite és Revue Parisienne párisi divat-
lap tavaszi és nyári száma színes képekkel és ma-
gyar szöveggel, kapható Juhász és Társa modern
könyvesházában Andrassy-tér 16. sz.

— Kérjen ingyen cipő-árjegyzéket a Mos-
kovits cipőgyár r. t. fiókraktárából, Arad, Szabad-
ság-tér 18.

— Uj gabona és terménykereskedő cég
Aradon. Somos Zsigmond, ki a gabona és ter-
mény szakmában Aradon hosszabb idő óta mű-
ködik, a helyi piacon önállósította magát és a
Neuman-palotában Somos Zsigmond törvényszéki-
leg bejegyzett cég alatt liszt-, korpa- és gabona-
üzletet nyitott. Tisztelettel kéri a t. üzletfeleket,
szíveskedjenek szükséglet esetén b. megbízásukkal
őt megfizetni. 2552

— Gözfürdő nők részére. A Tököl-téren
levő „Opre” gőzfürdőben nők részére hétfőn és
pénteken d. u. 3—6 gőzt adnak. Férfiak részére
naponként reggel 5-től d. u. 1 óráig, klubok, egy-
letek tagjai, katonaság, rendőrség 70 fillért fizet.
A gőzfürdőt teljesen átalakították és ujonnan ren-
dezték be. 10 drb. abonoma jegy 8 kor. 1597

— Tisztelettel értesitem a n. é. hölgy-
közönséget, hogy bécsi bevásárlási utamból meg-
jöttem és magammal hoztam a legújabb és legszebb
párisi és bécsi modell újdonságokat. Üzletem régi
jó hírneve garanciát nyújt a hölgyeknek, hogy
olcsó áraink mellett senki sem versenyezhet ve-
lem. *Gazdálkodó Antonia női kalap díszterme Szabadság-tér 11.*

— Egy Kárpáti-féle fejfájás elleni pas-
tilla 5 perc alatt megszüntet mindenféle főfájást.
1 üveg 12 adaggal 1 korona. Kapható kizárólag
a készítőnél Kárpáti János gyógyszerárban Arad,
Boros Béni-tér. 4676

— Tündérpalotának nevezte el egy orosz
orvostan r a mult héten megnyitott pöstyéni
Thermia Palace-t. Ez a ház ugyanis egyesít
magában 300 fejedelmi kényelemmel berendezett
szobát, 400 fürdőcellát, 2 nagy iszapmedencét
és az orvosi tudomány minden vívmányát. Az
orosz tanár valóságos elragadtatással nyilat-
kozott erről az épületről, amelyhez fogható
fürdői turizmánútjában sehol sem látott.

— 10.000 kerékpár. A kerékpárpár dia-
dalaként az Elit-kerékpármű Kastrup és Svetlik
kerékpárgyár Eger (Böhmen) gyártmányuk-
nak 10.000 kerékpárját a Bahnhofstrasseben
közszemlére tették. Ha figyelembe vesszük,
hogy ez a vállalat alig 1 év óta áll fenn és a
gyártmányaik készítését csak 7 és fél hó-
nappal ezelőtt kezdték meg, úgy ez kiváló gyár-
tási képességét mutatja, úgy, hogy ma
már majdnem több mint 10.000 kerékpár készült,
melyekből értékelésünk szerint majdnem 6500
kerékpár kelt el, dacára annak, hogy a keré-
páridény csak most kezdődött, a cég minden
osztályában nagyon el van foglalva úgy, hogy
az elvállalt szállítási kötelezettségének — a
mi körülbelül 16.000 kerékpár — a saison vé-
géig, azaz szeptember végéig bir eleget tenni,
holott a munkahelyiségek már ma szűknek
bizonyultak, dacára egy nem régen felállított
ideiglenes helyiségnek. A helyiségek további
kibővítését régtől a főszezon után megkezdik.
A Welzel-ház által a Bahnhofstrasse-ben izlé-
sesen készített kiállításon a Jubileumkerék-
pár-n kívül látható még sok, a leggondosabban
készült férfi és női kerékpár, úgy, hogy min-
den érdeklődőnek ennek megtekintését a leg-
jobbán ajánljhatjuk. Amint halljuk, a cég a
Jubileumkerékpárt egy jótékony célra adomá-
nyozta, és ezen kerékpár legközelebb egy ame-
rikai rendszer szerint árverés útján fog el-
adatni. Erről még külön értesítést fogunk adni.

— A Berger-féle gyógy-szappant 1868.
óta az osztrák-magyar monarchiában és min-
den kulturállamban használják mosásoknál,
fürdőknel, bőrkütiések és bőrtisztítatlanságok
ellen. Minden címkén ott kell hogy legyen az
ismert védjegy és a cég aláírás G. Hell & Comp.
ellenben nem a valódi, amely már 40 éve van
forgalomban.

— Revue Parisienne. Nagy tavaszi divat-
album 2 kor. Saison Parisienne tavaszi divatalbum
1 kor. 50 fill. Kapható Aradon Ingusz I. és Fia
cégnél Weitzer János-utca.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Arésvényesek érdeke. A Magyar Benoid-
gyár Részvénytársaság ez év március 21-én tartott
közgyűlésén tudvalevőleg elhatározta hogy alapszabá-
lyai 37. §-át oly értelemben változtatja meg, hogy
a felszámolás kimondásához nem a részvényesek
két harmadának elhatározása szükséges, hanem
csak egyszerű közgyűlési többség. Gellényi Ernő
részvényes ma Krenner Zoltán dr. ügyvéd által az

aradi kir. törvényszéktől ennek a közgyűlési ha-
tározatnak megsemmisítését kéri, mert szerinte a
határozat a részvényesek érdeke ellen van.

Lábadozás idejében.

Minden olyan esetben, melyben az erő gyarapi-
tása kívánatos, tehát különösen lábadozás idejé-
ben, kiállott betegségek után a

SCOTT-féle Emulsió

fényesen bevált. A Scott-féle Emulsió
— mely magában véve is rendkívül
gazdag tápláló anyagokban — az
étvágyat is fokozza, miáltal a fő-
dolog már meg van nyerve. Emellett
a Scott-féle Emulsió nagyon könny-
en emészthető és oly izletes,
hogy úgy felnőttek, mint gyer-
mekek kiváló előszeretettel veszik
és jól megemésztik. Bevásárlásnál
kifejezetten Scott-féle Emulsiót-
kérjük. A Scott-féle eljárás már 35 éves és
garancia úgy a jóság, mint hatás tekintetében.
Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 f. Minden gyógy-
tárban kapható. 766

A Scott-féle el-
járás védjegye —
a halászi — kérés
figyelembe venni.

TARKASÁGOK.

(A késdobáló.) Nemrég egy cirkusz működött
Aradon, melynek egyik főatrakciója egy késdobáló
volt. A késdobáló többek között kiállította feleségét
egy deszkafal elé s tíz lépés távolságból hajítva
feléje késeket, hajszálnyira testének körvonalát
véste így bele a falba.

Egyik vasárnapi előadásra a közönség léleg-
zet visszafojtva nézte a veszedelmes produkciót.
Egyszerre a karzatról indignálódva szólalt meg
valaki:

— Ez is művész? Házzen nem is találja el!

(A Maecenas.) Egy aradmegyei nagybirtokos
Arad felé utazott. A vonaton találkozott egy régi
barátjával.

— Hova, hova?

— Aradra utazom! felelte a nagybirtokos.

— Üzleti ügy?

— Nem! Hanem tudod a multkor megfogtam,
és aláírtam ezer koronát a Jókai szoborra. Hát
most már, gondoltam magamban, legalább kiköl-
csönzöm valakitől annak a Jókainak a versét!

(A reggeli.) Egy aradi állami hivatalnok nem-
régiben hivatalos uton volt a vidéken. Egy kisebb
városkában kellett megszállnia s ott reggelizett is a
vendéglőben.

Sirolin "Roche"

ezerszeresen bevált

tüdőhurutok ellen

friss és idült

köhöges, hörghurutnál

tüdőgyulladások után.

Egészséges tüdők erős étvágy óvszer a
tüdővész ellen.

LIPIK ELSŐRANGU BIZTOSAN GYÓGYIT: Szlavonia GYÓGYFÜRDŐ

Alkalikus sós, jódos vizek. Radioaktiv források 64°C. Nyári és téli kúra. Kívánatra prospektus ingyen.

Korán reggel állított be s álmosan, kedvetlenül mondta a pincérnek:

- Hozzon nekem valami reggelit?
- Mit tetszik parancsolni? Kávét, vagy theát?
- Mindegy, csak hozza már gyorsan!

Pár perc múlva az asztalon gözölgött a csésze. A vendég egy ideig bizalmatlanul nézte, majd magához intette a pincért:

- Mi ez? — kérdezte rámutatva a csészére.
- K-é-r-e-m? Miért tetszik kérdezni?

— Azért, mert ha ez kávé, akkor hozzon inkább theát, de ha thea, akkor cserélje ki egy csésze kávéra!

AZ ÖREGEM

is mindig azt mondta, hogy szeplők elűzése, valamint finom, puha bőr és fehér teint elérésére és megővésére nincs jobb szappan, mint a világhírű „Steckenpferd” liliumtej-szappan. Védjegye „Steckenpferd”, készíti Bergmann & Co. cég Tetschen a/E. — Kapható minden gyógyszerár-, drogéria-, illatszertár s minden szakmába vágó üzletben. Darabja 80 fillér. — Hasonlóképpen csodálatosan beválik a Bergmann-féle „Manera” liliumtejkrém fehér és finom női kezek megővésére, ennek tubusa 70 f-ért mindenütt kapható. 781

KÖZEGÉSZSÉGÜGY.

A VII. nemzetközi vérbaj kongresszusról Rómában.

A Rómában most lezajlott vérbaj kongresszus tanulságos képét adta a nevezetes Ehrlich-Hata-606-os szer alkalmazása elterjedésének és annak a páratlanul nagy érdeklődésnek, amit az új szer az egész orvosi világból és a nagy közönségekben ébresztett. Az egész világról összerögt tudósok előtt nyilvánvaló lett, hogy a Salvarsan eddig, létezésének rövid másfél évében kerek a földön már több mint félmillió betegnek alkalmazták nagyon jó eredménnyel. Az új szer a vérbetegséget sokkal gyorsabban és biztosabban gyógyítja meg. Az utóbbi időben ugyan sok helyről az a hír terjedt el, hogy az Ehrlich-szer nem tölti be az eleinte hozzá fűzött reményeket, hogy t. i. a szer egyetlenegy injekcióra, mintegy varázsütésre a vérbajt nem gyógyítja meg, mintahogy ezt Ehrlich és Hata vérbetegséggel bejuttatott állatokon egy injekcióra tapasztalták és a mint hasonló tapasztaltak a forró földön elterjedt egyes betegségeknek, a melyeket a vérbaj bakteriumhoz hasonló természetű apró csirák okoznak, a hol éppen a Salvarsan frappans hatásánál fogva évtizedek óta fennálló nagy kórházakat a betegek gyors kigyógyulása folytán be kellett zárni, — a kongresszuson azonban Isaac berlini tudós felhozta, hogy a betegség egészen friss állapotban, ha a beteg azonnal, mielőtt baját észreveszi, orvoshoz fordul, számos esetben sikerült már a vérbajt egyetlenegy Salvarsan-injekcióra meggyógyítani. Bár az esetek túlnyomó számában egy Salvarsan-bebecskendezés a vérbajt radikálisan és végérvényesen meggyógyítani nem képes, mégis most már sok olyan másfél év óta teljesen egészséges esetről lehetett beszámolni, a melyek, ha nem is egyetlenegy injekcióra, de legalább egyetlenegy 2-3 hónap tartó kúra alatt, a mely időben több Salvarsan-injekció s higany is lett alkalmazva, meggyógyultak. Pényes s még a

néhány év előtti legvérmesebb reményt is meghaladó eredmény ez, ha meggondoljuk, hogy azelőtt rövid időközönként megvakításokkal 5-10 éven át végzett kúra után a betegség még mindig nyilvánvalóan fennállott, azért mondhatta fennebbi szerző, hogy az 6 járó betegek, akiknek egy része pincérekől állottak, s azelőtt folyton molesztáltak, most meg a Salvarsan-éra óta 2-3 hó után már felé sem néznek, úgy, hogy betegeinek száma negyedére redukálódott.

Többen a kongresszuson jelen volt orvostekintélyek közül, így különösen a híres bécsi Finger tanár, továbbá több francia szerző, Holloper s Grossier (utóbbi Fournier utódja a párisi egyetemen), — a franciákat különben sokan elfogultsággal vádolják —, a Salvarsan ellen kifogásokat tettek, hátrányul hozván fel a szernek, hogy az nem veszélytelen, a szer bejuttatása után már több meg haltak és még több a nem közölt halálesetek száma. Azonban mindannyian, azok is, a kiknek az új szer ellen kifogásaik voltak, egyértelműen odanyilatkoztak, hogy a Salvarsan a vérbetegség tüneteit csodálatos gyorsan és biztosan tünteti el s egészen friss esetekben a betegséget igen rövid idő alatt radikálisan meg is gyógyítja: régebbi esetekben ők nem látják be a szernek a régebbi szereknél feltűnően jobb hatását s különösen kifogásolják a szer veszélyességét. A Salvarsan veszélyességének igazolására azonban a félmillió esetben való bejuttatás után bekövetkezett alig néhány haláleset tudtak csak felhozni s ezen haláleseteknél is kiváló körbontók, a vegyészbuvarok, a kik ezen eseteket gondosan megvizsgálták, — az összefüggést a halál és a Salvarsan között megállapítani képesek nem voltak. De ha a kételkedők véleményét el is fogadjuk s elhiszük, hogy az általuk felhozott néhány esetben a Salvarsan arzénmérgezés útján halált okozott, akkor ezen pár szomorú eset a félmillió bejuttatáshoz képest elenyésző csekély szám, minden esetre legalább is 20-szor kevesebb a halálozás, mint pl. a kloroform-narkózisnál s a kloroformnak használata mégis általános lett, ha erre valakinek szüksége van, nem is jut eszébe veszélyessége. A higany, a több évszázados vérbajellenes szer sokkal keletlenebb s több veszélyt rejt magában: s azért írja Wechselmann, hogy míg 12.000 Salvarsannal bejuttatott betegnél semmi baja sem volt, mind a 12.000 beteg jól tűrte el a Salvarsan-bejuttatást, addig környezetében sokkal kevesebb számú higannyal kezelt betegnél 4 haláleset jött elő. A kongresszus továbbá kifejtette, hogy nem egyedül Ehrlich érdeme az, hogy utóbbi időben a vérbetegség gyógyítása oly nagy fokba javult, hanem nagy része van ennek, hogy a vérbaj okozója, a spirocheta pallida felfedeztetett s ennek segítségével a kórisme sokkal korábban és biztosabban megállapítható és mint minden betegség, úgy a vérbaj is annál biztosabban gyógyítható ki, mennél előbb fogunk hozzá. Hezsiárult még a kigyógyulás biztosságához a Wassermann reactio is, amely finom s igen érzékeny kémiai segítségével kimutatható a vérbaj jelenléte már nagyon korán, vagy még akkor is, a midőn már semminemű betegségi tünet többé nem árulja el a betegség jelenlétét.

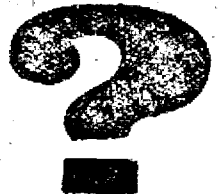
Szenzációként hatott a kongresszuson Hoffmann Erich (Bonn) azon kijelentése, hogy 2 hét előtt sikerült a vérbaj kórokozójának, a spirocheta pallida különálló kultúrájának mesterségesen uton való tenyésztése s ezen mesterséges uton tenyésztett bakteriumokkal sikerült a vérbajt állatokba átjuttatni s így méltán jelenthette a kongresszus, hogy a vérbaj gyógyítása tekintetében új epocha előtt állunk s annak tökéletes és biztos kigyógyítása a kezünkbe kerül.

Dr. Auszterweil László.

Mit használjunk

hajhullás és fejkorpa

ellen

197

Mint a hajhullás és korpaképződés legkaphatóbb ellenszere a világhírű Dr. William Patterson-féle szagtalanított és tűszűrőben reotifolt petrolum kivonat van elismervé. Ezen kivonat a forgalomban

Dr William Patterson. American Hair Petrol

néven szerepel. Egy üveg ára 2 korona Kapható Aradon

Hánu Nestor Vöröskereszt Drogeria

Weltzer János-utca 2. sz.

Magyarországi főlerakat: Barabás és Stefanovits drogulsták, Budapest, Alagut-utca 5. szám alatt.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

A hegyaljai szőlősgazdák mozgalma.

— A boritaladó eltörlését kéri. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 20.

Amióta a magyar borfogyasztásra rossz idők járnak, a szőlőtermelők mindent elkövetnek, hogy a nagy kiadással fentartott szőlőik jövedelmezőségét valahogyan helyreállítsák. Az állam töle telhetőleg támogatja a szőlősgazdákat, éppen ezidén állami borközlőraktárakat létesített a borok jobb értékesítése céljából. Ujabb kormánytámogatást kért az aradhegyaljai szőlősgazdák egyesülete, amely alább ismertetett beadványában a bor-fogyasztási adó eltörléséért folyamodott a pénzügyminiszterhez. A följírt a következő:

Nagyméltóságú Miniszter Ur! Kegyelmes Urunk! Nagyon régi keletű, de mindamellett mindig új és aktuális a magyar szőlősgazdáknak azon általános panasza, amely a bor-fogyasztási adó címén rájuk nehezedő és évről évre nyomasztóbbá váló teher elviselhetetlen volta miatt hangzik fel országszerte.

A szőlőbirtokos osztálynak immár évtizedes, elkeseredett küzdelme fűződik ehhez a kérdéshez, ami azonban — sajnos — még mindeztől meddőnek bizonyult és semmi eredményre nem vezetett.

Bizonyára nem kerülte ki a szőlőbirtokos osztálynak ez a nagyon is indokolt, de eddig

NEUMANN M.

uri szabó

cs. és kir. udvari és kamarai szállító

férfr-, fiu- és leánykaruha telepe

Arad.

371

Elősmert legjobb minőségű áruk. Külön osztály mértékszerű megrendelésekre

még eredménytelen törekvése, — a bor-fogyasztási adó eltörlése érdekében — Nagyméltóságodnak mindenre kiterjedő éber figyelmét sem, s mindenesetre ismeretese Nagyméltóságod előtt azok az indokok is, amelyekkel a szőlősgazdák ebbeli kérelmüket a pénzügyi kormány előtt támogatni igyekeztek.

A magunk részéről tehát ezáltal nem szándékozunk ennek a kérdésnek bővebb fejtegetésére bocsátkozni és mindazokat az okokat újból felsorolni, amelyek ezen a bor értékesítését gátló adónak az eltörlése mellett szólnak, csakis arra az egy körülményre akarunk rámutatni, miszerint dacára annak, hogy a szőlősgazdák szőlőbirtokuk után földadóval és jövedelmi adóval is meg vannak terhelve mégis a bornak, mint a szőlőbirtok egyedüli terményének a fogyasztási adója ez idő szerint még mindig magasabb, mint akár a sör, akár pedig a szesz adója, úgy, hogy ez utóbbiak a bor-fogyasztási adó leszállítása mellett még lényegesen felemelhetők volnának.

Ugyanis:

1. A boritaladó I. oszt. váro-	
sokban ma Hl.-enként	13 k. 64 f.
községi pótléka	— „ 72 „
összesen	14 k. 36 f.
Budapesten az adó	13 k. 64 f.
a pótlék... ..	— „ 48 „
köveztvám	— „ 40 „
összesen	14 k. 52 f.

Ezzel szemben:

2. A szesz fogyasztási adója	
per Hl. %	— k. 90 f.
pótadója... ..	— „ 50 „
összesen	1 k. 40 f.

100% os abszolút alkohol után!

3. A sör adója 1 Hl. sör 12%	
cukor fok után	— k. 86 f.
pótadója... ..	— „ 84 „
összesen... ..	1 k. 20 f.

vagyis 1 Hl. sör adója $(120 \times 12) = 14$ k. 40 f. ha pedig az extrakt tartalma a 12% on alul van, úgy még kevesebb aránylag az adó.

Ha már most tekintetbe vesszük, hogy hazai boraink minősége nagy átlagban alig 8 1/2-9% alkohol tartalmu, úgy nyilvánvaló, hogy abszolút fokra átszámítva a bor után az adó

1. első osztályú városokban 15 K. 95 f.	
2. Budapesten	16 K. 13 f.

míg ezzel szemben a szesz után csak 14 K., a sör után pedig 14 K. 40 fillér adó fizetendő. Bőségesen nyerne tehát az állam ellenértéket, ha a szeszadót csak 30 fillérrel emelné, ami 900,000 Hl. évi fogyasztás után 27 millió korona több bevétel jelentene, ha ezzel szemben a bor fogyasztási adóját — 4 millió Hl. fogyasztást számítva — 4 koronára leszállítaná.

Hogy pedig még a sör is elbirná az adó emelést, ezt a legkétségbevittebb bizonyítja ama tény, hogy a sörgyárak csak legutóbb is a sör árát felemelték és ezt a több hasznát teljes egészében kizárólagosan csak néhány dúsgazdag sörgyáros élvezi s e mellett a sörárpa termelés jövedelmével szemben, a sörgyártáshoz szükséges komlóért milliók vándorolnak évente a külföldre, amely körülmény végeredményképen a sörgyártási ipar nemzetgazdaságtól jelentőséget igen nagy mértékben devalválja.

Tehát nyilvánvaló, hogy a boritaladó leszállítása semmi esetre sem jelentené az állami bevétel csökkenését, mert az a fogyasztás emelkedésével bőségesen kiegyenlítődne.

Miután pedig bortermelésünk jövőjét és rentabilitását csakis ezen az egy módon véljük biztosíthatni, ennél fogva ismételtén kérjük Nagyméltóságodat, hogy:

1. Amennyiben a régen tervezett állami szesz monopólium létesítették, az esetben a bor fogyasztási adóját teljesen eltörlöni, ellenkező esetben pedig azt legalább jelentékeny mértékben leszállítani és ez által válság előtt álló bortermelésünknek újbóli felvirágzását lehetővé tenni kegyeskedjék.

2. A vámkülföldre irányuló borkivitelnél jelenleg érvényben levő és kínzás számba menő körülményes eljárást a lehetőségig egyszerűsíteni kegyeskedjék.

3. Ugyancsak a külföldre szállított és Hl.-ként 100 — korona, s ennél magasabb értékű borok után a termelőket megfelelő prémiumokban részesíteni kegyeskedjék.

NESTLÉ
gyermeklisztje

vizzel felfőzve
csecsemők, gyermekek, valamint
gyomorbetegségek

régbevált tápláléka
50 év óta kipróbálva
és orvosilag ajánlva

Tiszta alpesi tejet

tartalmaz
1 doboz 1 kor 80 fill.
minden gyógyszerárban és
drogeriában kapható.
Prospektus ugyanott.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Távíratí tudósítás.

Budapest, április 20.

Készáru.

Amerikai 2-el magasabb. Kínálat, vételkedv korlátozt, 10 ezer mm. 5 fillérrel drágább.

Határidő.

	Déli zárlat	2 órai zárlat
Buza 912. áprilisi	11 95 — 11 96	11 93 — 11 94
Buza 1912. májusra	11 82 — 11 83	11 79 — 11 80
Buza 1912. októberre	11 09 — 11 10	11 06 — 11 07
Rozs 1912. áprilisi	10 65 — 10 66	10 63 — 10 64
Rozs 1912. októberre	9 20 — 9 21	9 18 — 9 19
Tengeri 912. májusi	9 32 — 9 33	9 32 — 9 33
Zab 1912. áprilisi	10 10 — 10 11	10 03 — 10 04
Zab 1912. októberi	8 10 — 8 11	8 78 — 8 79

Az árak 10 kilonként számítva.

Budapesti értéktőzsde (Táv. jelentés).

— Április 20. —

Magyar aranyjárdék 40%	— — — —	108.50
Magyar koronajárdék 40%	— — — —	89.15
Magyar koronajárdék 3 1/2%	— — — —	77.25
Magy. földteherm. kötvény 40%	— — — —	90.25
Horvát-szlavon földteherm. kötvény	— — — —	92.25
Magyar nyerménysorsjegy kölcsön	— — — —	216.—
Tiszasab. és szegedi sorsjegy kölcsön	— — — —	149.50
Osztrák járadék papírban	— — — —	89.25
Osztrák járadék ezüstben	— — — —	92.35
Osztrák járadék aranyban	— — — —	113.85
Osztrák koronajárdék 40%	— — — —	89.50
1880. évi osztrák államsorsjegy	— — — —	159.—
Osztrák-magyar bankrészvény	— — — —	19.75
Magyar hitelbank-részvény	— — — —	837.25
Osztrák hitelintézeti részvény	— — — —	635.50
Osztr.-magy.-államvasuti részvény	— — — —	727.—
20 frankos arany (Napoleonkor)	— — — —	19.12
Német birodalmi márka	— — — —	117.82 1/2
Londoni vista	— — — —	241.37 1/2
Páris vista	— — — —	95.60
10 márkás arany	— — — —	23.55

A Temesvári Lloyd-Társulat

terménycsarnokának hivatalos árjegyzése.

Távíratí tudósítás.

(Árak 50 kilogrammonként korona értékben.)

1912. április 20.

Buza (szokvány-minőség):

75 kilogrammos	— — — —	10 95 — 11 —
77 „	— — — —	11 — — 11 05
70 „	— — — —	11 10 — 11 15
79 „	— — — —	11 20 — 11 25

Buza (Temesvári keresk. áru):

25 kilogrammos	— — — —	10 85 — 10 95
Rozs	— — — —	9 45 — 9 55
Arpa	— — — —	9 40 — 9 50
Zab	— — — —	9 20 — 9 30
Tengeri	— — — —	8 95 — 9 —

Kőbányai sertéspiac.

Április 20

Április 19. Magyar elsőrendű: Fialat nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 157—158 fillér. Fialat közép (páronként 251—320 kilogrammig terjedő súlyban) 160—162 fillér. Közép (páronként 240—280 kgr.) 168—172 fillérig.

Felelős szerkesztő:

Bolgár Lajos.

Sokszorosan utánzott, de
soha el nem ért eredményekhez vezet a Zacherlin

Valóságos csodálatraméltó bármely rovar ellen.

Soha nincs zacskóban, hanem kizárólag üvegben és kapható:

Arad:

Nagy Farkas (Adler Anna és társa), Färber Lajos és testvére, Eles Armin, Vojtek és Weisz, Pollák József, Hegedüs Gyula, Weigl Adolf és társa, Ehrenfeld Ignác, Dürr Gusztáv, Daimel Lajos, Braun Soma, Weisz Dávid, Steinitzer N., Meer Mór és fia, Hoffmann J. Hoffmann Ottó, Lázár Gyula, Guttmann Samu, Dusek Ferenc, Dürr Kocsárd, Rottstein Mór, Kovasz Gusztáv, Dónáth Simon, Braun Antal, Baumann B. Riesz Mátyás, Glück József, Schwarz M. és társa, Schwarz János, Weisz Mór, Prolich István, Hendel testvérek, Gröl László, Atman Ede, Erbeszkern Béla, Schlesinger Béla.

Uj-Arad:

Orth A. J., Zinner Mátyás, Haackel Gyula és társa, Battanya: Fischer Hermann, Geller Ferenc, Borosjenő: Blau Dávid,

Radó Adolf, Straus Ignác, Buttyán: Klein Márton, Csermő: Holländer Samuel Fia.

Guraboncz: Weiszberger Samu ut.

Kisjenő: Messer Lipót.

Mária-Radna: Félix Károly, Jesztl Árpád, Weisberger Pál.

Pankota: Barna Lajos, Messer Lipót és fia, Pavlovics Konstantin

Pécska: Turzsky Nándor.

Radna-Lippa: Eisele János utóda, Palla Mihály,

Huszarek Agoston, Schwarz Ferenc, Wingeron József,

Wingeron Miklós.

Soborsin: Hirschmann Márk, Roth Bernát, Roth Mór.

Uj-Szt.-Anna: Henny Károly, Endre Hermann.

Világos: Kreidler Vilmos, Weber János.

Vinga: Kleemann N. ut.

Tóth András, Bánfi Béla,

Irsa Daniel, Kaufmann Ignác ut. Kaufmann Róza.

Zadoriak: Hemmen Ferenc. 2593

Földbirtokok és a gazdaközönség figyelmébe!

A világ legjobb patkányirtója

Fried Ignácz, Arad, Három veréb-utca 4.

A m. kir. államvasutak és az arad-osanádi egyesült vasutak állandó patkányirtója. Levélbeli meghívásra azonnal válaszolok vagy személyesen is megjelenhetek.

Az urikörök szabója!

SCHÄFFER HENRIK elsőrendű

ARADON, Andrassy-tér (Bing-ház.)

Készít: Kezesség mellett csak tiszta ANGOL és eredeti HAZAI kelmékből LEGELEGÁNSÁB B U R U H Á K A T. — Vidékieknek próba 3 óra belül. Alapítást 1896. 1735 Telefon 208.

KIVÁTRÁ MINTÁIMAT B Á R M I K O R B E M U T A T O M

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1912. április hó 20-án:

Délután fél 4 órakor mérsékelt helyárakkal:

Leányvásár.

Operette.

Este fél 8 órakor rendes helyárakkal:

B) bérlet.

B) bérlet.

A frankfurtiak.

Vígjáték 3 felvonásban. Írta: Carl Rossler. Fordította: Molnár Ferenc. Rendezi: Szendrey Mihály.

SZEMÉLYEK:

Gundula	Follin sné E.	Charlotte	Vendrey V.
Anselm	Polgár S.	Guszáv	D. Ill. Lajos.
Náthán	Győző A.	Christoph	Ladislav J.
Salamon	Várnai Jerő.	Eveline	Nógrádi M.
Carl	Vass Jenő.	Konklausztal	Kesztyer E.
Jakab	Dr. Berégi S.	Hercegnő	Ajtárné.

Kezdeté este 1/8 órakor.

URÁNIA

Mozgófénykép színház.

(Báró Simonyi-utca 1. szám, Szabadság-tér mellett.)

Ma vasárnap, 1912. április 21-én:

1. Spalató. Természet után. — 2. Nauke karikatúrái. Humoros. — 3. A scheriff regénye. Dráma. — 4. Willy mint szakács. Komikus. — 5. Nauke leánynevelőben. Kacagtató. — 6. A háború. Amerikai harctéri felvétel.

Előadások kezdete délután 2 órától kezdve esti 11 óráig. A hölgyek kéretnek a nézőtérben kalap nélkül megjelenni. — Minden előadáson katonazenekar játszik. — Helyárak: I. hely 1 kor., II. hely 80 fill., III. hely 60 fill., IV. hely 40 fill., V. hely 20 fillér.

APOLLO SZÍNHÁZ

az Andrassy-téri új Lloyd-palotában.

Uránia Magyar Tudományos Színház aradi színpadja.

Ma vasárnap, 1912. április 21-én:

1. Az orvos tragédiája. Szenzációs társadalmi dráma. 2 felvonásban. — 2. Cyprian új orra. Kacagtató. — 3. A hipnotizáló detektív. Detektív sláger.

Az előadások kezdete délután 2 órától folytatódva 11-ig tartanak. — Helyárak: Páholy, ülésenként 1 kor., zártszék 1 kor., I-ső hely 80 fillér, II-ik hely 60 fillér, III-ik hely 40 fillér, IV-ik hely 20 fill., Műsort ingyen kapni a jegyszedőknél. — Saját zenekar. — Ruhátár. — Buffet.

NYILTÉR.*

GYÖRGY

NŐI FELÖLTŐ-ÁRUHÁZA

ELEGÁNS

ANGOL RAGLÁNOK,

BELYEM-ÉS

STAMINE-KÖPENYEK,

POSZTÓ FELÖLTŐK,

LEÁNYKA-KABÁTOK,

GYERMEK-KABÁTOK,

ANGOL COSTUMEOK,

TROTTEUR-COSTUMEOK,

LEÁNYKA-COSTUMEOK,

DIVATALJAK.

SZABOTT ÁR

SAJÁT MŰHELY.

TELEFON 855.

ARAD, ANDRÁSSY-TÉR 8. SZÁM.

A MINORITA-TEMPLOMMAL SZEMBEN.

Női A Pozsonyi Kereskedelmi és Iparkamarától fenntartott nyilvános, három évfolyamu Felső Kereskedelmi Iskola Pozsonyban. Érettségi vizsgát. Állásközvetítés. Internátus. Értékesítőt kívánatra küld: az Igazgatóság.

Köszönetnyilvánítás!

Hálás köszönetemet fejezem ki ez uton mindazoknak, akik megboldogult férjem elvesztése által ért mérhetetlen fájdalmam enyhítéséhez hozzájárultak azzal, hogy férjem temetési végtisztességén részt vettek, a ravatalra koszorút helyeztek és részvétnyilatkozataikkal felkerestek. Különösen Arad szab. kir. város hivatásos tűz-őrségének, az Aradi önkéntes tűzoltókar-nak, az Aradvármegyei tűzoltó szövetség-nek, a Waggongyári önkéntes tűzoltó tes-tületnek, az Arad-gáji önkéntes tűzoltó tes-tületnek, az Ujarad-zsigmondházi önkéntes tűzoltó tes-tületnek és azoknak a vidéki tűzoltó tes-tületeknek, melyek küldöttségileg képviseltették magukat.

Arad, 1912. évi április 20.

2675

Özv. Buzáky Gyuláné.

Szép szőlő

Aradkövi (Kubin) község elején, közvetlenül a mo-toros vasut első megálló helyénél, 7 és fél kat. hold, kitűnő szőlőfajokkal beül-tetve s elsőrendű bort ter-mő szőlő, tágas épülettel,

melléképületekkel, nagy eladó. pincével és felszereléssel

Feloilágosítás szerezhető 2692

Andrassy-tér 14. sz. II. em. jobbra.

1898 óta fényesen bevált BERGER-FÉLE GYÓGY-KÁTRÁNYSZAPPAN

G. Hell & Co. gyártmánya.

Kiváló hatású orvosság ajánlatára Európa legtöbb államában és egyes eredményekkel alkalmazták

mindennemű bőrkütiések,

előle, krónikus és akut bőrbetegségeket, továbbá bőrrákot, fekélyeket, lábizgatásokat, fejt- és szarkópikkelyeket ellen. Berger kátrányszappan 40 százalékos kátrányt foglalt magában és a nyakcsontok ellen a kereskedelemben forgó egyéb kátrány-szappan-noktól. Munkács bőrkütiőknél alkalmazták a nagy hatású

Berger-féle kátrány-kénszappant.

Enyhébb kátrányszappan gyanánt:

Berger-féle glicerín-kátrányszappant.

Továbbá

Berger-féle borax-szappant

6 pedic pörseletek, napégés, szep-őrk, előadások és más bőrbetegségeket ellen.

Ára darabonként minden fajta 70 fillér, használati utasítással együtt.

Uj! Berger-féle folyékony kátrányszappant

Kitűnő hatású bőrbetegségeket, fejt- és szarkópikkelyeket, mint hajnövesztő-szer, 1 üveg K 1.50.

Kérjen a vásárlásnál nyomtatékosan Berger-féle szappanokat, G. Hell & Comp. gyártmányait és vigyázzon az itt ábrázolt védjegyre és a melléte levő cégjelzésre, mely minden címkén ott kell hogy legyen. Kíttün-tetve Bécsben 1893-ban díszokmányokkal és a párisi 1900. évi világi kiállításán arany éremmel. Gyár: G. Hell & Comp. Arad és Wien, I. Eleberstrasse 8. Kapható minden gyógyszerár- és drogeriában és szaktárgy-ban.

Arad: G. Földes Kelemen, Hajós Árpád és Rozsnyay Mátyás gyógyszerész urak-nál, Vojtek és Weisz drogueriájában és kapható az összes hazai győ gyszertárakból.

2643

Tavaszi ujdonságok

CZIPŐ-

különlegességekben már megérkeztek!!

Valámit a világhírű

SALAMANDER-CIPŐK.

Hegységárban.

941

K[16-50 és K 20-50 árban.

Kizárólag

WEINBERGER JÁNOS-NÁL

Arad-Temesvár kaphatók.

Képes árjegyzék díjtalanul.

Tennisz- rakettek

a világhírű **Slasenger-féle „Doherty“** a speciál „**E. G. M.**“ és **Ideál**, valamint a hasonló hírnevű **Anti-wet** és más védjegyű eredeti angol rakettek **SK-tól** kezdve nagy választékban.

Tenniszhálók,

eredeti **Slasenger** és **Standard** tennisz-labdák.

Füles és gummi

labdák.

A legkedveltebb **Scrum** s más védjegyű

footballok.

Football- és futó-cipők.

Óriási választék női készítése-
kákban, pénz- és sziv-
vartárcákban, utazó
bőröndök, kalap kof-
terek és berendezett
utikészletek, séta bo-
tok, valódi angol és fran-
cia illatszerek, bel- és
külföldi pipere cikkek, fésű-
és kefe-árak s más háztar-
tási áruk.

Mindebből óriási választék és olcsó
árakban beszerezhető

Hegedüs Gyula

cégnél

Aradon, Andrassy-
tér 15. Telefon 506.

A legújabb amerikai
férfi, női és gyermek

cipők

óriási választékban.

Minden facon. Minden szín

Kutányi J., Arad,
Vörösmarty-u. 1. Telefon 335.

Világhírű
Hazelwood
amerikai
czipők

egyedüli lerakata 16 K., 20—24 K. árban

Kutányi J., Arad,
Vörösmarty-u. 1. Telefon 335

Legújabb sportcipők,
Sandalok már megérkeztek!

Óriási választék!

Verseny nélküli árak.

Kutányi J., Arad,
Vörösmarty-u. 1. Telefon 335.

Férfi, női és
gyermek cipők.
Francia
forma.

7 9-10-12 14 16
koronás árban.

Kutányi J., Arad,
Vörösmarty-u. 1. Telefon 335.

E sőrendű női cipők.

Minden facon.

Minden szín.

6—10—12—14—16

koronás árban.

Kutányi J., Arad,
Vörösmarty-u. 1. Telefon 335.

Óriási
választék
alkalmi és
kivágott

női cipőkben

Kutányi J., Arad,
Vörösmarty-u. 1. Telefon 335.

Artalmatlanok-e a zsirt eltávolító gyógymódok?

Hogy a zsirt eltávolító kúrák szükségse-
nek, azt senki kétségbe nem vonhatja mióta
tudjuk, hogy a testesség (korpulencia) az élet
rendes tartamát átlag 20 esztendővel megrö-
vidíti és — közvetlenül vagy közvetve — hu-
zamos betegségek okozója, mint: emésztési-
zavarok, szívbaj, nehéz lélekzés, aranyér, gu-
taütés, bőrbetegségek, göröcsösen összehúzódó
erek, mindenféle anyagcsere-zavarok stb.

De még szépségügyi indokok vagy a hivatásra való
tekintet is sok embernek néha szükségessé teszi a
tulságos elhízás megakadályozása végett kúrát hasz-
nálani. Hány főnök van, aki vonakodik pótrohos álló-
máskeresőt a hivatalban alkalmazni, nyilván azon né-
zettől vezettetve, hogy a kissé elhízott hivatalnok nem
oly munkabíró és kitartó, mint az olyan, akit nem
akadályoz a kövérsége mozgékonyágában.

Habár sok esetben alaptalan ez az előítélet,
mindazáltal számolni kell vele valamint azzal a
ténnyel is, hogy mindkét nem, szívesebb hajlan-
dósággal tanúsítja vonzalmát káros nyulánk test-
alkatú, mintsem nehézség elbágyasodott egyének iránt.

Csak az a kérdés, hogy vajon a testesség meg-
szüntetése egyáltalában eszközölhető-e az egészség
megkárosítása nélkül?

A zsirtalanító kúrák száma rem esekély. E
gyógymódok némelyike hasznosnak látszik ugyan
egy ideig; a legjobb ilyenmű kúra azonban koránt-
sem zárhat ki minden aggodalmat, kivált akkor, ha az
elszírozódás következtében némely szervek már el-
gyengültek.

Hegyet mászni, fát vágni, uszni, kerékpáron
futni és más eféle fárasztó testgyakorlatok, vagy gőz-
fürdők használata nem ártanak ugyan annak, ki-
nek szív működése egészen rendes; csak az ám a
bökkenő, hogy éppen testes egyéneknél ritkán van
egészen rendben a szív állapota.

A Banting-, Schwenninger- és Oertel-féle
kúrák szintén nem alkalmazhatók általánosan; nem
alkalmasak ezek néha már a költségek miatt sem. A
kedvelt éh- és hasbajtó kúrák pedig gyakran or-
vosi felügyelet nélkül többet ártanak, mint maga
a baj, mely ellen használnak.

A testesség az anyagcsere rendellenységének jel-
zője s azáltal keletkezik, hogy a szervezet tökéletle-
nül dolgozza fel a tápanyagokat, hanem zsiradékká
alakítja át őket ahelyett, hogy testi melegség és izom-
erő fejlesztésére fordítaná azokat. De nem az felada-
tunk így esetben a zsirt agyonéhezés által vagy tu-
lságos hasbajtószerek segítségével eltávolítani, hanem
azt munkaerővé átalakítani. Újabb időben sikerült
azonban, azokból afelette hatékony anyagokból, miket
bizonyos növény- és gyümölcsfajták tartalmaznak —
minden hatáskörű alkatrész mellőzésével oly jeles
korpulencia elleni szert előállítanunk, hogy néhány
e szert tartalmazó pasztila naponta használata által
oly sikert aratunk, mely a legerősebb kúrákkal
sem érhető el.

E kényelmes és feltétlenül ártalmatlan szer, mely
„dr. Ganting tanár Vitalito“-ja elnevezés alatt
csakhamar ismeretes lett, valódi ádás mindazokra
nézve, kik tulságos hájképződés által kínzódnak.
Számos elismerő levél és orvosi bizonylat tanúsítja
egyszersmind, hogy e készítmény nemcsak hatásos,
hanem egyszersmind teljesen ártalmatlan szert kép-
visel. Ami ugyan már a következőkből kiviláglik:
„Ismeretlen rendeltetű Vitalitot oly esetekben, ami-
dön javasolható volt a zsirtalanító gyógymód; min-
dig rendkívüli sikerrel alkalmaztam azt.“

Ripar K. dr., Bécsben, IX. ker.

„Legnagyobb megelégedéssel igazolhatom, hogy
most 6%, kilónyi súlycsökkenés tapasztalható nálam
a szer használata folytán. Az egész időtartam alatt
igen jól éreztem magamat, amiért is a kúrát még
folytatni szándékozom. Szívesen megengedem ön-
nek, hogy e nyilatkozatomat közzé tegye.“

Werner M.-né. Hannoverben.

A szer alkalmazása fölötte egyszerű: a fehérszí-
nű, szagtalan, kellemes ízű pasztilákat vagy szára-
sot, vagy ivóvízzel együtt szedjük. Soha sem okoz-
nak hasmenést s nem szükséges különös életmódot
betartani úgy, hogy ez a kúra a hivatásos foglalko-
zás minden akadályozása nélkül, sőt anélkül is,
hogy valaki csak észrevehetné azt, alkalmazható.

Nagy előzetességet tartott dr. v. Ganting tanár
G. m. b. H., Berlin W. 35. szak. A. 493. az érdekel-
teknek arról, hogy bárkinek kívánására egy pró-
badoboz Vitalitot ingyen és portómentesen
beküld. E célra semmi egyéb nem szükséges, mint
hogy az illető egy levelezőlapra mi hamarabb fel-
írja pontos lakcímét azzal a kijelentéssel, hogy a
szert alaposan megvizsgálja öhajlja.

Mielőtt mész, cement, gipsz és nádfonat szükségletét fedezné, kérjen előbb árajánlatot

Braun N. Antal

építőanyag kereskedőtől Arad, Boros Beni tér 7. szám.

3—1912. mgszb. szám.

Hirdetmény.

Felhívjuk a gazdaközönséget, hogy folyó hó 22-től 27-ig jelentsek be, hogy hány darab lovat és szarvasmarhát szándékoznak folyó évben a legelőkre kibocsájtani.

A bejelentésekkel egyidejűleg a legeltetési és pásztordíjjak a következő helyeken fizetendők.

A belvárosi Erzsébet városi Sarkad, Ujtelepi gazdák részéről a városi kamrásnál, a gáji és tanyai gazdák részéről a gájai alkapitányi hivatalban.

Arad, 1912. évi ápr. hó 15-én.

A mezőgazdasági bizottság.

Aradi Nyomda
Részvénytársaság
készít
névjegyet
elefántesontpapíron
nyomva
divatos kivitelben.

1574—912. pmsz.

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város igazoló választmányának kligazított virilis jogu törvényhatósági bizottsági tagok 1912. évre érvényes névjegyzékét az 1886. évi XXI. t. c. 28. § a értelmében f. évi április 11-től 25-ig bezárólag hivatalomban közszemlére kiteszem, egyben értesítem az érdeklődőket, hogy a névjegyzék hivatalos órák és fenntebb meghatározott határidőn belül betekinthetnek és ellene felszámolásukat írásban vagy szóban előterjeszhetik.

Arad, 1912. április 6-án.

Varjassy,
polgármester.

6786—1912. kh. szám.

Hirdetmény.

A m. kir. földművelésügyi minster 444—1912. sz. alatt kiadott és az érdeklődők által hivatalos órák alatt hivatalomnál megtekinthető körrendelet és utmutatások alapján meghagyom a mező és kert gazdasággal bíró lakosoknak, hogy a hernyó, vértetű, darázs, cserebogár s netán mutatkozó marokkói sáskát alaposan irtás ki. Ezen rovarok, azoknak tojásai lepkei és fészkeinek irtása addig folytatandó míg teljesen ki nem puztultak.

Figyelmeztetem az érdekelteket, hogy a ki fentebb elősorolt irtásokat elmulasztja úgy az irtás költségére minden további értesítés nélkül hatóságilag lesz folyamathatva s ezenkívül a mulasztók ellen a rendőri büntető eljárás is megindítva lesz.

Arad, 1912. évi április 19-én.

Greén Nándor,
h. főkapitány.

746—1912.

Hirdetmény.

A m. kir. honvédelmi minsteriumnak rendelete nyomán ezenel közhírré tesszük, hogy a város területén levő lóállomány osztályozása folyó év április hó 22. és 23-án d. e. 8 órakor fog az orsz. vásártéren megejteni akként, hogy első napon a belváros, Sarkad, Erzsébet külvárosok és az Ujtelepen levő lovak, a második napon pedig a Gáj, Sága és Poltura városokban és a tanyákon levő lovak vezetendők elő.

Felhívjuk az összes lótulajdonosokat, hogy lovaikat a kérdéses napokon annyiival inkább elővezessék, mert ellen esetben az osztályozás az ő költségükre fog pótlólag megejteni, s azonfelül pénzbüntetéssel is fognak büntetni.

A városi tanács.

Bérbeadó üzlethelyiségek és lakások.

Báró Bohus Lajos újonnan épülő legmodernebb berendezésű, személylifttel és gőzfűtéssel felszerelt három emeletes bérpalotájában

üzlethelyiségek és lakások
bérbeadtnak

1913. május 1., illetve augusztus 1-től. — Értekezhetni alólírott házigazdnokkal:

Bódy Bódog

2000

Bérbeadó üzlethelyiségek és lakások.

Aradon és vidékén elismert legolcsóbb kalapbevásárlási forrás.

Megérkeztek a legújabb

női modell kalapok.

rendkívül olcsó árban.

Leányzalmakalapokórási választéka.

Férfi divat nyulszőr vagy gyapjukalapokban nagy raktár.

Több egyletnek kalapszállítója.

Bármilyen kalapfestés és javítás.

Panama-kalapok vegyileg tisztítását olcsón elvállalom. 1653

Vidékről három kalap beküldésénél a portót nem számítom fel. — Tisztelettel

Bittenbinder Konrád, kalapos

Arad, Deák Ferenc-u. 42.

Villanyerőre berendezett kalapgyártás, Csernovits Péter-utcai 19. sz. saját házámban.

THE VERA

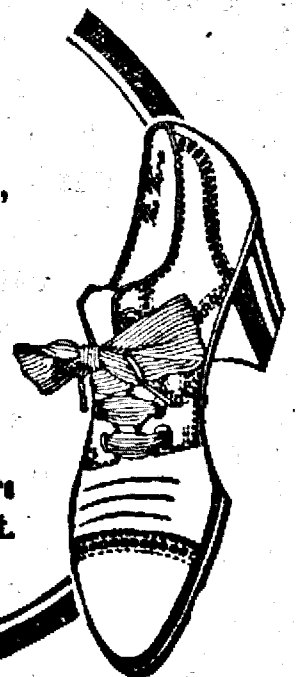
American Shoe

A jelenkor
legtökéletesebb,
legkényelmesebb,
és legtartósabb
amerikai

cipője

urak, hölgyek és gyermekek részére
Kérjen képes árjegyzéket.

Made by
Rice & Hutchins
Boston, Mass. U.S.A.

Egyedüli raktár:

Buchsbaum és Társa Arad.

Telefon 442.

1001

Telefon 442.

Következő

ujdonságok

érkeztek

KERPEL IZSÓ

100,000 kötetes

kölcsonkönyvtárába

Gábor A.: Jaj, a feleségem és egyéb jelek, Ostwald: Feltalálók, felfedezők nagy emberek, Vecseiné: Felhős ég alatt, Diplomata: Cincinnatus kapitány, Bács: A sötét pont, Cserzy M.: Játsszik a délibáb, Móricz Zs.: Harmatos rózsza, Oppenheim E.: A hatalmasok, William Queux: A félelmetes idegen, Anatole France: A fehér kövön, Pemberton Max: A gyémántos hajó, Kropotkin: Egy orosz forradalmár emlékirata, Keller: Zöld Henrik, Mikszáth K.: A gyerekek, Dosztojevszki: A félszegelmű, Nil: Lélekstációk, Csermely Gy.: Kölcsonközpott fény, Sienkiewicz H.: Forgószél, Tormay Cecile: Emberek a kövek között, Balzac H.: A számárbőr, Karinthy Frigyes: Így irtok ti, Dickens: Kís Dorrit, Herceg Ferenc: Napváros, Czenczy Jenő: Lélek és testiség, Culinyi Tili: A diplomata, Bölsche: Az élet fejlődéstörténete, Maeterlinck: A szegények kincse, May Károly: Idegen ösvényeken, A fekete táltos, Bíró Lajos: Glória.

Németben: Mewis: Pastings Duve, Ballestrem A.: Schloss Monrepos, Salburg Edith: Wenn Könige lieben, Zabel Eugen: Der Roman einer Kaiserin, Katharina II. von Russland, Colombe T.: Ein Gemeindegard, Bernhard Marie: Zu Dreien, Zobelitz Fedor: Der gemordete Wald, Hartwig Georg: Das Rätsel von Kronfeld, Höcker O.: Die lachende Maske, Hartwig Georg: Alpenrose, Engel Georg: Die Last, Gerard D.: Restitution, Rosner Karl: Georg Bangs Liebe, Der Ruf des Lebens, France Anatole: Sylvester Bonbard, Sudermann H.: Das Glück im Winkel, Höcker P. O.: Fasching, Landsberger Arthur: Wie Hilde Simon mit Gott und dem Teufel kämpfte, France Anatole: Die Bratküche zur Königin Pedauque.

Kölcsondíj: havonként 1 korona
40 fillér vagy kötetenként fizetve 10 fillér.

Videki bérlok is a legfigyelmesebb kiszolgálásban részesülnek.

A zenemű-kölcsonárba

is meglepő szép

ujdonságok érkeztek.

Zenekölcsonári díj havi 2 kor.

vagy tüzetenként 20 fill.

Legújabbak: Zerkovitz: „Estefelé a ligetben...”, Zerkovitz: „Meg akarsz Mónikám csálni...”, Frigyes: Három dal, Weiner: Dehogy is kell az! Gumble: Ha egy leány tetszik néked... Weiner: A villamoson. Szimai: A kalapem egy egész egyszerű kalap! Kuruc: 1. Ősszel a ligetben, 2. Románc, Lawrance: „Ibolyáskát hoztam néked!”, Weiner: Ha szeretsz egy cseppet... Fall: Der Liebe Augustin, Gus: Lámpaláng,

Egyes könyvek és egész könyvtárak vétele; könyvtárak kiegészítése és berendezése

KERPEL IZSÓ,

könyv, zenemű és papír kereskedése és nyomda

Es-Ka kerékpárok a legkedveltebb gyártmányok.
Egyedüli képviselő: GARTNER SAMU, ARAD.

6885

SALVATOR

GUMMI SARKAK

VILÁG CZIKK

UTÓLÉRHETETLEN
TARTÓSSÁG!MINDENÜTT
KAPHATÓ.

Névjegyek

csinos kivitelben készülnek az ARADI NYOMDA
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG könyvnyomdájában.

1941

KWIZDA FERENC JÁNOS

az o ztrák-magyar csász. és kir., a román királyi és
bolgár király udvaroknak állatgyógyászati cikkekkel
való szállítója, kerületi gyógyszerész Korneuburg
ban, Wien mellett.

KWIZDA
FLUIDJAKisgyógyászati
Turista-Fluid.

Régóta bevált aromakészítés be-
szűrés az izak és izmok erősí-
tésére és izmoltására. Turis-
ták és vadászok, kerékpárosok
és lovasok eredményes hasz-
nálják az újra megerősítésre
nagyobb túrák után 2219g

Ára 1/2 üveg K. 2.-

1/2 üveg K. 1.20

KWIZDA FLUID

valódi kapható a
gyógyszertárakban.

Főraktár: Magyarországi ré-
szére Török József gyó-
gyász, Budapest, Ki-
rály-utca 18. szám és
Andrássy-ut 26.

Moskovits „Anatomiai”

CIPŐK

Legszebbek,
Legjobbak,
Legolcsóbbak.

Raktár Arad, Szabadság-tér 18. Telefon 218.

AZ ÖN ÉRDEKE

IRODA-
BUTOR
VÉTELNÉL ÁR-
AJÁNLATUNKAT
KÉRNI

HIRSCH és TÁRSA BUDAPEST V. ALKOTMÁNY-U. 19.

Czikora István

képesített kőművesmester
Arad, Gyár-utca 11a. sz.

**Ajánlja magát az
építető közönség
szíves figyelmébe.**
**Készít minden a
kőművesmesterség
körébe vágó épít-
kezést, szolid és jó
kivitelben.**

1947

Szívesen szolgál tervekkel és
költségvetésekkel vidékre is.

Figyelem!

Legjobb minőségű anyagból, saját
műhelyemben készült **főrti-,
női és gyermek-**

czipők

jutányos árért kaphatók

Czernóczky Mihály

dusan felszerelt cipőraktárban

Arad, Kossuth-u. 3. sz.

Színes cipők nagy
választékban kaphatók. 2093

Mértékutáni megrendelések pontosan és jutányos árban eszközöltetnek.

PANKER F. VIKTOR

épület- és műlakatos, takaréktűzhelyraktára
és javító műhelye

Arad, Boros Béni-tér 20. sz.
Telefon 590

Takaréktűzhely

mintaraktáramat és javítóműhelyemet a
nagyközönség szíves figyelmébe ajánlom.
Raktáron tartok minden kész lakatosárut
u. m. vasablakok, vasrácsok, záslótartók,
vaságyak, sütők, kéményajtók, kémény-
toldók forgó fejjel, üvegállvány, (szellőző
redők, kályha, kereszt- és hosszú pántok.
Falazatára vaskosarak kölesöndij mellett
kaphatók. — Eladó egy rugós kalapács,
esztergapad fémmnyomásra, géptengelyek,
szíjkerékek, lendítőkerekek, függőcsap-
ágyak, fűvókás kézgek, továbbá kávé-
ház vagy vendéglő előtti vasvirágátlak
19 darab, sodronyfennelt csinos kivitel-
ben eladó. 1511

**Új billiárd- és kávéház beren-
dezési műhely.**

Van szerencsém úgy a helybeli,
mint vidéki kávéháztulajdonos ura-
kat tisztelettel értesíteni, miszerint

Aradon, Illés-u. 49. sz. alatt

**billiárd és kávéház-
berendezési műhelyt**

nyitottam. — Külföldön szerzett bő
tapasztalataim alapján hivatottnak
érzem magam, úgy egészen új
billiárd-asztalokat elkészíteni, vala-
mint azok megrövidítését, ujonnan
áthuzását beeresztését, használt
asztalok kijavítását, dákókat stb.
a legpontosabban és legrövidebb
idő alatt szakszerűen és jutányos
áron elkészíteni.

**Billiárd-asztalok és dákók
Állandóan raktáron.**

Vidéki megkereséseket és leve-
leket kérek Boros Béni-tér 6. szám
alá címezni.

Nagybecsű pártfogást kér, kiváló
tisztelettel 1935

Pejó Rezső billiárdkészítő. Arad,
Illés-utca 49. szám.

Szőlőkötöző-fonal

legolcsóbb napiárban be-
szerezhető nagyban és
kicsinyben

Braun Miksa

kender, len és juteáru
kereskedésében. 2105

Arad, Boros Béni-tér 2. sz.

Telefon 594.

Telefon 594.

Tégla kapható

alulirotnál, a vasut
közeliében levő
téglaágyar telepemről

KIRLE ANTAL

FLÓRIÁN-UTCA 6b SZÁM.

Autó tulajdonosok figyelmébe!

Autó gummi külső vagy belső,

ha hibás, szakszerűen,
jutányosan, gyorsan és
jól megjavítható

mindennemű gummijavítások

szegecselt új bőr anti-
derapánt huzatok kö-
szíthetők 271

Sinayberger Sándor

kartellen kívüli gummiáru
gyárak bizományi raktára
es villanyüzemű gummi
vulcanizáló és javító

intézetében,

Budapest, VI. Hegedűs Sándor-u. 7.

Telefon 178-14. szám.

Új és félig használt gummik rak-
táron. Veszek gummi hulladékot.

[Fegyverre van szüksége?

Jó revolverek — — — — — 5. Kor. 104
Önműködő ismétlőpisztolyok — — — — — 38. —
Finom flobert — — — — — 8.35
Gyök vadász- és célzó fegyverek kiváló minőségben.
Werndl-féle gyalogsági fegyverek majdnem új álla-
potban K. 7-50. Olyanok karabély formába vágva
100-200 lépésre K. 12-—, szerélővászra (kal. 20) K.
13.50. Irjon azonnal! sz. árjegyzékért (ingyenes)
A. Antonitsch Fennisch 44., (Karintia) megbiz-
ható fegyvergyárához. 687

**Legolcsóbb
butorbevásárlási forrás!**

Butorvevők szíves figyel-
mébe ajánlom saját készit-
ményű legizlésebb kivitelben
előállított és dusan felszerelt
háló, ebédli, salon, iroda, kony-
ha, előszoba butorizletemet.

**Hálószobák már 160
koronától feljebb.**

Szolid munka! Legolcsóbb árak!

Szíves támogatást kér ki-
tűnő tisztelettel: 1345

Hirsch Mihály
asztalos.

Asztalos Sándor-utca 1.

(Riag-egységár mellett.)

Gyár: Lázár Vilmos-utca.

Hangszer- üzlet áthelyezés!

Igen tisztelt vevőkörömet
és a n. é. közönséget ér-
tesitem, hogy 2561

hangszer-üzletemet Arad, Asz-
talos Sándor-utca 9. sz. alól

ugyancsak ezen utcában

5. szám alá helyeztem át.

További szíves pártfogást kér

Vasváry K. I.

VILÁGHIRŰ MŰVÉSZNŐK

Ivonne de Treville,
Arnoldson Sigríd.
Wedgyaszay Vilma,
Szamosi Elza,
Petrás Sári.
Fedák Sári,
Berky Lili stb.

mind, mind az egész ország hölgyközön-
sége csakis Dr. BIRÓ-féle törv. védett

Havasi gyopár krém

használ.

Nagy tégely. 1 kor. || Szappan . . . 70 fill.
Mosdóvíz . . 1 kor. || Puder . . . 1 kor.

Főraktár: 2093

Dr. BIRÓ gyógytára, KOLOZSVÁR.

Aradon kapható minden gyógyszerárban és drogériában.

Kitűnő nyálkaoldó
és diuretikus szer
Tiszán vagy berral igen kellemes
ízű gyógyital a

Málnási borvíz-forrás

természetes alkalikus savanyúvíz.

„SICULA” A. T. Málnásfürdő Háromszék M.

Főraktár Aradon: Rubinsztein M.

Telefon 100. sz.

Ára 1 liternek hához vltve
vegyesével 20 fillér.

Hogy arca szép, fehér, üde és bájos legyen

Benzoetej-cremet 1 korona
Kárpáti-féle és **Benzoetej-szappant** 70 fillér

vegyen, mert ez a legkövetesebb és legjobb
ártalmatlan szépítőszert.

4671

Fenti szerek eredeti minőségben kizárólag az egyedüli készítőnél:

Kárpáti János gyógyszeráránban kaphatók Aradon, Boros Béni-tér 15. (Dengl-ház.)

Ha fáj a feje

használjon **Kárpáti-féle pasztillát**, mely 5-10
perc alatt megszabadítja bármilyen főfájástól és migréntől.
1 üveg 12 adaggal és utasítással 1 korona.

Kitűnő gyomortisztító és kellemes ízű a **Kárpáti-féle**

epehajtó,

mely minden fájdalom nélkül gyorsan és biztosan hat.

1 üveg ára utasítással 40 fillér. Postán 12 üveg bérmentve 4 kor. 80 fillér.

Jutányos árak mellett el-
adásra kerül 2 drb alig hasz-
nált buktatható pálinkafőző
készülék vízfürdővel, egy
szívó és nyomó hordozható
szivattyú, egy Alfa laval patent
tejfőző szeparátor egy
kettős rendszerű szelelővel
ellátott tengeri morzsológép,
két új keltető és két
:: :: nevelőgép. :: ::

Érdeklődőknek fevilágosi-
tást nyújt

2630

Bohus László báró

gazdasági hivatala Világoson.

Az Andrássy-téren

az első emeleten takarékpénztár-
nak, vagy más intézetnek —
esetleg divatsalonnak — alkalmas

utcai lakás kiadó

Bővebbet a kiadóban.

Alkalmi vétel

és eladások

ékszertárgyakban

arany és ezüstneműekben, Arad
legnagyobb óra- és ékszerraktár

Deutsch Izidor

órák és ékszerész

Weitzer János-utca, Minorita-palota.

Zálogcédulák

arany és ezüstneműk, gyémánt
és briliáns tárgyak a legmaga-
sabb árban megvételnek vagy
más tárgyakra átcsereztetnek.

Telefon 438.

Telefon 438.

FOGMÜTEREM.

NOVÁK RUDOLF

ARAD, Szabadság-tér 5. szám.

Műfogspecialista.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Aradkövi (Aradmegye u. p. Gyorok) községi jegyzője egy különösen az adóügyekben teljesen jártas kisegítő írnokot

keres két, esetleg három hónapra május hó 1-re, esetleg azonnali belépésre. A kisegítőnek különös feladata leendő a földadó kataszteri telekkönyvnek az ujonnan felfektetett birtokívek alapján való kiigazítása.

2649

6066—1912.

Hirdetmény.

Közhírré tesszük, hogy az aradi vízvezetékek vizének használata tárgyában 9369—208—904. sz. alatt alkotott és érvényben lévő szabályrendelet 23 §-a értelmében megalakult bizottság által a melékvezetékek előállításával és berendezésével összekötött munkákra vonatkozólag f. é. február 27-én tartott ülésében egybeállított árjegyzét 1912—13- és 14. évekre

1 folyóméter föld kiemelés és visszafurkolása 1 kor. 90 fill.

1 folyóméter kövezet felszakítás és helyre állítása 1 kor. 60 fill.

1 □ m. új kövezet 3 kor. 60 fill.

1 folyóméter aszfalt felszakítás és helyre állítása.

1 □ m. új aszfalt (az aszfalt tgs. eredeti számlájánál 10% al több).

1 drb. utcai fő cső megfúrása 7 kor. 40 fill.

1 csőköthő szeleppel felszerelve 80 mm. csőhöz 22 kor. 80 fill.

100 " " 23 "

150 " " 25 "

200 " " 26 "

225 " " 28 "

250 " " 29 "

300 " " 30 "

350 " " 34 "

1 drb. beépítési készlet utcai szekrényvel 20 kor.

1 drb. beépítési készlet utcai szerelése 3 kor. 50 fill.

1 folyóméter 25 mm.-es horgonyozott vas nyomó cső 3 kor. 60 fill.

1 folyóméter cső kapcsoló fém-bos 1 kor. 50 fill.

1 drb. főlzáró fémcsap 25 mm. 10 kor. 50 fill.

1 drb. vízmérő akna rendes nagyságban vasajtóval 26 kor.

1 drb. vízmérő akna öntött vas fedővel 1. 20 h. 0.70 sz.

1. 30 mély 75 kor.

1 drb. összkötötés a vízmérővel 4 kor. fenti árjegyzékből hagytuk jóvá. Jelen intézkedésünkkel a 15801—909. sz. megállapított árjegyzék hatályát veszti.

Arad, 1912. március hó 23-án.

A városi tanács.

8813—912.

Hirdetmény.

Az 1912. évi március hónapban engedélyezett italmérések várható forgalmáról az aradi m. kir. pénzügyőri biztosság által küldött összeírásai jegyzék 3. drb. ívét az állami jövedékről szóló 1899. évi XXV. t. c. 17. §-a és az erre vonatkozó utasítás 17 §-a értelmében 1912. évi április hó 15-től számítandó 8 napra a városi-fogyasztási adó felügyelőségénél közszemlére azzal tesszük ki, hogy azokat az érdekeltek névszerint Herczeg Gábor, Kokai János és Özv. Schvarcz Gáborné kik italmérési engedélyt kaptak, nemcsak megtekinthetik, hanem az azokban kitüntetett forgalmi adatokra nézve úgy nevezettek, mint az aradi kereskedelmi testület és az ipartestület nyújthatnak be a fentebb jelzett idő alatt a városi fogyasztási adó felügyelőségénél észrevételeket.

Arad, 1912. április 13.

A városi tanács.

Költözködik ön?

Forduljon teljes bizalommal

KOHN Sámuel

szállítóhoz, Szent Péter-tér 7.

E vállalom a legkényesebb butorok szállítását, kívánatra kézen is, saját felügyeletem alatt. Elhívásra bárhol megjelenek. Kiváló tisztelettel 2657

Kohn Sámuel,

szállító.

Eladó

egy jókarban levő, négy lóerős gáz-

motor

Cím a kiadóhivatalban.

Fajtszta riparia portalis alanyon oltott, elsőrendű dus gyökérzetű bor- és csemegefajta

szőlő- oltványok

5709

sima, valamint gyökerező riparia portalis szőlőveszszőket ajánl elsőrendű minőségben

Hámory-gazdaság szőlőoltvány-telepe ARAD.

Bővebb felvilágosítással szolgál: Deák Ferenc-utca 3. szám alatt.

TELEFON 220. SZ.

Ezer koronát

fizetek azonnal annak, ki engem — közhivatalban levő s 35.000 kor. óvadékkal rendelkező egyént — Aradon tiszteletes megélhetést biztosító

álláshoz juttat.

Cím a kiadóhivatalban. 2478

3253—912.

Hirdetmény.

Köz irrá tesszük, hogy a gödöllői állami méhészeti gazdaságban földműves gazdák részére a folyó évben négy 18—18 napra terjedő méhészeti tanfolyan fog tartatni, még pedig az első május hó 2—19. a második május hó 22. június 8-ig, a harmadik június 12—29. és a negyedik július 3—20-ig.

Az érdeklődőket felhívjuk, hogy jelen szám alatt fekvő miniszteri leiratot levéltárunkban megtekinthetik.

Arad, 1912. március 8.

A városi tanács.

Költőszerek ezet

45—K.

bármely tyuknál jobban költ.

Ingyen próbára

G. Mücke.

Pottendorf 79. szám,
Bécs mellett. 6821

1611—1912. kh. sz.

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város rendőrhátsága által közhírré tételik, hogy a tavaszi lövészgálat f. é. április hó 22. és 23-án d. e. 8—12 óráig a nagyvásár-téren a következő sorrendben lesz megtartva:

Április hó 22-én reggel 8—12 óráig a Balváros, Sarkad és Brzsébet város, valamint az Ujtelepen lévő loállomány lesz elővezetendő.

Április hó 23-án reggel 8—12 óráig Gáj, Sága, Poltura, külvárosok és a tanyai loállomány.

Felhívom, az összes lótulajdonosokat, hogy lovaikat a megjelölt napokon annyival is inkább elővezessék, mert ellenkező esetben ellenük a rendőri büntető bírósági eljárás lesz megindítva.

Arad, 1912. évi április hó 4-én.

Green, s. k.

h. főkapitány.

Telefon 410. Telefon 410.

Winkler József

szőlővesztő és szőlőoltvány termelő
Arad, Batthyány-utca 11.

Van szerencsém a t. szőlőbirtokos urak szíves tudomására hozni, hogy ez évi termésből nagymennyiségű kiváló szép fajtszta, dus gyökérzetű bor- és csemegefajta

SZŐLLŐOLTVÁNY

ugyszintén szőlők pótlására kiválóan alkalmas 1 és 2 éves gyökerező Riparia Portalis szőlővesztő körül eladásra mérsékelt árral melletti. Bővebb felvilágosítással és árajánlattal szívesen szolgál

WINKLER JÓZSEF

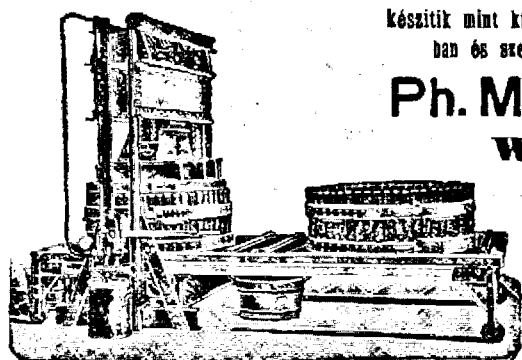
ARAD, Batthyány-utca 11. sz.

Hydraulikus prések

bor- és gyümölcsnedv nyelésre
nagybani üzemre 1, 2 vagy 3 levezető csatornával
'Herkules' bor- és gyümölcssajtókat
kézi használatra 1313

készítik mint különlegességet, különböző nagyság-
ban és szerkezetben kitűnő minőségben

Ph. Mayfarth & Co.
WIEN III.

Külölegességi gyár gyü-
mölcstörtesítés borny-
résre készült gépekben
Kitűntetve több mint 700
első érmmel. Részletes
190a. számú képes árjegy-
zek ingyen és bérmentve.

Nyomtatványok

izléses és csinos kivitelben készülnek

Az Aradi nyomda r.-t. nyomdájában

Aradi Ipar- és Népbank.

Ékszer-zálogosztály.

Árverési hirdetmény

1912. évi április hó 23-án délelőtt 9 órakor, az
Aradi Ipar- és Népbank zálogosztályában a következő számú és 1912.
évi február hó végéig lejárt ékszer-, arany- és ezüst-
tárgyak alapszabályunk 46. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek azoa-
nali közpénzfizetés mellett fognak elárvereztetni, u. m.:

230	489	665	775	803	819	1007	1248	1933	2009	2099	2121
2385	2926	3013	3042	3117	3172	3406	3776	3860	3946	4341	4497
4695	4959	4990	5027	5070	5189	5380	5389	5407	5442	5502	5897
5964	6189	6297	6346	6348	6498	6522	6702	6727	6752	6789	6801
6859	6867	7029	7049	7044	7045	7059	7086	7109	7124	7267	7352
7425	7618	7729	7941	7952	8067	8115	8214	8312	8561	8675	8711
8747	8790	8844	8861	8934	9027	9043	9048	9104	9146	9227	9276
9343	9415	9457	9537	9612	9745	9996	10033	10091	10154	10254	
10260	10510	10571	10683	10822	11054	11151	11203	11222	11250		
11456	11483	11711	11951	12078	12130	12196	12210	12250	12482		
12573	12739	12747	12811	12881	12894	12988	13030	13037	13051		
13114	13183	13245	13332	13348	13354	13378	13491	13414	13457		
13531	13551	13573	13717	13798	13806	13859	13881	13907	13911		
13934	13943	13997	14102	14112	14235	14328	14354	14355	14424		
14452	14466	14555	14663	14785	14789	14979	15025	15045	15341		
15345	15424	15434	15466	15625	15627	15651	15673	15690	15739		
15906	16076	16123	16133	16179	16217	16218	16241	16267	16329		
16342	16360	16366	16374	16417	16418	16431	16450	16433	16730		
16556	16561	16590	16618	16627	16662	16663	16664	16666	16677		
16681	16702	16704	16706	16708	16732	16748	16789	16796	16799		
16811	16841	16855	16908	16926	16959	16970	16979	16983	17021		
17023	17057	17138	17178	17202	17271	17371	17401	17506	17512		
17520	17564	17603	17644	17691	17725	17748	17804	17853	17873		
17879	17907	17908	17925	17939	17949	17964	17972	17991	18025		
18030	18069	18078	18095	18106	18115	18125	18136	18159	18167		
18169	18212	18238	18258	18284	18295	18303	18333	18343	18349		
18356	18399	18401	18422	18443	18462	18483	18491	18522	18530		
13553	18607	18609	18635	18645	18669	18678	18681	18708	18767		
18774	18787	18815	18841	18862	18876	18904	18906	18907	18910		
18921	18930	18931	18934	18936	18946	18949	18951	18954	és 18961		

mely árveréshez a venni szándékozók ezenal tisztelettel meghívattak.
Arad, 1912. évi április hó 4-én.

Az igazgatóság.

Nőtlen kertészt

- kiaknyha-és virág-
kertészetet egyaránt
érti — keres 2556

Dr. Éles Géza, Bokszege.

ÉPÍTETŐK FIGYELMÉBE!

Csobán Tivadar építész

Arad, Deák Ferenc-u. 20.

Elvállalok mindennemű az épít-
kezés terén előfordulható új és
átalakítási, továbbá tatarozási
munkákat felelősség terhe
mellett a lehető legjutányosabb
árban úgy helyben, mint vidéken,
ugyszintén tervek és költség-
vetések készítését a legponto-
sabb kivitelben. A nagyérdemű
közönség becses bizalmát és
pártfogását továbbra is kérve
maradok kiváló tisztelettel 1901

Csobán Tivadar építész

Arad, Deák Ferenc-u. 20.

Komor Márton

cserép, és palafedő mester.
Arad, Kápolna-utca 21.

Elvállalja minden e szakmába
vágó munkák keresztülvitelét
a legpontosabb kivitelben
jutányos árért.

Meghívásra vidékre kimegyek.

Pótlásra és telepítésre
kiválóan alkalmas fajtisza

gyökerez ripária portalis

vesszőt egy és két éves
minőségben, bármily mennyi-
ségben szállít 1544

Hámory-Gazdaság

szőlőoltvány-telepe, Arad.

LEGGAZDASÁGOSABB

beszerzés a legújabb látható írásu

Remington írógép

mert a modern írógéptechnika összes vívmányait
egyesíti magába és világszerte elismert

legtartósabb gyártmány

Díjtan és vételkötelezettség nélküli bemutatás az
ország bármely részében. 422

Kedvező részletfizetési feltételek.

Ugyanott: „Burrough” amerikai -számleíró
összeadógépek, „Millionair” svájci „Saxonia”
glashüttei számológépek, „Kartothek” amerikai
nyilvántartási rendszer és valódi amerikai iroda-,
uriszoba és könyvtárberendezések telepe.

GLOGOWSKI és TÁRSA

cs. és kir. udvari szállítók

Budapest, VI. Andrassy-ut 12. szám.

Tömeges olcsó vétel és feltűnő olcsó elárúsítás az alanti árukban.

Angol férfi és női szövetek, francia Grenadin, gyapjú Delének, angol Zephirek, selyemvásznak minden színben, Damaszt asztalneműek és ágyszőnyegek ajórral, törülközők, pamut vásznak, valódi rumburgi vásznak, szőnyegek stb. stb. Mindezen cikkek feltűnő olcsó árban lesznek elárúsítva.

MAUTNER R.

olcsó áruhaza.
Hunyadi-utca 1. szám alatt.

5621

Szőlőtelepítők figyelmébe!

Kitűnő minőségű szőlő-oltványok kezdőlőkorona.

Ne vegyen addig,

míg tölem árjegyzéket nem kér. Az összes bor-és csemege-fajokból szállíthatok Ripária Portális és Montikola alanyon. Rendelésnél 1/3 előleget kérek. 1611 Cím:

Nagy M.

Marosvásárhely.

Gecse Dániel-utca 39.

Használt ólom megvételre kerestetik

A kirakatokban hi-függesztett OLLA táblák az OLLA lerakatot jelzik.

Kapható Aradon: Vojtek és Velsz, Török A. és Társa, Vojtek Kálmán, Ringlajon és Hegedűs Gy. utrakál.

Az „OLLA” több mint 2000 orvos által legmegbízhatóbbnak van ajánlva. 1894

Hirdetmény.

Ezennel közhirrre tétetik, hogy miután a Magyar Királyi Pénzügyminisztérium ellenőrző közegei a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték (XXX. sorsjáték) I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főarúsítóknak árusítás végett kiadattak. — A Magyar. kir. Pénzügyminiszterium által jóváhagyott sorsolási terv itt következik:

A Magy. Kir. Szabadalmazott Osztálysorsjáték Sorsolási Terve. Harmadik Sorsjáték. 110.000 sorsjegy, 55.000 nyeremény.

Első osztály Betét 12 korona Huzás: 1912. máj. 23. és 24.		Második osztály Betét 20 korona Huzás: 1912. jún. 19. és 20.		Harmadik osztály Betét 32 korona Huzás: 1912. júl. 16., 17. és 18.		Negyedik osztály Betét 40 korona Huzás: 1912. augusztus 13., 14. és 16.		Ötödik osztály Betét 32 korona Huzás: 1912. szeptember 5. és 6.		Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben: Korona 1.000.000 (Egy millió)	
Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona		
1 á	60000	1 á	70000	1 á	80000	1 á	90000	1 á	100000	1	Jut. Kor 600000
1 á	20000	1 á	25000	1 á	30000	1 á	30000	1 á	30000	1	nyer á 400000
1 á	10000	1 á	10000	1 á	20000	1 á	20000	1 á	20000	1	á 200000
1 á	5000	1 á	5000	1 á	15000	1 á	15000	1 á	15000	1	á 100000
3 á	2000	3 á	3000	3 á	10000	3 á	10000	3 á	10000	1	á 80000
5 á	1000	5 á	2000	5 á	5000	5 á	5000	5 á	5000	1	á 60000
8 á	500	8 á	1000	8 á	2000	8 á	2000	8 á	2000	1	á 50000
30 á	300	20 á	500	10 á	1000	10 á	1000	10 á	1000	1	á 40000
100 á	100	110 á	300	120 á	500	120 á	500	120 á	500	1	á 30000
3350 á	40	4350 á	80	4850 á	130	4850 á	130	4850 á	130	1	á 25000
3500 ny. Kor.	263000	4500 ny. Kor.	528000	5000 ny. Kor.	916500	5000 ny. Kor.	1.120.500	4000 ny. Kor.	1.076.000	25	á 20000
										50	á 10000
										100	á 5000
										200	á 2000
										400	á 1000
										800	á 500
										1600	á 200
										3200	á 100
										6400	á 50
										12800	á 25
										25600	á 12
										51200	á 6
										102400	á 3
										204800	á 1
										409600	á 0,5
										819200	á 0,25
										1638400	á 0,125
										3276800	á 0,0625
										6553600	á 0,03125
										13107200	á 0,015625
										26214400	á 0,0078125
										52428800	á 0,00390625
										104857600	á 0,001953125
										209715200	á 0,0009765625
										419430400	á 0,00048828125
										838860800	á 0,000244140625
										1677721600	á 0,0001220703125
										3355443200	á 0,00006103515625
										6710886400	á 0,000030517578125
										13421772800	á 0,0000152587890625
										26843545600	á 0,00000762939453125
										53687091200	á 0,000003814697265625
										107374182400	á 0,0000019073486328125
										214748364800	á 0,00000095367431640625
										429496729600	á 0,000000476837158203125
										858993459200	á 0,0000002384185791015625
										1717986918400	á 0,00000011920928955078125
										3435973836800	á 0,000000059604644775390625
										6871947673600	á 0,0000000298023223876953125
										13743895347200	á 0,00000001490116119384765625
										27487790694400	á 0,000000007450580596923828125
										54975581388800	á 0,0000000037252902984619140625
										109951162777600	á 0,00000000186264514923095703125
										219902325555200	á 0,000000000931322574615478515625
										439804651110400	á 0,0000000004656612873077392578125
										879609302220800	á 0,00000000023283064365386962890625
										1759218604441600	á 0,000000000116415321826934814453125
										3518437208883200	á 0,0000000000582076609134674072265625
										7036874417766400	á 0,00000000002910383045673370361328125
										14073748835532800	á 0,000000000014551915228366851806640625
										28147497671065600	á 0,0000000000072759576141834259033203125
										56294995342131200	á 0,00000000000363797880709171295166015625
										112589990684262400	á 0,000000000001818989403545856475830078125
										225179981368524800	á 0,0000000000009094947017729282379150390625
										450359962737049600	á 0,00000000000045474735088646411895751953125
										900719925474099200	á 0,000000000000227373675443232059478759765625
										1801439850948198400	á 0,0000000000001136868377216160297393798828125
										3602879701896396800	á 0,00000000000005684341886080801486968994140625
										7205759403792793600	á 0,000000000000028421709430404007434844970703125
										14411518807585587200	á 0,00000000000001421085471520200371742248853515625
										28823037615171174400	á 0,000000000000007105427357601001858711244267578125
										57646075230342348800	á 0,0000000000000035527136788005009293556221337890625
										115292150460684697600	á 0,00000000000000177635683940025046467781106689453125
										230584300921369395200	á 0,000000000000000888178419700125232338905533447265625
										461168601842738790400	á 0,000000000000000444089209850062616169452766723828125
										922337203685477580800	á 0,0000000000000002220446049250313080847263833619140625
										1844674407370955161600	á 0,000000000000000111022302462515654042363191680703125
										3689348814741910323200	á 0,0000000000000000555111512312578270211815958403515625
										7378697629483820646400	á 0,00000000000000002775557561562891351059079792017578125
										14757395258967641292800	á 0,000000000000000013877787807814456755295398960087890625
										29514790517935282585600	á 0,0000000000000000069388939039072283776476994800439453125
										59029581035870565171200	á 0,00000000000000000346944695195361418882384974002197265625
										118059162071741130342400	á 0,000000000000000001734723475976807094411924870010986328125
										236118324143482260684800	á 0,0000000000000000008673617379884035472059624350054931640625
										472236648286964521369600	á 0,00000000000000000043368086899420177360298121750274658203125
										944473296573929042739200	á 0,000000000000000000216840434497100886801490608751373291015625
										1888946593147858085478400	á 0,0000000000000000001084202172485504434007453043756865955078125
										3777893186295716170956800	á 0,00000000000000000005421010862427522170037265218784329775390625
										7555786372591432341913600	á 0,000000000000000000027105054312137610850186326093921648876953125
										15111572745182864683827200	á 0,0000000000000000000135525271560688054250931630469608244384765625
										30223145490365729367654400	á 0,00000000000000000000677626357803440271254658152348041221923828125
										60446290980731458735308800	á 0,000000000000000000003388131789017201356273290761190206109619140625
										120892581961462917470617600	á 0,000000000000000000001694065894508600678136645380595103048095703125
										241785163922925834941235200	á 0,0000000000000000000008470329472543503390683226902975515240478515625
										483570327845851669882470400	á 0,00000000000000000000042351647362717516953416134514877576202392578125
										967140655691703339764940800	á 0,000000000000000000000211758236813587584767080672574387881011962890625
										1934281311383406679529881600	á 0,00000000000000000000010587911840679379238354033

Tömeges olcsó vétel és feltűnő olcsó elárúsítás az alanti árukban.

Angol férfi és női szövetek, francia Grenadin, gyapjú Delének, angol Zephirek, selyemvásznak minden színben, Damaszt asztalneműk és ágyszőnyegek ajsórral, törülközők, pamut vásznak, valódi rumburgi vásznak, szőnyegek stb. stb. Mindezen cikkek feltűnő olcsó árban lesznek elárúsítva.

MAUTNER R.

olcsó áruház.
Hunyadi-utca 1. szám alatt.

5621

Szőlőtelepítők figyelmébe!

Kitűnő minőségű szőlő-oltványok kezdőlőkorona.

Ne vegyen addig,

míg tölem árjegyzéket nem kér. Az összes bor- és csemege-fajokból szállíthatók Ripária Portális és Montikola alanyon. Rendelésnél 1/3 előleget kérek. 1611 Cím:

Nagy M.

Marosvásárhely.

Gecse Dániel-utca 39.

Használt ólom megvételre kerestetik

A kirakatokban hi-függesztett OLLA táblák az OLLA lerakatot jelzik.

Kapható Aradon: Vojtek és Velsz, Török A. és Társa, Vojtek Kálmán, Ringlajon és Hegedűs Gy. utrakál.

Az „OLLA” több mint 2000 orvos által legmegbízhatóbbnak van ajánlva. 1894

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tételik, hogy miután a Magyar Királyi Pénzügyminisztérium ellenőrző közegei a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték (XXX. sorsjáték) I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főarúsítóknak árusítás végett kiadattak. — A Magyar. kir. Pénzügyminiszterium által jóváhagyott sorsolási terv itt következik:

A Magy. Kir. Szabadalmazott Osztálysorsjáték Sorsolási Terve. Harmadik Sorsjáték. 110.000 sorsjegy, 55.000 nyeremény.

Első osztály Betét 12 korona		Második osztály Betét 20 korona		Harmadik osztály Betét 32 korona		Negyedik osztály Betét 40 korona		Ötödik osztály Betét 32 korona	
Huzás: 1912. máj. 23. és 24.		Huzás: 1912. jún. 19. és 20.		Huzás: 1912. júl. 16., 17. és 18.		Huzás: 1912. augusztus 13., 14. és 16.		Huzás: 1912. szeptember 5. és 6.	
Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona
1 á	60000	1 á	70000	1 á	80000	1 á	90000	1 á	100000
1 á	20000	1 á	25000	1 á	30000	1 á	30000	1 á	30000
1 á	10000	1 á	10000	1 á	20000	1 á	20000	1 á	20000
1 á	5000	1 á	5000	1 á	15000	1 á	15000	1 á	15000
3 á	2000	3 á	3000	3 á	10000	3 á	10000	3 á	10000
5 á	1000	5 á	2000	5 á	5000	5 á	5000	5 á	5000
8 á	500	8 á	1000	8 á	2000	8 á	2000	8 á	2000
30 á	300	20 á	500	10 á	1000	10 á	1000	10 á	1000
100 á	100	110 á	300	120 á	500	120 á	500	120 á	500
3350 á	40	4350 á	80	4850 á	130	4850 á	170	3850 á	200
3500 ny. Kor.	283000	4500 ny. Kor.	528000	5000 ny. Kor.	916500	5000 ny. Kor.	1.120.500	4000 ny. Kor.	1.076.000

Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben:

Korona

1.000.000

(Egy millió)

Jut. Kor	nyer. á	nyer. á
1	60000	60000
1	40000	40000
1	20000	20000
1	10000	10000
1	8000	8000
1	6000	6000
1	5000	5000
1	4000	4000
2	3000	6000
2	2500	5000
4	2000	8000
5	1500	7500
25	1000	25000
50	500	25000
405	200	81000
760	100	76000
1140	50	57000
30.600	20	6.120.000
33.000 nyer. és jutalom	Kor.	10.555.000

A melyik egy 500 nyeremény kéri a jutalmat.

Az I. osztály huzása 1912. május hó 22. és 24-én tartatik meg. A huzások a Magyar kir. állami ellenőrző hatóság és királyi közjegyző jelenlétében, nyilvánosan történnek a huzási teremben. Sorsjegyek a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték valamennyi árusítóinál kaphatók. Budapest, 1912. évi április hó 24-én.

Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték Igazgatósága.
Tolnay. Hazay.

2647

Nagy raktár applicatió stoor függönyökben.

Költözködők figyelmébe!

A közelgő költözködési időnyre, rendkívüli olcsó árért hozzuk forgalomba az alanti cikket. Ismert jóminőségű AXMINSTER szőnyegek

165×270 nagyságban 36 korona

180×280 nagyságban 48 korona

200×300

54

250×350

80

Allandó óriási nagy raktárt tartunk ágyterítőkben, függönyökben. Peluche terítőket minden színben.

Rosenblüh H. és Társa

divat üzlete.

Nagy választék szőnyeg maradékokban.

Remek mintájú butorszövetek.

Futó szőnyeg minden kivitelben.

2878

**Villamos-
felszerelések,
electromotorok**
legjutányosabban
Kalmár Józsefnél
kaphatók 1671
Aradon, Salac-u.

Gara Miklós
saját készítményű cipőüzlete
Arad, Hunyadi-u. 3.

Tisztelettel értesítem Arad-
város és vidéke n. é. közönségét,
hogy a mai kor igényeinek megfelelő
legdivatosabb férfi, női és
gyermekcipő mintaraktárt
rendeztem be saját készítményű
cipőkből, hol raktáron tartok a
legkényesebb igényeknek is meg-
felelő árut, rendkívüli olcsó árak
mellett. Rendelések 24 óra alatt
elkészíttetnek. Ortopéd cipőket szak-
szerűen készítek. Kérem a n. é.
közönséget, szíveskedjen meg-
győződést szerezni cipőim izléses
állításáról, jóságáról és olcsósá-
gáról. Szíves támogatást kér

Gara Miklós.

Kérem kirakatom megtekintését.

**Konvertált
jelzalog sorsjegyek**
igen előnyös föltételek mellett kaphatók az
Aradi Általános
Takarékpénztárnál
Arad, Szadság-tér 7. szám.

15 korona lefizetése mellett egy-
egy sorsjegy tulajdonjoga az ösz-
szes nyereményekkel a vevőre
száll; a sorsjegy árára nyújtott
kölcsön kamatai félévénként utó-
lag fizetendő. — Legközelebbi
húzás: április 25. Főnyeremény
300.000 korona.

Benkő József
ARAD, Rákóczi-utca 16. sz.

Elvállal minden e szak-
mába vágó munkákat
csinos és szakszerű
kivitelben, a legméltá-
nyosabb árak számí-
tása mellett

Tanulók felvételnek.

Műlakatos, mérlegké-
szítő és javítóműhely.

Újbádogos és vízvezeték berendezési vállalat

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására adni, hogy
Arad, Deák Ferenc-u. 40a (új gör. kath. bérpalotában)

a mai kor követelményeinek minden tekintetben megfelelő
bádogos- és vízvezetéki műhelyt

nyitottam. Főtörekvésem leendő, hogy minden megbízatást
gyorsan, pontosan és jutányosan eszközöljek. A n. é. közönség
szíves pártfogását kérve, vagyok kiváló tisztelettel

Brandt István

Arad, Weitzer János-u. 7. és Deák Ferenc-u. 40a.
Telefon szám 676.

Költözők figyelmébe

ajánlják magukat villanyszerelésre
legjutányosabban 1670

**ASCHER FERENCZ
ÉS TÁRSA**

villanyszerelők, gramofon, korékpár
és varrógép javítók

Deák Ferenc-u. 30.

Ugyanott tanulók fizetéssel felvételnek.

**Új órás
üzlet.**

Van szerencsém a n. é.
közönséggel tudatni, hogy
Hunyadi-utca 4. sz. alatt
órák üzletet nyitot-
tam. Elvállalok minden-
nemű órajavításokat olcsó
áron, gyorsan és pontosan,
jótállás mellett. Raktáron
tartok mindennemű **fali,
ébresztő-, inga- és
zsebórákat.** Tisztelettel

Bittmann Manóné.

Szombaton és zsidó Ünne-
pokon zárva.

Ujdonságok óriási választékban érkeztek

a Kalap Bazárba

Arad, Deák Ferencz-utca 8. sz.

1183

Női kalapformák, diszek, selymek, csipkék, szalagok, virágok
és a női kalapkészítéshez szükséges összes kellékek raktára.

Molnár Anta

Épület- és bútorgyártás

Arad, Kápolna-u. 3. sz. (szajtház)

Elvállalja minden e szak-
vágó munkák készítését, egyenlő
modern lak- és bútorgyártá-
sokat, portál és épületmunka-
kat.

a legmegbízhatóbb kivitelben,
legolcsóbb áron.

Kész bútorok legolcsóbb beszer-
zési forrása.

Szíves partitogást kér kész sa-
gálattal.

Molnár Anta

Épület- és bútorgyártás

Jóerkölcsű fiú tanulóinak felvételét

Új szobafestő- és mázoló-műhely!

Értesitem a n. é. közönséget, hogy
Arad, E-Választó utca 56. szám alatt
(Kápolna-utca végén)

szobafestő- és mázoló-műhelyt nyitottam

Elvállalok minden e szakmába
vágó munkákat legizélesebb kivi-
telben, legjutányosabb árakban.
Költségvetéssel és mintákkal kész-
séggel, díjmentesen szolgálok. —
Vidéki munkákat árkülönbség nél-
kül fogadok el. — Poloskaintist
díjtalanul végzek. Szíves meg-
bízásokat kérve, maradok kiváló
tisztelettel.

Molnár Kálmán.

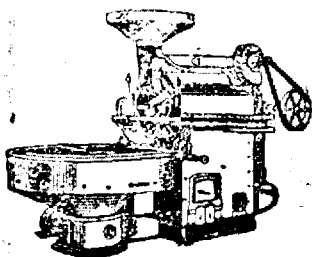
Vigyázat

csalódások ellen!

Egyedüli gyártói vagyunk a javított
szabadalmazott eredeti Emmerich

Pörkölgépeknek,

kávé és pótzerk részére.

Eredeti Emmerich
gömböcs.

van Gülpen és Tsa

gépgyártó társaság

Wien IV/2. Trapnelgasse 5/34.

Földhitel- és ingatlan- forgalmi iroda

ARAD, Variassy-utca 18 szám

Lebonyolít a leggyorsabban föld-
birtokok, szőlőbirtokok és házak
adás-vételét. Új kölcsönöket és
fennálló drága kamatu kölcsönök
konvertálását 4%—6% kamat mel-
lett eszközli. Földbirtokokat az
ország bármely részén megárvé-
telre és parcellázásra veszünk 1127

Telefon 642. Telefon 642.

Legújabb és legfinomabb

illatszerek

mindennemű

háztartási

czikkek

legnagyobb és
legjutányosabb
beszerzési forrása

VOJTEK ÉS WEISZ

DROGUERIA ÉS PARFUMERIA NAGYKERESKEDÉS

ARADON.

Gyermekek és felnőttek által

egyenként kedvelt legjobb ízű **Hajós-féle**
most érkezett meg.

Csukamájolaj

E fontos és nagy
tápanyagú szer kitűnő
hatásának bizonyult
mindentelre légzőszervi bajoknak, köhögésnek, fejlődésben
visszamaradt gyermekeknek, stb. stb.

Ara egy üvegnek 2 korona.

Fagydaganganatok

elmulasztására, fagy-
viszketegség biztos
megszüntetésére leg-
jobb szer a „Frigin”

Ara egy üvegnek ecsettel és utasítással 70 fillér.

Legjobb fekete

Hajfestő

festeni anélkül, hogy a színt le lehetne mosni. Ara
2 korona.

Kitűnő amerikai

gummi

„NITER” 6 darab egy
eredeti fémdobozban
korona.

Fenn sorok kaphatók az egyedüli készítőnél:

Hajós Arpád

gyógyszerárúháza ARAD,
Andrássy-tér 22. sz.
a szajtházal szomszé-
gában

Drágább lett a pénz.

Tehát mindenkinek érdeke a tö-
meges pénz megtakarítás, amit
csak úgy érhet el, ha szükségletét.

Czitter Dezső

versenyáruházában

Weitzer János-utca

(Főpostával szemben)

széri be, mert ott hallatlan olcsó-
ságot lesz minden elárulva.

Ponger selyem 96 fillér

Messalin 190 fillér

Tangan selymek 220 fillér

Poplín 400 fillér

Grenadin 120 cm széles 180 fillér

Cretonok 40 fillér

Francia gyapjú delin . . . 90 fillér

Gyapjú delin dupla széles 150 fillér

Hímzett batiszt 90 fillér

Csipke függöny 1 méter

széles 70 fillér

Férfi zokni 3 pár 100 fillér

Gyermekek harisnya és

zokni 30 fillér

Állandó raktáron csipke, csipke-

kelmék, ruhadiszek, stórok, csipke

ágytakarók, ágygarnitúrák, férfi,

női szövetek rendkívüli olcsó ár-

ban. Kérem vételkényszer nélkül

meggyőződni. 2062

Kiváló tisztelettel:

Czitter Dezső,

versenyáruháza.

(Főpostával szemben)

Szombat és vasárnap zárva.

Ezen rovatban minden szöveg egy-
esetben beiktatásának ára 4 fillér,
vastagabb betűkkel 8 fillér.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Kiadóhivatal: József 16h-ai 22.
Kiadóhivatali telefon: 151. sz.
Szerkesztőség: 257. sz.

Az apró hirdetések felvétele a kiadóhivatalban, vidékről az apró hirdetések posta útján történik — a szerkesztés a szöveg ellen — a gyűjtés a hirdetés száma mindenkor közzététel. Az apró hirdetések díja a szöveg hossza szerint számítható. Minden szöveg 4 fillér, vastagabb betűkkel 8 fillér. A legkisebb hirdetés 60 fillér. A vastagabb betűkkel kívánt szöveg a közlésben aláhúzással jelölendő. Az apró hirdetések előre fizetendők. A hirdetés a kiadóhivatal kinyitása után megkezdődik. HIRDETÉSEK ESTE FÉL 6 ÓRÁIG VÉTELEK FEL.

Ajánlatok hoz,

melyeket valamely jellege alatt küldenek a kiadóhivatalba, ne tessék eredeti okiratokat mellékelni, mert értük semmiféle felelősséget nem vállalunk. Azokat az ajánlatokat, melyeket az apróhirdetés megjelenésétől számított 4 héten belül címzettjük el nem visz, a kiadóhivatal megsemmisíti.

HÁZASSÁG.

40-42 éves.

Melyik özvegy nő volna hajlandó feleségül menni egy 48 éves református vallású kis birtokos malomtulajdonoshoz. A nő lehet katolikus is. — Vagyoni állapotom 80,000 korona, de megkívánatik, hogy a nőnek is legyen 20,000 koronája. A nő vagyona biztosított. Ajánlatok arcképpel — titoktartás fenttartva — a kiadóhivatalba „Biztos jövő II.” címen kéretnek. 2444

Férjet keresnek

21 éves amerikai árva 120,000 dollár vagyonnal, továbbá 38 éves egyedül álló gyermektelen özvegy 75,000 kor., 18 éves szerb hölgy 150,000 frank, 25 éves evang. földbirtokos leánya 50,000 márká, 25 éves orosz hölgy 50,000 rubel vagyonnal és még sok száz vagyonos hölgy 10-500,000 márká vagyonnal. Komoly érdeklődőknek díjtalan felvilágosítással szolgál Schlesinger, Berlin 18. 2655

Női kezek

ápolására legjobb a Vojtek és Weisz készítménye. III-711

LEVELEZÉS.

Szép barna urleány

szórakozás céljából levelezni óhajt gavalér uriemberrel. Levelek kéretnek „Fekete szem” jelígre Arad postafiók 68. 2674

Ha hull a haja,

használgon magyar haj-perolint Vojtek és Weisztól. III-711

LAKÁST KERES.

4 szobás

lakás a belvárosban azonnal keresetnek. Özv. Hayné Lujza-u. 3. 2566

Keresnek

különbejárattal elegáns szobát fürdő használatával. Ajánlatot kér „Doktor” kiadóba. 2672

KIADO LAKÁS.

Bocskay-tér 4. sz.

alatt (Kinizsi-u és Bocskay-tér sark) egy utcai, esetleg egy udvari különbejárattal szoba azonnal kiadó. 2671

4 szoba,

fürdőszoba, előszoba s hozzá tartozó mellékhelyiségekkel május 1-re kiadó. Ferdinánd-utca 4. sz. 2695

Egy szép

utcai szoba butorozva azonnal kiadó. Arpad-tér 5. 2696

Kiadó

csinosan butorozott, utcai, külön bejárattal szoba. Villanyvilágítás. Orczy-utca 6. Május 1-re. 2651

3 szobából álló lakás

butorozva vagy anélkül, irodák vagy garson lakásnak alkalmas, azonnal kiadó. Bővebbet Kemény Maró, telefon 828. 2658

Zoltán-utca

2. sz. házban egy csinosan butorozott utcai szoba külön bejárattal a földszinten május hó 1-sejére kiadó. 2445

Kiadó.

Lovarda-utca 1. sz. alatt egy nagy műhely raktárnak, vagy alkalmas helyiség udvarral máj. 1-től. 2687

5 szobás

különálló lakás fürdőszobával, május 1-re, azonkívül raktár- és műhelyhelyiség azonnalra kiadó. Hasezinger-utca 5. 2057

Batthyány-utca 31. sz.

házban egy négyszobás utcai lakás, fürdőszobával, villany-világítással május 1-től kiadó. 2479

A poloska

teljes kiírtása csupán Vojtek és Weisz biztos szereivel érhető el. III-711

ALKALMAZÁST KERES.

Gyors és gépirásban

jártas ügyvédi irodában alkalmazva volt urileány megfelelő alkalmazást keres. Cím a kiadóhivatalba. 2660

Apólonő

beteg mellé ajánlkozik Bocskai-tér 8. Tudakozódní a házfelügyelőnél. 2658

Jó vasalónő

ajánlkozik házakhoz, Bocskai-tér 8. Tudakozódní a házfelügyelőnél. 2658

ALKALMAZÁST NYER.

Két gyakorlott

pincemunkást keresek állandó alkalmazásra, Farkas Ábrahám italkereskedő, Lázár Vilmos-u. 1. 2470

Keresetetik

elsőrendű napiszabó, ki önállóan jó darabot képes készíteni, azonnali alkalmazásra. Lakatos Mihály, József főherceg-ut. 13. 2580

Egy elárnyított

felvétetik Ingusz I. és Fia könyvkereskedésében Arad, Weitzer János-utca. Csak felnőtt intelligens leányok ajánlatai vétetnek figyelembe. 555

Kereskedő segédet

vas szakmában, azonnali vagy mielőbbi belépésre keresek. Magyar, román és némileg a német nyelv bírása szükséges. Duffek Kálmán, Pankota. 2656

Azonnali belépésre

kerestetik irodában már működött kisasszony vagy fiatalember. Ajánlatok „Pontos munka” alatt a lap kiadóhivatalába intézendők. 2679

Mindenes

kerestetik azonnali belépésre Verbozcy-u. 3., udvari lakás. 2683

Ács vagy asztalos

munkához értő fiatal házmesterpár kerestetik, ugyanott 2-4 kerekű kézi kocsit eladó. Cím a kiadóhivatalban. 2669

Egy fiatal

fűszeres segéd felvétetik, ki románul tud előnyben részesül. Nagy Jenő Vulkán. 2659

Jó családból

való fiu fatereskedés részére gyakornoknak, azonnali belépés mellett kerestetik. Cím a kiadóhivatalba. 2691

Az Aradi Kereskedők Köre Helyeszközlő Oszfályának

HETI KIMUTATÁSA

Klein Sándor, Keppich Zsigmond, titkár, igazgató.

Szabó Lipót, irodavezető.

Ideiglenes hivatalos helyiség: Hassinger-utca 8. sz.

Telefon 868. sz.

Hivatalos órák: délelőtt 9-12 óráig.

Keresetetik:

ARADRA:

2 gyakorlott irodistát, ill. könyvelőt.

VIDÉKRE:

Szeszifogyasztási irodarészére irodistát.

4 fűszer, rőfös és rövid,

2 vas és fűszer,

2 rőfös és divat,

2 fűszer és rövid és

2 vegyes kereskedősegédet,

több tanoncot.

Ajánlunk:

3 fűszer és rövid,

1 vas és fűszer,

2 rőfös és divat és

2 vegyes kereskedősegédet.

Az elhelyezés teljesen díjtalan. Körtagjaink előnyben részesülnek. Vidéki megkeresésekre, csak válaszbélyeg ellenében válaszolunk. 301

ÜZLETEK.

Egy fehér sütőde

a város legforgalmasabb helyén, betegség miatt kiadó. Cím a kiadóhivatalba. 2569

Újnan épült üzlethelyiség

Csiky Gergely-utca 16. szám alatt kiadó. 2007

Nagylakon.

Egy fűszer és vegyes kereskedés, a ki 36-40,000 koronát forgalmaz. Két üzlet vezetése miatt átadó, az átvételhez szükséges 5-6000 kor. Cím Csizmas Tamás Nagylak. 2648

Jó forgalom

szatócás üzlet elköltözés miatt eladó. Cím a kiadóhivatalban. 2690

Enyveshát

berendezés teljes felszereléssel jutányosan eladó. Bővebb felvilágosítást. Weitzer János-u. 17. ajtó 13. 2694

A legjobb minőségű
gyertyánfa-bábuk
és 1-ső oszt. „Lygnum-sanktum”
teke-golyók
nagy választékban kaphatók
Bauer Gyula

Arad, Minorita-palota.
Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan elintézetnek. 291

Jó egészségének

fenntartására használjon mindenki

Kárpáti-főle

epehajtót,

mely a legkíméletesebb fájdalommentes módon tisztítja a hasvezéret. Ize édes, hatása gyors és biztos. 1 üveg utasítással 40 fillér, 12 üveg franco K 4-80. Kapható kizárólag a készítőnél

KÁRPÁTI JÁNOS

gyógyeztetőházban 4675

ARAD, BOROS BENI-ÉR.

Gartner Samu

kerékpár- és varrógép raktára

Weitzer János-utca 2. szám.

Telefon 751.

Új kerékpárok a legjutányosabb

árakon. — Raktáron tartok 50 da-

rab használt kerékpárt 50 koroná-

tól feljebb. — Telefon 751.

Kerékpár és varrógép szakaszorú javító-műhely.

„Hárem”

a legjobb gummi

1 tucat 4 korona.

Aradon egyedül:

TÖRÖK A. és TÁRSA

drogériájában kapható

ANDRÁSSY-TÉR 20. SZ.

Kiadvány minden sz. egy-
zari boltjában ára 4 fillér,
vastagabb betűkkel 6 fillér.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Kiadóhivatal: József t. 22.
Kiadóhivatali telefon: 181. sz.
Szerkesztőség: 357. sz.

Apró hirdetések felvétele a kiadóhivatalban, vidékről az apró hirdetések postai utalványon küldendők — a szövegben a szöveg elől — vagy levélbélyegekben. Tudakozódásul a hirdetés száma mindenkor közzétett. Levélbeli megkötésekkel, (a jelző leveleket kivéve) felvilágosításul szolgál a kiadóhivatal, ez esetben, választékosan cselekedendő. Az apróhirdetések díja a szavak száma szerint számítható. Minden szó 4 fillér, vastagabb betűkkel 6 fillér. A legkisebb hirdetés 60 fillér. A vastagabb betűkkel kívánt szavak a kéziratban aláhúzással jelölendők. Az apró hirdetések előre fizetendők. A hirdetés a kiadóhivatal kívánságára díjtalanul megszerkesztett. HIRDETÉSEK ESTE FÉL 6 ÓRÁIG VÉTELEK FEL.

VÉTEL ES ELADÁS.

Hísz tudja már ön is?

hogy a legcsinosabb és legtartósabb saját műhelyben készült kész férfi, női és gyermekcipők jutányos árt kaphatók az Aradi cipészek termelő szövetkezeténél Aradon, Szabadság-tér 14. szám alatt. 6674

Hölgyközönség

szíves figyelmébe ajánlom legdivatosabb bécsi és párisi eredeti modell-kalapudonságaimat, melyek nagy választékban, izléses kivitelben, igen előnyös árban szereshetők be nálam. Nagy választék gyermekkalapokban. — Havas Gizella női kalap-dívatertés, Forray utca (Gróf Hunyady-palota.) 1741

Arad legrégibb kerékpár-, varrógépraktára és javító műhelye Alapítotott 1891. Hammer Vilmos, villanyműszerész Arad, Szabadság-tér 7. szám. Egyedüli képviselő a világhírű Pfaff varrógépekből, Heikal, Premier, Puch és Viktoria kerékpárokból. Telefon 96. 481

Csaplókészlet,

Marsall-féle 8 lörés eladó Arad, Mihály-utca 18. szám. 1819

Lésozerszám

és ígáskocsi eladó Dengl faterlepen Kossuth-utca végén. 2500

Egy pár

négy hónapos foxterrier eladó. Nagy Sándor-utca 7b. 2621

Kertiasztal,

padok, és többféle butor darab eladó. Özv. Hay Józsefné, Lujza-utca 3. 2566

Régiség tárgyakat

veszek, arany, ezüst, bronz és porcellánt, házhoz is jövek. Geller, Aulich Lajos-u. 29. 2559

Jégsekreányt

használt, de jókarban lévő családi kisebb jégsekreányt keresek. Cím: Csizmadia, ménestester Repszeg. 2574

Képket mintákból

legnagyobb választék és legolcsóbban lesznek elkészítve, ugyzintén mindennemű üvegezést olcsón és pontosan eszközöl Fischer Mór, üveg- és porcellán-, lámpa-, díszmű-kereskedés Andrassy-tér 20. Megyei és városi telefon 568. 4310

Vanília

egy zacskó ára 10 fillér, teljesen pótol egy rud legfinomabb vaniliát, alkalmazása azonban sokkal egyszerűbb és sokkal kiadóbb. Sütő-por Baking Powder, finom tészta készítéséhez Németországban, Angliában és Franciaországban nem élesztőt, hanem Baking Powdert használnak. Egy zacskó ára 10 fillér. Földes Kelemen gyógyszerára Arad. 1224

Egy ebédlő butor

teljesen jókarban, elköltözés miatt eladó. Cím a kiadóhivatalban. 2673

Egy írósz,

modern étkező Service eladó. Cím a kiadóhivatalban. 2678

Elköltözés miatt

finom úri háló, ebédlő, szalon s bőr butorok, egy Rössler-féle új Pianninó zongora, perzsa szőnyegek, csillárok, virágok s még más házi cikkek eladók Flórián-utca 6c földszint jobbra, délután 1 órá-tól 4-ig. 2650

„Elite“

elsőrendű hölgy-dívatlap gyermek-dívat résszel; „Revue Parisienne“, „Chic Parisien“, „Blouses nouvelles“ stb. állandóan raktáron Krausz Paulin könyv- és papírkereskedésében, színház-épület. Ugyanitt intelligens elárúsító alkalmazást nyer. 4481

Rum compositio

jó házi rum előállítás Vojtek és Welsznál. III-711

INGATLAN.

Központi ingatlan- 491

forgalmi iroda Aulich Lajos-utca 2. Tyitán Testvérek, ahol a leg-szolidabban lesz lebonyolítva házak, földbirtokok, szőlőbirtokok eladása és vevése. Ugyzintén kieszközöl pénzkölcsönöket házakra, földekre és mindennemű ingatlanokra, a legelőnyösebb feltételek mellett.

Eladó új magánház

15 évig adómentes, modern felszerelésű 4 szobás lakás, fürdőszobával és kerttel. Cím a kiadóhivatalban. 1019

Ház eladó

5 éve épült. Andrassy Károly-utca 1. sz. 2467

Eladó

Aradon, a legforgalmasabb helyen egy sarok ház üzlet és korcsmával, mely évi 4000 koronát jövedelmez, kedvező feltételek mellett, azonnal eladó. Cím a kiadóhivatalban. 2495

Kohn Samu-féle ház,

vegyeskereskedéssel, korlátlan kimeréssel együtt, nyugalomba vonulás miatt, azonnal eladó. Erdélyi-ut. 2487

Magánház eladó

3 nagy szoba hozzávaló mellék-helyiségekkel, zárt folyasó, szőlőskert. Bővebbet a tulajdonosnál. Dezső-utca 2c. sz. alatt 2516

Eladó modern magánház.

Kényelmes lakás, villany-, vízvezetékekkel, termő szőlőskert. Értekezhetni déltől 3 óráig, Kapa-utca 45b. 2359

Lahner György-utca 1/a. sz. négyszobás magán ház eladó 249. 1

Videki ingatlan,

a melyben éveken át vegyeskereskedést és korlátlan italmérést tettek, jutányos feltelek mellett eladó Bővebbet Ehrenfeld Ignác fűszer nagykereskedőnél Aradon. 2679

Eladó

Ilona-utca 16. sz. új adómentes ház, mely 2 lakásból áll. Bővebbet ugyanott. 2692

Dezső-utca 4a

számu ház eladó. Értekezhetni ugyanott. 2670

Parcellázott szőlő.

Aradköviben teljesen jókarban lévő szőlő, melyen a tavaszi munkálatokat a fagyások után kezdték meg. parcellázták. Komoly szándéku vevők forduljanak Kászonyihoz, Aradkövön. 2652

Egy még adómentes ház,

melyben kitűnő forgalomú vegyeskereskedés és kenyérsütőde van továbbá két kétszobás lakással minden hozzávalóval előnyös feltételek mellett eladó. Felvilágosítást ad Farkas Ábrahám Arad. 2333

KOLÓNFELE.

Elegáns angol és francia

toale-tetvállal Rosenbergné Stuckart Erna Damjanics utca 7. 2269

Tennis pályá

és bolt helyiség kiadó Boros Benitér 4. szám. 2515

Értesítem

a n. 6. közönséget, hogy kárptos üzletemet Szabadság-tér 10. sz. alá helyeztem át, hol is elvállalok mindennemű kárptos munkákat legjobb kivitelben, legolcsóbb árban házaknál is. L. K. Jakab, kárptos-mester. 1841

Házi kozt

kitűnő minőségben kihordásra, esetleg bent fogyasztásra május 1-től kapható. Jelentkezések e hó 24-ig Bem-utca 1/a. 2511

Egy nagy raktárhelyiség

(műhelynek is alkalmas) május hó 1-ére kiadó. Bővebbet Pichler Sándor papírkereskedésében, Szabadság-tér 1. szám. 2551

Jég

háztartási célokra, naponta házhoz szállítva, havi bérletben megrendelhető az „Aradi Jégtelep“ jég-gyáránál Petőfi-u. 7a. Telefon 199. szám. 2633

Takarításért

lakást adunk. Cím a kiadóhivatalban. 2573

A legfinomabb

és legzamatosabb rumo készíthetjük pár perc alatt a Földes-féle rumessentlából. Közindomás dolog, hogy a legelőkelőbb urházaknál ezt a rumot használják, mert teljesen egyenértékű az importált rumokkal. Egy literre való adag 80 fillér. Finom francia és német gyártmányú likőrössentlák, melyekkel a legfinomabb, páratlan zamatu és színű likörök állíthatók elő, ávegenként 50 fillér és 1 korona. Földes Kelemen gyógyszerára Arad. 1224

Ha nem jöl eszik

a hírója, adjon neki Vojtek és Weiss hírneves állat tápporából. III-711

1121

Biztosítom, hogy nem bánja meg

ha finom arany ékszer, briliáns és gyémánt ékszer vagy pontosan járó zsebórát akar venni

alkalmi ajándéku

ha elmegy az olcsó bevásárlási helyre a Forray-utca

ZINNER

VILMOS

3102

ékszerész és óráshoz akkor

Biztosítom, hogy nem bánja meg.

Az okos és modern kereskedő

tisztában van azzal, hogy üzletének forgalmát csak reklám útján növelheti, miért is hirdet az

Aradi Közlönyben.

Nem lesz többé nedves lakás! Nem lesz többé nedves pince!

mert a „BIBER“ absolut vízhatlan szigetelő, lehetővé teszi mindenemű nedves és vízállásos helyiségek tökéletes szárazzá tételét. 2677

„Biber“-rel

bármely kőműves végezhet szakszerű szigetelést.

„BIBER“ megoldja a beton és vasbeton vízhatlanítási kérdését is.

Prospektust, használati utasítást és minden egyéb felvilágosítást készséggel ad:

A „BIBER-MÜVEK“ egyedelárusítója
Arad és Aradmegye részére:

Engel Gyula

építési anyagok nagy raktára
BorosBéni-tér 29.

Magy. kir. szab. osztálysorajáték

Az 1912. május 22. és 24-én kezdődő

XXX. sorsjáték

I. osztályának

huzására szóló sorsjegyek nálam már kaphatók.

Az eredeti árak a következők:

$\frac{1}{1}$ sorsjegy 12.— korona || $\frac{1}{4}$ sorsjegy 3.— korona
 $\frac{1}{2}$ " 6.— " || $\frac{1}{8}$ " 150

Sorsjegyek dus számválasztékban kaphatók, többek közt a következő számok

99351	99358	99364	99375	11956	11975	36051
$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{4}$	$\frac{8}{8}$	$\frac{8}{8}$	$\frac{8}{8}$
36060	36051	55801	55810	55824		
$\frac{8}{8}$	$\frac{8}{8}$	$\frac{8}{8}$	$\frac{8}{8}$	$\frac{8}{8}$		

Az 1903. július 15-én eszközölt huzás alkalmával az általam eladott

86051. szám tizenötezer

koronát, az 1905. évi április hó 15-én eszközölt huzás alkalmával az általam eladott

36053. szám ötezer koronát és az 1906. évi február hó 14-én eszközölt huzás alkalmával az általam eladott **99354. szám tízezer** koronás nyeremények. Ezeket kívül számos 2000, 1000 és 500 kor. nyereményeket fizettem ki.

WALLFISCH ÁRMIN

bank- és váltóüzlete Aradon. 2668

Alapított 1875. évben. Helybeli és megyei telefonszám 129.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöttek.

Sok pénzt

kereshet az a ki címét velünk

azonnal tudatja. 6963

Felvilágosító füzet ingyen.

Kosmos

Belg. Amerik. Finanz-Ges

BRÜSSEL 101. Avenue Albert.

EBERLIN GYULA

kép. kőműves mester Arad.

Értesitem a n. é. közönséget, hogy

építészeti irodámat

május hó 1-én Demeter-utca 7. szám alá (Saját házámba) 2661

helyezem át.

Elvállalom a legmodernebb épületek tervezését és építését pontos és megbízható kivitelben. Kívánatra terveket és költségvetéseket elkészítek.

APOLLO

■ SZÍNHÁZ. ■

Április hó 22., 23., 24.

RIVALDA

Henri Rothschild
3 felvonásos drámája

Minden szőlőbirtokost érdekelhet

hogy a Hydrolma permetező munkájával időt és pénzt takarítunk meg és tökéletesebb munkát érhetünk el, mint az összes forgalomban levő permetezőkkel, amit t. vevőink gyakorlati tapasztalatuk biznyit. Elismerő levelükből közlünk néhányat:

T. Kovács Soma és Társa uraknak Arad.

A Hydrolma permetező, melyet Önöktől rendeltem, kitűnően bevált és nemcsak a Vermorel gépet mulja felül a munkaképesség és tökéletesség tekintetében, de az összes gépeknél legjobbnak bizonyult, amit eddig használtam.

Aradkövi, 1911 szeptember 2.

Szatmáry Király János.

T. Kovács Soma és Társa uraknak Arad.

Az Önöktől vásárolt Hydrolma permetező minden esetre jobb mint a Vermorel permetező. A kettős ággal igen szépen permetez.

Magyarad, 1911. szeptember hó.

Erdélyi Pál.

T. Kovács Soma és Társa Arad.

Tisztelettel értesitem, miszerint az Önöktől vett Hydrolma permetező úgy munkaképességre, mint precizitásra nézve felette áll a nálam használatban levő permetezőknek, nevezetesen a Vermorel rendszerű permetezőimnél is többet és jobban dolgozik.

Arad, 1911. szeptember hó.

Brandeis Henrik.

T. Kovács Soma és Társa Arad.

A Hydrolma permetezővel igen meg vagyok elégedve, a Vermorel gépeknek előnyöbe helyezem, mert kettős szóróval finomabban szór és szélesebb sugarakat fejt, sokkal könnyebben épen fele erőt igényel.

Ménés, 1911. aug.

Harmaty Sándor.

A kétsort szóró Hydrolma permetező kizárólagosan

Kovács Soma és Társa
cégnél Arad. 2484

Feltűnő alkalom előnyös vételre!!

Néhány hélig

Fischer Simon cég nagyáruháza Arad, Szabadság-tér olcsó hetet rendez

sorozati árusítással, mely a külföldi nagyáruházakban nagyszerűen bevált azáltal, hogy a heti sorozati által, feltétlenül olcsóbban, jóval a rendes áron alul vásárolhat.

Sorozati árak:

1

koronás

sorozat:

- 2 drb. finom selyem magánköti
- 3 drb. tiszta selyem oszokor nyakkendő
- 3 drb. tiszta selyem regatta nyakkendő
- 3 drb. legfinomabb álló gallér
- 2 pár fehér vagy színes közelő
- 3 drb. elegáns angol batiszt zsebkendő
- 3 drb. finom női zsebkendő
- 1 drb. finom selyem zsebkendő
- 3 pár színes férfi harisnya
- 2 pár csikos női harisnya
- 2 pár gyermek patent harisnya a 7 sz -ig
- 1 pár finom női flor harisnya
- 1 pár finom selyem harisnyakötő
- 1 pár finom selyem nadrágtartó
- 1 pár finom selyem női keztyű
- 1 pár férfi svéd im. keztyű
- 1 drb. finom szövett sapka
- 1 drb. kék scheviot fin sapka
- 1 drb. elegáns divat sétabot
- 1 drb. valódi bőr pénztárca
- 1 drb. valódi bőr cigaretta tárca
- 1 drb. China ezüst cigaretta tárca
- 1 drb. finom gyöngyház zsebkés
- 2 drb. puha dupla gallér színes és fehér
- 1 drb. selyembatiszt fejmellény
- 1 drb. női selyem gummi-öv fek. és szin.
- 1 drb. gyermek lackbőr öv piros és fek.
- 1 drb. divatos flor gyermek nyári trikóing
- 2 drb. csikos nyári gyermek trikóing
- 2 pár divatos gyermek nyári sokerli
- 2 drb. vászon sportsapka mosó
- 2 pár gyermek gummi nadrágtartó

2

koronás

sorozat:

- 1 drb. fehér puha férfi ing madrepulán
- 1 drb. színes turista ing kretonból
- 1 drb. damaszt alsó nadrág
- 1 drb. finom fin sport ing kretonból
- 1 drb. francia batiszt alsónadrág
- 1 drb. finom női ing himzett
- 1 drb. sifon himzett női nadrág
- 1 drb. fin divatkalap
- 1 drb. legujabb leány bob-kalap
- 1 drb. gyermek sport kalap
- 1 pár finom férfi bőrkezttyű
- 1 drb. gyermek esőernyő clotból
- 3 pár finom férfi flor harisnya
- 2 pár finom női állórt harisnya
- 6 drb. női selyem batiszt zsebkendő
- 6 drb. fehér len zsebkendő
- 3 drb. legfinomabb selyem csokor
- 1 drb. elegáns acél sétabot
- 1 drb. angol törös sétabot
- 1 drb. bársony divat ridikül
- 1 drb. női kéztáská bőrből
- 1 drb. valódi bőr szivartárca
- 1 drb. valódi névjegytárca
- 1 drb. egész finom bőrtárca
- 1 drb. finom gyöngyház zsebkés
- 1 pár finom női glacie bőrkezttyű
- 3 pár női divat harisnya színes csikkal
- 2 pár flor harisnya fekete szin. himzéssel
- 1 pár legfinomabb gummi nadrágtartó
- 6 drb. fin. öltető vászon gallér div ferma
- 3 drb. divatos tiszta selyem zsebkendő
- 2 pár krém színű selyem keztyű

3

koronás

sorozat:

- 1 drb. finom fehér damaszt férfi ing
- 1 drb. divatos selyem férfi ing
- 1 drb. elegáns zephir férfi ing
- 1 drb. legujabb színes férfi ing
- 1 drb. finom voll sport ing
- 1 drb. angol zephir sport ing
- 1 drb. finom férfi hálóing
- 1 drb. legfinomabb francia alsónadrág
- 2 drb. színes batiszt alsónadrág
- 2 drb. köpper alsónadrág
- 1 drb. finom női ing selyem szalaggal
- 1 drb. női hálókabát himzéssel
- 1 drb. finom női nadrág himzéssel
- 1 drb. férfi ernyő nikkal bottal
- 1 drb. női strappa ernyő
- 1 drb. divatos férfi strappa kalap
- 1 drb. legfinomabb divat sapka

3

korona

90 fillér

sorozat:

- 1 drb. finom divatos kemény kalap
- 1 drb. elsőrendű selyem ernyő
- 1 drb. elsőrendű fehér női ing
- 1 drb. elsőrendű angol zephir ing
- 1 drb. divatos selyem turista ing
- 1 drb. finom hálókabát csipkével
- 1 drb. finom kézi himzett női ing
- 1 drb. elegáns női nadrág
- 1 drb. elegáns bőrridikül

Ezen hirdetés néhányszor jelenik meg, célszerű megőrizni!

Dacára ezen feltűnő olcsó sorozati árak, a cég a áru elsőrendű minőségeért szavatol.

A Fischer Nagyáruház versenyképességét bizonyítja a 40 fényesen berendezett kirakat.

Vidéki rendelések utánvétellel eszközölhetnek. :: Meg nem felelő visszavétetik.